

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

HÁRUN
ARRASÍD
GYŰRŰJE

MAROKKÓI
NÉPMESÉK

وَعَلَيْكَ يَا أَيُّهَا الْمَلَأَى الْأَعْيُنَ
وَالْأَنفُسَ الْوَالْأَلْبَابَ مِنَ النَّسَاءِ

Hárun Arrasíd gyűrűje

Marokkói népmesék

Népek meséi sorozat

Válogatta, fordította, jegyzetekkel és utószóval ellátta

KATONA TAMÁS és MOLNÁR IMRE

EURÓPA KÖNYVKIADÓ

BUDAPBST 1960

SZIDI FADL

Szidi Fadl egy napon kilovagolt gyönyörű fehér lován. Amikor a király palotája elé ért, észrevette a királykisasszony, és így szólt rabszolganőjéhez:

– Menj, szólítsad meg azt az ifjút, és mondd meg neki, de szóról szóra, hogy legyen a palota kapujában pénteken, amikor a királylányok sétálni mennek. És öltösd lányruhát, és vegyüljön a királylányok közé, hogy bejuthasson a szobámba, és együtt lehessenek velem.

És Szidi Fadl várt a következő péntekig, akkor lányruhát öltött, és a királylányok közé elegyedve, bejutott a palotába. Áthaladt kilencvenkilenc ajtón, és elérkezett a századik elé. Ez vezetett a királykisasszony szobájába. Mikor belépett, a lány így kiáltott fel:

– Legyen üdvözölve az, aki után vágyakozom. Alláh vezérelte ide őt.

– És köszöntve legyen az, aki után én vágyakozom – felelte Szidi Fadl.

És együtt maradtak három napon és három éjjelen át.

Egyszer azonban mégis el kellett válniuk, és amikor Szidi Fadl kifelé lopózott, elvesztette a kardját. Arra járt a király, és megtalálta a kardot a lépcsőn. Nyomban maga elé parancsolta katonáit, és a kardot magasra tartva, felkiáltott:

– Kié ez a kard?

– Szidi Fadlé – kiáltották a katonák.

A király a palotába rendelte Szidi Fadlt.

– Kié ez a kard? – szegezte neki a kérdést.

– Nem tudom, ó, uram.

– Miért van vadonatúj kardod? – folytatta a király.

– A régi eltörött, és újat kovácsoltattam.

Az történt ugyanis, hogy Szidi Fadl a királykisasszonytól egy fegyverkovácshoz sietett, és új kardot készíttetett az elveszített helyébe.

Néhány nap múlva a király így szólt lányához:

– Miért ilyen illatos a szobád?

– Nagyon fülledt volt már a levegője, s ezért jószagú szereket locsoltam szét benne – felelte a lány.

– Csak nem járt nálad valaki?

– Nem, nem, senki sem volt itt.
– No, jó – mondta a király –, hiszen nem is rossz szándékkal kérdeztem.

Utána a király kiment a palota kertjébe, és addig sétált, míg egy gyönyörű virágot nem talált. Megcsodálta a varázsos szépséget, melyet Alláh adott a virágnak, megint maga elé rendelte katonáit, és a virágot magasra tartva, felkiáltott:

– Mire hasonlít ez a virág?
– Az arcodra, ó, uram – hízelgett egy katona.
– Díszes köntösödre – mondta egy másik.
– A kardodra, Szidi Mohammed – találgatta a harmadik.
Ekkor Szidi Fadl is odalépett, és így szólt:
– Olyan tündöklő ez a virág, hogy nincs párja a világon, egy lányt kivéve – és az a te lányod, királyom!

Az uralkodó, szörnyű haragjában, ezt kiáltotta fogdmegeinek:
– Vágjátok le a nyomorultat! Jaj nektek, ha megmenekül, és újabb gonosztetre vetemedik!

Ledöfték Szidi Fadlt, és levágták a fejét. A kétségbeesett királylány látta a gyilkosságot a palota ablakából és felkiáltott:

– Hol vannak az írástudók, hol vannak a bölcsek és a szentek?
Alig mondta ki ezt, levetette magát a magasból és meghalt.
Eltemették a halottakat: a fiút a város egyik végére, a lányt a másikra.

És fejük fölött két pálma virágzott ki, felnyúltak az égre, és egymásra borultak a város fölött. Hiába vágatta ki a fákat a király, mindig újra kivirágoztak és összesimultak. A király nem bírta tovább és kihirdette:

– Aki végét tudja vetni ennek a szerelemnek, annyi kincset kap, amennyit akar!

Egy zsidó járult a király elé, és vállalkozott a munkára. Ment és kivágatta a fákat, megolvasztott egy mázsa kátrányt, és a sírokba locsoltatta. Ekkor a sírokból két forrás tört elő, ezek folyóvá dagadtak, a város közepéig futottak, és ott egyesültek. És egyesülve maradtak mind a mai napig.

SZIDI BELABBASZ ÉS SZIDI MASZÚD

Szidi Belabbasz egy hegy tetején élte istennek tetsző életét. Volt egy szerencsen szolgája, hogy legyen, aki az előírt mosdáshoz vizet melegítsen neki. Ezt a szolgát Szidi Maszúdnak hívták. Történt egy napon, hogy Szidi Maszúd korán kelt, és tűzrevalóért indult, mikor szembe találkozott a sátánnal.

– Hová igyekszel? – kérdezte Szidi Maszúdtól.

– Tűzrevalót keresek Szidi Belabbasz számára – felelte az.

Ekkor az ördög felkiáltott:

– Bolond vagy! Gazdád egész nap alszik, te pedig a vizet melegíted?! Hagyd abba, és soha többé ne dolgozz neki!

– Jól van, többé nem melegítek neki vizet – felelte Szidi Maszúd, és aznap semmi tüzelőt nem vitt haza.

Mikor Szidi Belabbasz felkelt, megkérdezte:

– Hol van a víz?

– Te egész nap csak alszol, én meg a vizet melegítem! Hát én nem melegítek neked több vizet! – felelte Szidi Maszúd.

Szidi Belabbasz megértette a szolga szavait, és így szólt:

– Ha holnap ismét találkozol vele, átkozd meg a sátánt.

– Miért átkozzam meg? – kérdezte a másik. – Mit ártott ő nekem?

– Na, jól van, menj csak – felelte csendesen Szidi Belabbasz.

Szidi Maszúd másnap reggel ismét elindult, hogy tűzrevalót gyűjtsön, és megint összeakadt a sátánnal.

– Mondd meg uradnak, ha ő olyan nagy szent, szerezzen neked egy királykisasszonyt feleségül – szólította meg Szidi Maszúdot.

– Jól van – felelte a szolga. Nyomban hazaindult, és így szólt urához:

– Ha te olyan hatalmas szent vagy, biztosan hatalmadban áll, hogy egy királylányt szerezz nekem feleségül.

Szidi Belabbasz szelíden elmosolyodott és megkérdezte:

– Megátkoztad a sátánt?

– Miért átkoztam volna meg?

– Nos, jól van! Legyen meg az akaratod! – felelte Szidi Belabbasz, és kiadta a parancsot: – Készülj fel az útra, elmegyünk a királyhoz, és megkérjük a leányát.

És a szent felvette szakadozott köntösét, és útnak indultak. Mikor a király palotájához értek, Szidi Belabbasz egyetlen lökéssel belódította szolgáját az épület belsejébe, az pedig a király elé lépett, és így szólt:

– Add nekem a leányodat Alláh és az ő prófétájának törvénye szerint!

– Ragadjátok meg a szerecsent! – kiáltotta hirtelen haragjában az uralkodó. Szidi Maszúdot nyomban lekapták tíz körméről, és irgalmatlanul csépelni kezdték. Néhány ütés után azonban Szidi Belabbasz ráborította köpenyét szolgájára, úgyhogy az semmit sem érzett a szapora ütlegekből, és míg a király szolgálai ütötték-verték, ő nyugodtan játszadozott a hangyákkal.

– Uram, légy kegyelmes hozzánk, gondold csak el, míg mi ütjük-verjük a szerecsent, az a hangyákkal játszik – jelentették emberei az uralkodónak.

– Hozzátok elém – parancsolta a király.

Mikor a szolgák odavitték Szidi Maszúdot, így szólította meg a király:

– Te akarod feleségül venni a leányomat?

– Igen – felelte Szidi Maszúd.

– Jöjj vissza három nap múlva.

– Jól van, uram! – felelte a szerecsen, és elhagyta a palotát.

A király pedig bement feleségéhez, és meghányták-vetették a dolgot.

– Mi a véleményed? – kérdezte a királynétól.

– Nem is tudom, mit mondjak, hiszen azt sem tudjuk, hogy kicsoda. Lehet, hogy valami szent. Ha visszajön, mondd meg neki, hogy leányunk ára egy szép jácintkő.

– Jól van, ezt fogom mondani neki – nyugodott meg a király.

Mikor pedig a szerecsen visszatért, a királyleány szülei ezt mondták neki:

– A leány ára egy szép jácintkő.

– Rendben van, megszerzem – jelentette ki Szidi Maszúd, aztán elhagyta a palotát, és gazdájához ment.

Töviről hegyire elmondott neki mindent, azt is, hogy a leány árát egy szép jácintkőben szabta meg a király.

– Ám legyen, kövess engem! – felelte Szidi Gelabbasz, és nyomban útnak indultak. Csakhamar egy folyó közelébe értek. Itt a sátán ismét a szolgálához férközött, és így szólt neki:

– Meglásd, társad most a folyóhoz fog vinni, ott kövekkel tölti meg gúnyodat, aztán pedig megparancsolja, hogy vidd el a köveket Jakúbnak, a királynak, és szórd a lába elé, hogy az elfogasson téged, és fejedet vétesse. Vitesd inkább vele a köveket, jobb, ha a király őt nyakaztatja le és nem téged!

– Igazad van – felelte Szidi Maszúd, és az ördög elhagyta őt. És valóban, mikor a folyóhoz értek, Szidi Belabbasz megparancsolta szolgájának, hogy vesse le gúnyját. A szerecsen le is vetette, és Szidi Belabbasz színig megtöltötte kövekkel, aztán megparancsolta szolgájának, hogy vegye fel és vigye.

– Azt már nem! – kiáltotta Szidi Maszúd. – Eszem ágában sincs! Nem vagyok én öszvér! Vidd csak te magad!

De a szent addig beszélt a lelkére, míg végül belenyugodott.

A köveket a vállára vette és megindult. Attól kezdve pedig képtelen volt megállni az úton, hogy terhét lerakhassa. Mikor már a királyi palotához közeledtek, így szólt Szidi Belabbasz:

– Benn az épületben borítsd ki a köveket a király lába elé, de a lelkedre kötöm, hogy el ne szaladj!

Szidi Maszúd belépett, gúnyája tartalmát a király lába elé borította, és gyorsan távozni akart. Ám titokban körülpillantott, és nagy megrökönyödéssel látta, hogy vakító ragyogás tölti be a termet. A temérdek kő megannyi tündöklő jácintkővé változott! A király álmélkodva számolgatta a szikrázó drágaköveket, és menten odaadta lányát a szerecsennek. A leányt Laila Sáfiának hívták. És a menyegző hét és hét és még egyszer hét napig tartott.

Aztán a szerecsen bement a nász-szobába, és éppen vetkőzni kezdett, mikor egy galamb képében Szidi Belabbasz is berepült az ablakon át.

– Hát már soha nem lehet nyugtom tőled? Még házam szentélyébe is betörsz? – kiáltotta Szidi Maszúd.

Szidi Belabbasz elmosolyodott, aztán még egy jó órán át beszélgettek egymással. A királykisasszony pedig hallotta a beszédet de a szobában csak egy személyt látott és módfelett elcsodálkozott.

– Ki tetszik jobban, ez a leány itt vagy pedig ezek itt? – kérdezte Szidi Belabbasz, azzal felemelte egyik szárnyát és alatta láthatóvá váltak a paradicsomi hűrik.

– Azok sokkal szebbek, mint ez itt! – kiáltotta Szidi Maszúd fellelkesülve.

– Nosza, akkor hát kövess! – felelte Szidi Belabbasz, azzal mindketten galambbá változtak, és kirepültek a szobából.

A leány pedig állt csak állt az ablaknál, száját csodálkozva felnyitotta, és a levegőbe meredt. És ebben az állapotban maradt még sokáig.

Ahogy megvirradt alig várta Jakúb király, hogy a szerencsen kijöjjön a nász-szobából. Ám a szoba zárva volt, és az ajtót belülről reteszelték be. Végül a király a leány anyját küldte oda, mondván:

– Less be a szobába a kulcslyukon át, és nézd meg, mi történt velük.

A királyné odament, bezörgetett, de senki sem nyitotta ki az ajtót, úgyhogy be kellett törni. És mikor így bejutottak a szobába, a királyleányt ott találták, még mindig nyitott szájjal a levegőbe meredve. Nagy ügyel-bajjal magához térítették e különös kábulatból, és ő mindent elmesélt. Apja nagyon meglepődött, aztán felkelt, magához hívatta fiát, és mondta neki:

– Kedves fiam, itt a trón, foglald el, és légy te a király.

A királyfi úgy is tett, és attól a naptól fogva ő uralkodott.

Az emberek Alakhál szultánnak nevezték.

Jakúb király pedig ócska rongyokba öltözött, útnak indult, és meg sem állt, míg Kairóba nem ért. Ott szerzett egy vizestömlőt, és vizet árult. Aki csak ivott a vizéből, azt hihette, hogy teát iszik, mivel olyan édes volt. Szerzett egy lyukas fenekű bőriszákot is, és ami pénzt a vízért kapott, beledobta, de az mindig a földre hullott belőle. Ezért a gyerekek csapatostul követték, amerre csak járt.

És már egy álló esztendeje élt Kairóban, mikor az ottani basa tudomást szerzett róla. Magához hívatta, és mondta neki:

– Adj innom.

A vízárus megkínálta vizével, és a basa úgy érezte, hogy az édes. Nyomban maga elé parancsolta embereit, és meghagyta nekik:

– Fogjátok meg ezt a tömlőt, jól mossátok ki a Nílusban, aztán töltsétek meg a folyó vizével, és hozzátok ismét ide!

A basa emberei így is cselekedtek. És mikor a tömlőt visszavitték, az árus pedig újra inni adott a basának, az álmélkodva tapasztalta, hogy a víz most is édes. Ekkor négy aranyat adott a vízárusnak, az pedig beledobta iszákjába, de alighogy elindult, az aranyak kipotyogtak belőle. Az emberek pedig utánakiáltottak:

– Hé, te marokkói! Kipotyog a pénzed az iszákából!

Erre ő visszafordult, felemelte az aranyakat, és újra a tarisznyába lökte, de azok ismét a földre potyogtak. És újra utánaszóltak, ő pedig ismét felszedte a pénzdarabokat, és iszákjába lökte, de azok megint csak a földre estek.

A basa pedig mindezt látta és felkiáltott:

– Ti, marokkóiak, barmok vagytok egytől egyig!

Jakúb király pedig így válaszolt:

– Ha mi barmok vagyunk, akkor bizonytal ti vagytok a fű. És mi belőletek lakmározunk, míg Jézus a világot újra meg nem váltja.

E szavak kíséretében elhagyta a palotát, később pedig pékséget nyitott, és kenyeret sütött a város lakóinak.

De most beszéljünk inkább a király feleségéről és leányáról! Várták, várták, de hiába várták, hogy Jakúb király visszatérjen. Aztán elindultak, elhagyták országukat, és mindenütt keresték, kutatták, merre lehet. Vándorlásuk során Kairóba értek, és ott letelepedtek az egyik városnegyedben. És éppen abban a negyedben lakott Jakúb király is. Laila Sáfia naponta atyjának pékségében vásárolta a kenyeret. Az apa hamarosan felismerte leányát de nem fedte fel magát. És egyre csak sütötte leányának a finom kenyeret de pénzt soha nem fogadott el érte. Egyik alkalommal így szólt a leányhoz:

– Mondd csak, van neked anyád?

– Igen – volt a felelet.

– És atyád?

– Az is van.

– És hol van anyád?

– Itthon, a városban.

– És atyád?

– Világá ment és nem tudjuk, merre járhat. Éppen őt keressük.

Ekkor így szólt Jakúb király:

– Menj haza, és mondd meg anyádnak, hogy nagyon szeretnék beszélni vele, ha volna kedve hozzá.

– Jól van – felelte a leány, azzal hazasietett és átadta anyjának a pék üzenetét.

– Hozd el magaddal holnap – mondta az anyja.

És másnap reggel elvezette atyját anyjához a leány. Étellel kínálták, és evés közben szóba elegyedtek vele.

– Ugyan hol lehet a te férjed? – kérdezte Jakúb király a feleségétől.

– Sajnos, nem tudom – hangzott a szomorú válasz.

– Ha meglátnád, felismernéd?

– Igen.

– Van valami különös ismertetőjele?

– Félhold alakú anyajegy van a mellén.

– Ilyenforma az?

És ahogy odapillantottak, meglátták a pék mellén a félhold alakú anya jegyet. Nosza hozzásiettek, és keblükre ölelték őt. És attól a naptól fogva együtt maradtak.

Fuss el, ó, idő, s jöjj vissza, ó, idő! A kairói basa így szólt egyszer kíséretéhez:

– Feleséget veszek magamnak. – És nyomban kiadta a parancsot, hogy a vénasszonyok keressenek és találjanak számára feleségnek valót. Azok munkához is láttak, keresztül-kasul járták Kairót, de egyetlen leányt sem találtak, kinek szépsége vetekedhetett volna Laila Sáfiáéval. Elmentek hát, és megjelentették a basának. Az nyomban megparancsolta, hogy menjenek el érte, és vezessék hozzá. A katonák el is mentek, de csak a leány apját vitték a basa elé.

– Add nekem a leányodat – szólította meg a basa.

– Nem lehet, nem adhatom neked.

– És miért nem?

– Mert van a leálynak egy bátyja is, annak is bele kellene egyeznie.

– Mégis add nekem a leányt.

– Nem adom.

– Ha nem adod, én egyetlen intéssel ideparancsolom a buláki szellemlovakat! – mondta ekkor a basa.

– No hiszen, azokat még te is megláthatod – felelte a leány apja, azzal elhagyta a palotát. Nyomban levelet írt fiának, aztán szerzett egy galambot, és szárnya alá erősítette a levelet.

– Repülj, galambom, repülj! – mondta neki. – Ha elviszed ezt a levelet, áldjon meg az isten, de ha nem viszed el, verjen meg az isten!

Másnap Alakhál szultán éppen befejezte ebédjét, mikor egy galamb szállott le hozzá, és egész testében remegni kezdett. A király eleséget hozott neki, de a madár egy szemet sem evett. Aztán felvette és megvizsgálta, mivel arra gondolt, hogy talán megsérült útközben. Ekkor felfedezte atyja levelét a galamb szárnya alatt, nyomban elolvasta, és könnyek borították el szemét. Megforgatta varázsgyűrűjét, és a buláki szellemlovak nyomban hétszeres gyűrűbe fogták egész Kairót.

Másnap reggel a kairói müezzin felment a minaretbe, hogy imára szólítsa az embereket, és éppen belefogott mondókájába, mikor megpillantotta a temérdek lovat Kairó körül.

– Jaj nekünk! – kiáltotta el magát.

Az emberek pedig levitték a toronyból, mivel azt hitték, hogy megháborodott. Aztán egy másik ment fel helyette, de az is ugyanezt kiáltotta. Ekkor az emberek felkerekedtek, elmentek a basához, és így szóltak neki:

– Uram, ellenség vette körül Kairót, és a város egyetlen köve sem szabadulhat az ő kezéből.

Felpattant a basa, maga elé hívatta a marokkóit és ráripakodott: – Mit jelentsen ez?!

– Te magad akartad – felelte Jakúb király.

– Kérlek, parancsold vissza e szörnyetegeket – fogta kérésre a dolgot a basa.

– Én egyetlenegyét sem tudok visszaparancsolni. Csak a leányom bátyjának van hatalma fölöttük. Menj ki hozzá, és beszélj vele – tanácsolta a marokkói.

A basa nyomban elhagyta a várost, és így szólt Alakhál szultánhoz: – Mit akartok itt?

– Én a leány miatt jöttem, akit te erőszakkal akarsz feleségül venni.

– Alláhra! – kiáltott fel a basa. – Míg élek, senkit sem fogok kényszeríteni többé, csak térj vissza békén városodba.

De Alakhál szultán így válaszolt:

– Előbb patkoltasd meg a lovaimat, aztán hazatérek.

Ekkor a basa kovácsokat hívatott, hogy a lovakat megpatkolják. De mikor a lovak hátsó lábát felemelték, megdöbbenve látták, hogy a patkók színezüslből, a patkószögek pedig színaranyból vannak. Ijedten a basához siettek, és mondták neki:

– Uram, ha egész Kairót eladod, és mindent, ami benne van, akkor sem tudod kifizetni a patkószögek árát, hogy a patkókról ne is beszéljünk.

– Ugyan miért nem? – hitetlenkedett a basa.

– Mert a patkószögek színaranyból és a patkók színezüstből vannak!

Ekkor a, basa ismét Alakhál elé járult, hogy engedékenységre bírja, és mondta neki:

– Kérj valami mást tőlem, mert a lovaidat nem tudom megpatkoltatni.

– Nos, jó – felelte Alakhál szultán –, de a telkedre kötöm, hogy ne bántsod soha többé a marokkóiakat!

– Nem, nem, uram! – kiáltotta a basa. – Többé senkit sem háborgatok.

Erre Alakhál hazaindult, és magával vitte anyját és nővérét.

Jakúb királyról még el kell mondanunk, hogy ő is elhagyta Kairót, de ő Szíria felé vette útját. Mikor odaért, felmászott arra a hegyre, melyet a drúzok hegyének neveznek, és elszegődött szőlőcsősznek. Mikor pedig valaki szőlőt akart lopni, a szőlőszemek megannyi tövissé változtak, úgyhogy lassacskán már senki sem merészkedett oda. Jakúb király pedig, érezvén, hogy ideje elközelgett, túvel vájt magának sírhelyet egy magas sziklában. És azon a napon, mikor meghalt, az emberek le akarták vinni testét a falu temetőjébe, de nem tudták felemelni a földről.

– Fenn a csúcson szokott ő mindig heverészni, temessük hát oda! – mondotta valaki, és nyomban fel tudták emelni. Felvitték

a hegy tetejére, és ott megtalálták előre megásott sírját. Mikor pedig leeresztették a sírba, magától bezárult fölötte a föld.

Békesség nektek.

AHMED UNÁMÍR

Volt egyszer egy legény. Együtt lakott az anyjával, és szorgalmasan eljárt a mecsetbe tanulni. Az angyalok minden éjjel leszálltak az ágya mellé, és hennával vörösre festették a kezét. Reggel aztán az iskolamester észrevette, hogy a fiú keze festékes, és alaposan megvesszőzte. Egy reggel Ahmed így fordult tanítójához:

– Nem festem én magam, ó, uram. Minden este rendszeren lefekszem, és mire megvirrad, csupa vörös lesz a kezem.

– Megmondom, mit csinálj. Ha este nyugovóra térsz, rakj az ágyad mellé egy fazekat, állíts bele egy égő gyertyát, és takard be az edényt gondosan, mert egy fénysugár nem sok, de annyinak sem szabad látszania. Maradj csendben, és tégy úgy, mintha aludnál, de el ne aludj, hanem figyelj!

Az ifjú pontosan úgy tett ahogyan mestere kívánta. Éjfélkor hirtelen megjelentek az angyalok, hogy kezét bedörzsöljék hennával. A fiú felpattant és megragadta egyiküket. A többiek riadtan elrepültek. A legény meglevette a fedőt a fazékról, hogy megnézzék, mit szorongat a kezében.

– Engedj el, drága Ahmed! Úgysem tudod teljesíteni a kívánságom! – könyörgött az angyal.

– Majd bolond leszek, hiszen te vagy az oka, te szép lány, hogy a mester minden áldott reggel eldönget.

– Engedj el, kérlek. Úgysem tudod teljesíteni a kívánságom!

– Mondd el hát, hogy mit kívánsz!

– Építs, nekem hét szobát, de egyik a másiktól nyíljon, és mindnek az ajtaja egy kulcsra járjon – kezdte a lány.

– Ennyi az egész? – szakította félbe Ahmed.

– És a szobákba rajtad kívül senki se léphessen be.

És a lány mindaddig Ahmed házában lakott, míg a kért hét szobát fel nem építették. Akkor aztán egybekeltek.

Ahmed, valahányszor el kellett hagynia otthonát, a szemétdombba rejtette a kulcsot. Anyjának fúrta is az oldalát, ki rejtőzködhetik az új házban. Szívesen belopózott volna, de sejtelve sem volt arról, hogy hova teszi Ahmed a kulcsot. Egyszer azután egy tyúk kapirgált a szemétdombon, és előkotorta a kulcsot. Odaszaladt az asszony, felkapta, sorban kinyitogatta a szobákat, és a legelső szobában ráakadt a lányra. Mind a ketten megrémültek, az asszony

kirohant, bezárta a szobákat, és visszadugta a kulcsot a szemétdombba.

Hazatért a fiú, megkereste a kulcsot és benyitott az első szobába. Álmélkodva látta, hogy a padló nedves. A második szobában már bokáig ért a víz, a harmadikban lábszárig, a negyedikben térdig, az ötödikben combig, a hatodikban derékig, a hetedikben hónaljig. Az angyal az ablakpárkányon ült, és keservesen sírt. Ahmed odagázolt hozzá, és ijedten kérdezgette, mi baja.

– Rám tört az anyád, és nagyon megrémített. Nyisd ki az ablakot hadd szívjak egy kis friss levegőt – mondta a lány.

Ahmed még jóformán ki sem nyitotta az ablakot máris látta, hogy az angyal szökni akar. Utánkapott de csak egy gyűrű maradt a kezében. A lány galambbá változott és odakiáltott férjének:

– Ha utánam akarsz jönni, gyere a hetedik mennyországba!

A galamb kiterjesztette szárnyait és elrepült. Ahmed kirohant a szobából, felnyergelte lovát és útnak indult. Háromévi vándorlás után egy óriás sólyom fészkéhez ért. Leszúrta a lovát, és húsát a sólyomfiókáknak adta. Egyszerre aztán elsötétedett az ég: az öreg sólyom közeledett. Mintha egy ház repült volna a levegőben!

Látta az anyasólyom, hogyan falják fiókái a lovat, és felkiáltott:

– Gyere elő, barátom! Alláh megadja neked, amit csak kívánsz, mert jót tettél a fiókáimmal.

Ahmed előlépett, és így szólt:

– Arra kérek, vigyél a hetedik mennyországba.

– Ülj csak fel a hátamra – mennydörögte a madár.

Az ifjú megkapaszkodott, és útnak eredtek. A sólyom a hetedik mennyországban gyöngéden a földre helyezte utasát, majd megfordult és elszállt.

Ahmed egy forráshoz ért, felmászott a mellette álló fára és várt. Egy néger szolgáló jött arra, meg akarta meríteni a korsóját, de egyszerre csak észrevette az ifjú szép arcát a víz tükrén.

– Vízet cipeltetnek velem, pedig lám, milyen szép az arcom! – kiáltott fel, és oda akarta vágni korsóját.

– Állj meg, te szerencsétlen! Az én arcomat láttad, nem a magadét! – szólt rá Ahmed a fáról. – Kinek a szolgája vagy?

– Ezé és ezé – mondta a fekete lány az angyal nevét.

– Vedd ezt a gyűrűt, és add oda neki – parancsolta az ifjú.

A szolgáló elvitte a gyűrűt a palotába úrnőjéhez.

– Menj vissza a forráshoz egy számmal. Rakj rá egy nyaláb szénát, és rejtse el az ifjút a széna alá – mondta az angyal.

A szolgáló meg is tette, amit úrnője kívánt, becsempészte az ifjút a várba. Ahmed előbújt, asszonya pedig megmutatta neki az egész fényes palotát. Egyszer egy lefelé nyíló ajtóhoz értek.

– A vár minden szobájába beléphetsz, csak ezen az egy ajtón ne nyiss be! – mutatott az angyal a padlóba vágott ajtóra.

Már jó ideje együtt éltek, amikor, éppen húsvét napján, a fiú így szólt lelkében:

– Alláhra, mégiscsak kikandikálok a tiltott ajtón.

Kitárta az ajtót, és messze lenn a földön anyját pillantotta meg. Egy bárányt tartott a kezében, de nem tudta, hogyan vágja le.

– Hol vagy, én édes Ahmedem? – kiáltott fel a szegény asszony, és sírt keservesen.

Ahmednek annyira megesett a szíve anyja fájdalmán, hogy gondolkodás nélkül leugrott az ajtóból. A szelek szerteszéjjel szaggatták, de egy csepp vére mégis a bárányra hullott, és egy szempillantás alatt megölte. Kezének öt ujjá egy sziklára esett, és a sziklából öt bővizű forrás tört elő: Ahmed azonban halott volt.

Békesség nektek.

A FAVÁGÓ ÉS HÁRUN ARRASÍD KALIFA

Volt egyszer egy ember, s annak volt egy felesége meg egy fia. Ez az ember olyan szegény volt, hogy semmije sem volt az égadta világon, és csupán koldulásból tengette életét.

Mire a fiú nagyobbacska lett, apja is, anyja is úgy megöregedtek, hogy már az ágyból sem tudtak felkelni. A fiú pedig nőttön-nőtt, és mind derekabb ifjúvá cseperedett. Az emberek csak favágónak nevezték, mivel abból élt, hogy tűzrevalót gyűjtött az erdőn és eladta, ahogy azt apja is tette, míg fiatalabb volt. És ami pénzre így szert tett, abból ennivalót vett szüleinek. Igazán jó gyerek volt ez a fiú, gondoskodott arról, hogy szülei ne lássanak soha szűkséget.

Abban a városban uralkodott Hárun Arrasíd kalifa. Egy napon – a szegény fiú nagy szomorúságára – úgy zuhogott a hó meg az eső, mintha dézsából öntötték volna. Ég, föld zengett a zivatarban. Ezért a szultán szerte a városban kihirdettette:

– Senki ne merészeljen kimenni a szabadba, mert aki megteszi, sohasem térhet vissza, mivel a hóban és esőben fog elpusztulni.

Hej, elbúsult bizony a szegény favágó, és sírni kezdett, mivel egy fityingje sem volt, hogy apjának és anyjának ennivalót vehessen. És mivel nem akarta, hogy szülei éhen vesszenek, elhatározta, fogja a kötelét, és nekivág a szakadó hónak és esőnek, hogy egy kevés tűzrevalót gyűjtsön.

Úgy is tett. Kezében a kötéllel, kilépett házából a tomboló viharba.

És mikor Hárun Arrasíd kalifa, távcsövén át, kitekintett erkélyéről, észrevette őt. Nyomban magához hívatta vezírjét és rákiáltott:

– Vezír!
– Parancsolj, uram – felelte az.
– Menj ki az utcára, és vezesd elém azt az embert aki tilalmamat megszegve, az utcára merészkedett hogy nyomorultul elpusztuljon.

A vezír nyomban az utcán termett és így kiáltott a favágóra:

– Jöjj Hárun Arrasíd szultánhoz!

Az pedig sírva fordult vissza, mivel igen aggódott apja és anyja miatt, kiket egyetlen falás ebéd és vacsora nélkül hagyott otthon. Követte a vezírt és csakhamar a szultán előtt állt. Félelemmel eltelve köszöntötte az uralkodót, az pedig így szólította meg:

– Favágó, talán nem hallottad parancsomat hogy esztelenül az utcára merészkedtél, ahol a biztos halál vár rád?!

Az pedig csak ennyit válaszolt:

*„Kölcsönt kaptam, dolgozgattam
és a kölcsönt visszaadtam.“*

A kalifa hallgatott és elgondolkozott a fiú szavain, de nem tudta megfejteni értelmüket és nagyon elcsodálkozott. Aztán behívatta a vezírt, és megparancsolta neki:

– Adj ennek a legénynek annyi búzát vaját és húst amennyit csak kíván, és adj neki egy öltözet ruhát is!

És mikor a vezír már mindent átadott a fiúnak, így szólt hozzá a szultán:

– Te favágó! Ha küldenék neked néhány kövér tyúkot egy csomóba kötve, meg tudnád-e rendesen kopasztani őket?

– Küldd csak el nyugodtan, uram! Én úgy megkopasztom őket, hogy abban semmi hiba nem lesz! – kiáltotta vidáman a favágó, mert megértette, hogy mit ért a szultán a tyúkokon.

Aztán hazament, és nagy lakomát csaptak a kalifa ajándékaiból.

Hárun Arrasíd szultán pedig összehívatta tudósait, kádijait, vezírjeit és írástudóit össze is gyűltek hamarosan az ülésteremben. A szultán pedig felemelkedett és így szólt:

– Egybegyűlt tanácsadóim, mondjátok meg nekem, mit jelentenek ezek a szavak:

*Kölcsönt kaptam, dolgozgattam
és a kölcsönt visszaadtam.*

Gondolkozzatok rajta, aztán jelentsétek meg az eredményt. Három napot adok nektek erre.

Lett is nagy sürgés-forgás a tanácsadók között! Végigböngészték összes írásaikat összes könyveiket, de csak nem akadtak ró a fiú mondásának megfejtésére.

A kalifa pedig így szólt nekik:

– Úgy igyekezzetek, ha a negyedik napkeltére sem fejtitek meg a talányt, fejeteket vétetem!

És a kádik nagyon megijedtek. Még nagyobb szorgalommal kerestek, kutattak, naphosszat bújták az árkusokat és a tudós könyveket de mihaszna, mert semmit sem találtak.

– Vajon ki adta fel ezt a talányt a kalifának? – kérdezték végső tanácsstalanságukban.

És mikor megtudták, hogy a favágó volt az, nyomban munkához láttak: négyen a vezírek és kádik közül selyembe, brokátba és más drága kelmékbe öltöztek, fogták öszvéreiket, és mindnyájan a favágóhoz indultak. És mikor odaértek, bezörgettek az ajtón. A fiú meghallotta a kopogást, és így szólt anyjához:

– Kelj fel, anyám, és nézd meg, ki kopogtat. Ha valaki utánam tudakozódnék, mondd azt, hogy beteg vagyok, és nem tudok kimenni.

Az öregasszony az ajtóhoz ment és kikiáltott:

– Ki kopog itten éjnek idején?

– Mondd meg annak a szamárnak, hogy jöjjön ki! – felelték a vezírek.

– Sajnos, nem tud kijönni, mert beteg – füllentette a fiú anyja.

– Alláhra, akkor mi megyünk be! – mondták azok.

– Nincs kulcsom! – kiáltotta ijedten az öregasszony.

De a látogatók csak erősködtek, mivel módfelett féltették a fejüket. A favágó pedig betegnek tettette magát, ezért anyja a hátára vette, és úgy cipelte ki a tornácra, hogy a vezírek beszélhessenek vele.

– Kérlek, mit jelentenek azok a szavak, melyeket a szultán előtt mondtál? – kérdezte meg egyikük.

– Micsoda beszéd ez! Én nem mondhatom meg nektek. Ha megmondanám, a kalifa leütné a fejemet, és akkor a szüleim éhen vesznének. De ha annyira akarjátok tudni, adjatok nekem annyit, hogy a szüleim halálukig nyugodtan élhessenek belőle, én pedig megfejem a talányt.

A vezírek tanácskozni kezdtek. Egyikük így szólt:

– Adjuk meg neki, amit kíván. Mégis csak jobb, ha a kalifa az ő fejét ütteti le, mint ha a miénket!

Mind igazat adtak neki, és így szóltak a favágóhoz:

– Mit adjunk neked, hogy megfejtsd a talányt?

És felelt a favágó:

– Adjatok nekem mindent, ami csak nálatok van: öszvéreiteket, pénzeteket, ruháitokat, fezeiteket, tarisznyáitokat, saruitokat, turbánjaitokat és gyűrűiteket, ti pedig ruhátlanul távozzatok.

– Teljesítsük kívánságát – javasolta egyikük –, hiszen ha a talányt megfejtette, hazamehetünk és újra felöltözhethetünk.

– Rendben van – egyeztek bele a többiek.

A favágó pedig mindent elszedett tőlük, egy tű nem sok, de annyit sem hagyott náluk. És mikor már mind a négyet alaposan megkopasztotta, így szólt:

– Kedves testvéreim! Mikor még kicsiny voltam, szüleim esőben és hóban, forróságban és fagyban, étlen és szomjan is mindig gondoskodtak rólam, míg csak nagyobb nem lettem. Mivel ekkor ők már nem tudtak dolgozni, én kerestem meg a kenyeret nekik is. Így fizettem vissza azt a kölcsönt, amit gyermekkoromban kaptam. Ez hát a jelentése ezeknek a szavaknak:

Kölcsönt kaptam, dolgozgattam

és a kölcsönt visszaadtam.

Erre a vezírek széles jókedvvel eltávoztak. Csakhamar új ruhákba öltöztek, és új öszvéreket vásároltak. Alig várták, hogy a megszabott idő véget érjen, és megvihessék az örömhírt: megfejtették a talányt!

De térjünk vissza a favágóhoz. A fiú az éj leple alatt felszerszámozta az öszvéreket, mindegyik hátára felrakta tulajdonosának öltözékét, aztán a kalifa palotájába hajtotta őket. Az pedig igen megörült, mikor látta, hogy a favágó jól értelmezte a tyúkok megkopasztására vonatkozó szavait, a fiút egy szobába vezette, és meghagyta neki, hogy ott várakozzék.

Másnap, alighogy megvirradt, a vezírek a szultán palotájába mentek, és várták, hogy az uralkodó színe elé járulhassanak. Mikor a kalifa belépett, a vezírek nagy örömmel kiáltottak fel:

– Alláhra és a te jóllétedre mondjuk, hogy sem éjjel, sem nappal nem aludtunk, mióta megparancsoltad nekünk, hogy fejtsük meg azt a mondást, de végül is megtaláltuk a megoldást egy könyvben.

– Mit jelent hát? – kérdezte a szultán.

– Uram – felelték a vezírek – ennek a mondásnak:

*Kölcsönt kaptam, dolgozgattam
és a kölcsönt visszaadtam,*

a szavai a következőket jelentik: volt egy ember, és annak...

Alig értek el eddig, mikor a kalifa haragosan felkiáltott:

– Ragadjátok meg ezt a négy gazembert, és üssétek le a fejüket!

A hóhérok nyomban megragadták őket, és fejüket vették.

– Hívjátok elém a favágót! – rendelkezett a kalifa.

És mikor a fiú belépett, a szultán kihirdette, hogy a favágót vezírévé teszi. A kalifa boldog volt, mikor a fiú átvette hivatalát, és így szólt neki:

– Te vagy a jó vezír. Hozasd ide apádat és anyádat, és éljetek boldogan!

Így lett a favágó fiú Hárún Arrasíd kalifa vezírje.

Békesség nektek.

HARUN ARRASÍD GYŰRŰJE

Volt egyszer egy szultán, akit Hárun Arrasídnak hívtak, és volt neki egy vezírje, akit Alanisz bin Alháninak neveztek. Egyik éjszaka éppen együtt ültek, és a szultán így szólt:

– Induljunk el és nézzünk körül a városban, nem történik-e valahol jogtalanság.

Úgy is tettek, és szemügyre vették, ki járkal az utcán éjnek idején. Mentek, mentek, de egy teremtet lelket sem láttak sehol. Sötét volt az egész város, csupán egyetlen ház ablakában láttak világosságot. És felkiáltottak:

– Különös! Az egész város sötét, csak ebben a házban ég a lámpa! Zörgessünk be, és lássuk, mi történik itt.

– Ki zörgeti az ajtót? – szólalt meg belülről egy asszony.

– Szegény emberek vagyunk, és arra kérünk, fogadj be minket éjszakára.

– Magam is földhözragadt szegény vagyok, és egy falat ennivalóm sincs, hogy megkínálhassalak benneteket. Férfjem meghalt, és két gyermekem maradt utána.

– Semmit sem kérünk tőled, csak azt, hogy megalhassunk nálad, mivel idegenek vagyunk a városban – mondta a szultán.

– Ha csak ezt akarjátok, kerüljetek beljebb – felelte az asszony.

Beléptek és egy szobába jutottak. Az asszony lámpát hozott nekik, meg egy korsó vizet. A szultán meg a vezír letelepedtek, és mikor jobban körülnéztek, egy katlant pillantottak meg a tűz fölött. Az asszony gyermekei a katlan előtt ültek, és az éhségtől keservesen sírtak, míg csak el nem aludtak. Mikor végre elnyomta őket az álom, az asszony levette a katlant a tűzről, és megmutatta vendégeinek.

– Most hát láthatjátok, hogy nem adhatok abból, amit főztem, mivel csak kövek vannak a katlanban. Ezeket is csak a gyerekeim miatt főzöm, mert ha azt hiszik, hogy ennivalót készítek nekik, könnyebben elaludznak. Ne mondjátok tehát, hogy magamnak volt mit ennem, de nektek semmit sem adtam. Töltsétek itt az éjszakát, reggel pedig Alláh segítségével induljatok tovább.

Úgy is lett. A vendégek ott háltak az asszony házában, reggel pedig elbúcsúztak.

Hárun Arrasíd szultán akkor egy gyűrűt vett elő, átnyújtotta az asszonynak, és így szólt:

– Add el ezt a gyűrűt sok pénzt kapsz érte! Aztán adj enni gyermekeidnek, és csináltass szép ruhákat nekik.

Azzal kiléptek a házból és elmentek.

Az asszony egy bazári kikiáltónak adta oda a gyűrűt, hogy adja el. Alighogy a kikiáltó hirdetni kezdte, odalépett hozzá egy előkelő és gazdag zsidó, és érdeklődött, hogy honnan való a gyűrű. A kikiáltó megmondta neki, kié a gyűrű, sőt, az asszonyt is megmutatta neki. Ekkor az előkelő úr így szólt a kikiáltónak:

– Adok neked száz aranyat, de arról egy kukkot se szólj, hogy a gyűrűt te adtad nekem!

Azzal fogta magát elment az asszonyhoz, és faggatni kezdte, honnan vette a gyűrűt.

A szegény asszony elmondta neki, hogy az éjjel két férfi szállt meg nála, és a gyűrűt az egyik adta neki azzal, hogy adja el, és a pénzből vegyen ennivalót gyermekeinek..

Alig fejezte be mondókáját a férfi dühösen kiabálni kezdett.

– Ez a gyűrű az enyém! Te tegnap az én házamban dolgoztál. Én lehúztam a gyűrűmet, és az asztalra tettem, te pedig belopóztál és elloptad. Ezért akarod hát gyorsan eladni! De ebből nem eszel, mert a gyűrű az enyém!

Az asszony sem hagyta annyiban a dolgot, és így szólt:

– Akkor hát mutasd meg nekem azt az ötvösmestert, aki a gyűrűt készítette!

De a férfi azt kiáltotta, hogy nyomban a város kormányzójához siet, és katonákat hív, hogy az asszonyt börtönbe zárassa.

– Alláh legyen a tanúm, hogy semmit sem loptam el tőled – siránkozott az asszony, de hasztalan.

A férfi azt mondta ugyan, hogy a kormányzóhoz megy, de nem azt tette, hanem egy ötvösmesterhez sietett, és száz aranyat adott neki, hogy vallja azt: ő készítette a gyűrűt. Aztán elment az ötvöscéh mesteréhez, és annak is adott száz aranyat, hogy mondja azt: ő pecsételte le a gyűrűt. Aztán elment a kormányzóhoz, és így szólt hozzá:

– Ez a gyűrű az enyém. Egy asszony dolgozott tegnap a házamban, az lopta el tőlem. Itt van neked száz arany, fogasd el azt az asszonyt, és vedd börtönbe.

A kormányzó nyomban katonákat küldött érte, és mikor az asszonyt elébe vezették, kikérdezte a gyűrű felől, ő elmondotta, hogy az éjjel két ember aludt házában, és mikor elbúcsúztak, egyikük lehúzta az ujjáról a gyűrűjét, és azzal adta át neki, hogy adja el, árából pedig készítsen ételt gyermekeinek. Ő a bazárban egy kikiáltónak adta át, hogy adja el. Aztán jött egy gazdag kalmár, és azt állította, hogy a gyűrű az övé, és hogy tőle lopta, mikor házában dolgozott.

– De én – mondta befejezésül – semmit sem loptam tőle.

– Márpedig tolvaj vagy! – kiáltotta a kormányzó, és így szólt embereinek: – Vigyétek a tömlöcbe!

A szultán és vezírje másnap éjjel ismét szemlére indultak. Éjfél tájban elhagyták a palotát, és éberren figyelték, nem történik-e valami gonoszság a városban, de semmit sem észleltek. Ekkor a szultánnak eszébe jutott, hogy ismét a tegnapi asszonynál szállhatnának meg, a vezír pedig egyetértett vele. Mikor a ház elé értek és látták, hogy bent ég a lámpa, így szólt a szultán:

– Ez az asszony vagy bolond, vagy eszeveszett.

És mivel a vezír sem értette a dolgot, így szólt a szultán:

– Kopogtassunk be hozzá.

A vezír pedig sietve helyeselt, aztán megzörgette az ajtót.

– Ki az? – szólt ki egy ijedt gyermekhang.

És mikor a kislány megtudta, hogy éjszakai szállást kérnek, azt felelte, hogy anyjuk nincs otthon, majd így folytatta:

– Két férfi hált nálunk tegnap éjjel, és egyikük adott anyámnak egy gyűrűt azzal, hogy adja el, de mikor el akarta adni, egy kalmár azt állította, hogy a gyűrű az övé, és anyánk tőle lopta el, mikor nála dolgozott, aztán a férfi a kormányzóhoz sietett, az pedig katonákat küldött, és elhurcoltatta anyánkat. És mivel a kormányzó tolvajnak ítélte, bezáratta a börtönbe. Ott tölti szegény az éjszakát, mi pedig itthon éhezünk.

– Gonoszság ez vagy sem? – kiáltott fel a szultán, mikor a kislány bevégezte.

– Uram, nincs még akkora gonoszság, mint ez – felelte a vezír, és megkérte a leányt, hogy mégis fogadja be őket, reggel majd továbbmennek. A kislány beengedte őket, és ők ott háltak, reggel

pedig azonnal a kormányzó palotájába sietlek. Ott a szultán magához hívatott egy katonát, és megparancsolta neki:

– Menj el a kalmárhoz, és mondd meg neki, hogy ilyen és ilyen ügyben azonnal jelenjen meg itt!

És mikor a kalmár megérkezett, így szólította meg a szultán:

– Igaz az, hogy egy asszony ellopta gyűrűdet?

– Igen, uram – felelte az.

– Ki készítette a gyűrűt?

– Egy ötvösmester csinálta a műhelyében.

A szultán nyomban elküldött egy katonát az ötvösmesterért.

Amint az belépett, ezt kérdezte tőle az uralkodó:

– Te készítetted ezt a gyűrűt ennek a kalmárnak?

– Igen, én készítettem – felelte az ötvös.

– És ki pecsételte le?

– A céh mestere – hangzott a felelet.

A szultán egy katonával elhozatta az ötvöscéh mesterét is, aztán megkérdezte tőle:

– Te pecsételted le ezt a gyűrűt?

És a céhmester igennel felelt. Akkor a szultán megkérdezte, ki vetette tömlöcbe az asszonyt, és mikor megtudta, hogy a kormányzó volt az, maga elé hívatta, és megkérdezte tőle:

– Miért vetetted börtönbe ezt az asszonyt?

– Egy előkelő kalmár azzal vádolta, hogy ellopott tőle egy gyűrűt – felelte a kormányzó.

Ekkor a szultán megparancsolta a kalmárnak, hogy adja át gyűrűjét, aztán zsebébe nyúlt, egy marék gyűrűt vett elő, és közéjük keverte a vitás ékszer.

– Megismered a sajátodat? – kérdezte akkor a kalmártól.

Az pedig igennel felelt, de mégsem tudta megtalálni a sajátját, mivel a gyűrűk mind egyformák voltak.

– Te hazug vagy, és akkor is hazudtál, mikor megvádoltad azt a szegény asszonyt! – rivallt rá a szultán, aztán az ötvöshöz fordult, aki állítólag a gyűrűt készítette, de az sem tudta a gyűrűt kiválasztani.

– Te is hazug vagy! – förmedt rá a szultán, és a céhmesterhez fordult, aki állítólag lepecsételte a gyűrűt, de az is úgy járt, mint a másik kettő.

A szultán akkor a kormányzóhoz fordult és rákiáltott:

– Mikor ez a hazug kalmár eléd járult és azzal vádolt meg egy ártatlan asszonyt, hogy az meglopta, miért nem vizsgáltad meg alaposan az ügyet, és miért nem jelentetted nekem? Persze, mert a kalmár adott neked száz aranyat, hogy befogja szemedet! És azt tudod-e, hogy az uralkodó ellen vét. aki ártatlant vet tömlöcbe?!

Aztán így szólt vezírjéhez:

– Égessétek meg ezeket a gazfickókat!

Aztán parancsot adott katonáinak, hogy gyűjtsenek tűzrevalót, és ássanak gödröket, össze is gyűjtöttek rengeteg tüzelőt, és négy gödröt ástak: egyet a kalmár, egyet az ötvös, egyet a céhmester, egyet pedig a kormányzó számára. A vermeket megtöltötték rózsával és alágyújtottak. Akkor a szultán odahurcoltatta a kalmárt, és fejjel lefelé a tűz fölé köttette, de úgy, hogy feje a parázsba ért. Ugyanígy járt az ötvös, a céhmester és a kormányzó is. És ott függtek mindaddig, míg csak el nem égtek.

És akkor így szólt a vezír:

– Az ítélet igazságos. Ha az emberek hírét veszik, soha többé nem tesznek ilyen gonoszságot. A te uralmad, ó, szultán, gyönyörűséges!

HARUN ARRASID FIA

Volt egyszer egy király, akit Hárun Arrasídnak hívtak, s volt neki egy vezírje. Egy napon a szultán így szólt hozzá:

– Jöjj velem, nézzünk körül a világban!

Útnak is indultak, és nemsokára egy városba értek, előbb azonban a dervisek kámzsájába öltöztek. Bekopogtattak az egyik házba, és valami ennivalót kértek.

– Bizony, amit Alláh megteremtett, azt jól csinálta! – felelte nekik egy leány, és ételt rakott eléjük.

Mikor az uralkodó megpillantotta a leányt, egyszerre heves vágyat érzett iránta. Ezért megérdeklődte, hogy ki a ház ura, és mikor megtudta, hozzálépett és kámzsáját a házigazda lába elé vetette.

– Alláhra, teljesítsd kívánságomat – mondta neki.

– Légy üdvözölve! Ha képes vagyok rá, teljesítem! – felelte a megszólított. – Mondd meg hát, mit kívánsz.

– Nem kívánok semmi mást, csak a leányodat.

– Fivérem, nekem nincs is leányom. Ha nem hiszed, kérdezd meg az embereket, és ha kiderül, hogy mégis van. én nyomban neked adom – mondta ravaszul a férfi.

– Ne keress kibúvót, uram, hanem add a leányt!

Erre a házigazda kijelentette:

– Most távozz el, és jöjj vissza holnap.

Hárun Arrasíd szultán el is ment, aludt egyet a dologra, reggel pedig visszatért.

– Állj szavadnak, uram, és add nekem a leányt – mondta a dervisnek öltözött szultán.

A házigazda megint ravaszkodni kezdett:

– Fivérem, az én leányom igen drága ám!

– Mi az ára? – kérdezte a szultán.

– Bizony nem kevesebb, mint ezer dénár.

Ekkor Hárun Arrasíd a tarisznyájába markolt, és átnyújtotta a kért összeget. Nyomban elhivatták a jegyzőt, és a leány írás szerint is a szultán felesége lett. És a menyegző hét nap és hét éjjel tartott. Akkor a szultán bement a leányhoz, és hét és még egyszer hét napon át a nász-szobában maradtak. Mikor pedig a szultánnak

útra kellett kelnie, elővett egy jácintfüzért meg egy tör, átadta az asszonynak és hozzátette:

– Ha leánygyermeket szülnél, add neki ezt a füzért, mivel a jácintköveket eladhatja, és árukból jómódban élhet, míg csak meg nem hal. Ha pedig fiút hozol a világra, add neki ezt a tör, és mondd meg neki: „Ez a tör a te atyád!”

Később még ezt is hozzátette:

– És ha fiat szülsz, mondd meg neki, hogy keljen útra, és addig vándoroljon, míg meg nem hal, vagy amíg rám nem talál.

– Jól van – felelte az asszony.

Kilenc hónap elteltével pedig fiúgyermeket szült. És becsülettel nevelte, úgyhogy a fiúcska szépen növekedett. Gyakran játszadozott együtt pajtásaival, de a labdajátékban mindegyiket legyőzte.

Játszótársai pedig mindent megpróbáltak, hogy legyőzhessék, ezért elmentek egy vénséges-vén öregasszonyhoz, és megkérdezték tőle:

– Mit tegyünk, hogy legyőzhessük őt?

– Mennyit fizettek, ha elriasztom innen? – kérdezte a vénasszony.

– Annyit adunk, amennyit akarsz – felelték a fiúk.

– Jól van, majd én teszek róla, hogy békében hagyjon benneteket – mondta a vénasszony, és nyomban munkához látott.

Kunyhót épített azon a téren, ahol a fiúk labdázni szoktak.

Mikor pedig egyszer labdázós közben a fiú véletlenül a vénasszony kalibáját találta el, az kirohant és nekitámadt:

– Ó, te apátlan fattyú, mit kötekedsz minduntalan a többiekkel?

Mihelyt a fiú e szavakat meghallotta, anyjához sietett, és így szólt: – Adj nekem levest, de nagyon forró!

Anyja azt gondolta, hogy a fiú éhes, és odatette eléje az ételt.

– Jöjj, egyél te is – hívta a fiú ekkor, és mikor anyja leült melléje, elkapta a kezét, és belenyomta a forró levesbe.

– Engedj el! – kiáltott fel az anya.

– Én pedig el nem engedlek, amíg meg nem mondod, hogy ki az apám!

– Engedj hát el! – kérte újra az asszony. – Inkább megmondom, hogy ki az apád.

A fiú rögtön elengedte, ő pedig elővette a tör, és így szólt:

– Vedd ezt a tör! Ezt hagyta nekem a te apád.

A fiú fogta a tört, és elhagyta a várost. Vándorlása közben egy városba ért, és ott egy lepényárushoz szegődött el. Ettől kezdve lepényárúsítással kereste kenyerét. Szépségének csakhamar híre ment, és a királykisasszony fülébe is eljutott. Nyomban elküldte szolgáját a fiúhoz, és azt üzenté neki, hogy készítsen egy font súlyú lepényt, és vigye el saját kezűleg a palotába.

– Jól van – felelte a fiú. Elkészítette a kívánt lepényt, aztán a rabszolgánóval a királykisasszony palotájába sietett.

– Jöjj be! – biztatta a királyleány, mikor odaért.

De az ifjú tétovázott, ezért kézen fogta, és a szobájába tuszkolta őt.

– Zárd be az ajtót – mondta aztán szolgájának, azzal megölelte a fiút, és csókolgatni kezdte. Mikor pedig már kedvére megcsókolgatta, kinyitatta ajtaját, és útjára bocsátotta a fiút.

Az ifjú visszatért boltjába, és tovább dolgozott. Este pedig, mikor napi munkája végeztével bezárta a boltot, elővette zeneszerszámát, és olyan csodálatos dallamokat csalt ki belőle, aminőket a város lakói még sohasem hallottak.

Fordítsuk most a szót ismét a királykisasszonyra! Néhány nap elteltével magához hívatta szerencsen rabszolgáját, és megparancsolta neki: – Menj és hívd ide az építőmestereket.

A szerencsen engedelmeskedett, és az építészeket a palotába vezette. Mikor már mind ott voltak, mondta nekik a királyleány:

– Építsetek nekem egy föld alatti folyosót, de olyat, hogy a másik vége a lepénysütő házában legyen.

– Rendben van – felelték a mesterek, és nyomban felmérték a területet.

Hamarosan a folyosó is készen lett. Végül csináltak még egy rejtekajtót is, amely abba a szobába nyílt, ahol a fiú szokott aludni.

– A folyosó készen van – jelentették a király kisasszonynak. A leány pedig szemügyre vette, és pontosan olyannak találta, amilyet ő kívánt

– Jöjjetek velem, hogy megadjam jutalmatokat – mondta nekik.

De a szerencsent a palota kapujához állította, és meghagyta neki:

– Aki a kapun kilép, annak vágd le a fejét, a holttesteket pedig dobd bele a kapu mellett álló kútba.

A szerencsen úgy is tett és aki a kapun kilépett annak irgalmatlanul levágta a fejét, a holttesteket pedig a kútba dobta. Végül már csak egymaga maradt azok közül, akik a föld alatti folyosóról tudtak.

„Mit csináljak vele?” – fontolgatta a királykisasszony.

Gyorsan behívta a szerencsét és megparancsolta neki:

– Emeld fel ezt a követ, és dobd a kútba azok után, akik már lent vannak.

A rabszolga felemelte a követ és a kút fölé hajolt vele, a királylány pedig a kővel együtt őt is a mélységbe taszította.

– Hála Alláhnak! – kiáltotta. – Most hát nyugodt lehetek!

Aztán várt estig, akkor magához hívatta a vezír leányát, és mondta neki:

– Jöjj velem, menjünk el ahhoz az ifjúhoz.

Lámpát vettek kezükbe, és elindultak a föld alatti folyosóban.

Mikor az ifjú boltjához értek, kopogtattak a rejtekajtón, aztán belépek a boltba. A fiú pedig rémülten ugrott fel:

– A könyörületes és irgalmas Alláh nevében!

– Ne, félj, mi éppolyan emberek vagyunk, mint te magad – felelték a leányok, és letelepedtek a fiú mellé. Ő pedig elővette zeneszerszámát, énekelni kezdett, és játszott hozzá. A lányok táncra perdültek, és hajnalig vigadtak. Akkor vették lámpájukat és hazamentek. És másnap este is eljöttek, és úgy cselekedtek, mint az előző alkalommal, végül pedig már mindennapos vendégek lettek.

Egy napon Hárún Arrasíd szultán magához hívatta vezírjét, és mondta neki:

– Jöjj, nézzünk körül a városban!

Mindketten dervisnek öltöztek és elindultak. Éjfél felé a városnak abba a részébe értek, ahol a fiú boltja állt. Meghallották a zenét, az éneket és a táncot.

– Lássuk, mi történik itt – mondta a szultán, azzal a bolt ajtajához léptek és bezörgettek.

– Ki van odakint? – kérdezte a fiú.

– Alláh küldött bennünket mint vendégeket – felelték ők.

– Az Úr vezérelt ide benneteket – mondta a fiú, és beengedte őket.

Letelepedtek és mikor szemügyre vették a leányokat nyomban felismerték őket.

– Ez az én leányom! – lökte meg vezírjét titokban a szultán. És a vezír ugyanígy tett és ugyanezt mondta.

Ott maradtak egészen reggelig, aztán hazatértek.

Akkor a leányok is eltávoztak a boltból, és a föld alatti folyosón keresztül szobáikba siettek. Atyáik ugyan nem tettek kerülőt, mégis mire hazaértek, a leányok már édesdeden aludtak ágyukban. Sem a szultán, sem a vezír nem értette ezt, és felettébb elcsodálózkodtak.

Néhány nap múlva a két apa újra elment az ifjúhoz.

Elhatározták, ha török, ha szakad, megtudják, milyen úton jutnak leányaik a boltba. Bekopogtattak hát, és így szóltak:

– Vendégként jövünk Alláh védelme alatt.

– Legyetek üdvözölve – felelte a fiú.

És mikor eljött az éjféli, megérkeztek a leányok, és így szóltak:

– A könyörületes és irgalmas Alláh nevében!

Most hát megtudta a két apa, milyen úton jártak leányaik a fiúhoz!

Reggel a két férfi hazasietett, de mire hazaértek, a leányok már javában aludtak. Délelőtt a szultán magához hívatott két katonát, és megparancsolta nekik:

– Hozzátok elém azt az ifjút, aki lepényeket árul!

A katonák elmentek a boltba, és így szóltak a fiúhoz:

– Azonnal jöjj a szultán elé!

És a fiú engedelmeskedett.

– Miért csalogod magadhoz a leányomat? – rivallt reá az uralkodó.

– Uram – felelte az ifjú –, én nem csaltam el a leányokat, ők maguktól jöttek.

De a szultán nem hajlott szavára, és így kiáltott:

– Ragadjátok meg, és üssétek le a fejét!

A szerencsétlent nyomban megragadták, letépték köntösét, és ekkor megtalálták zsebében a tört. És a pengén ez volt bevésvé: „Hárun Arrasíd szultán”. És mivel éppen az találta meg a tört, akinek a fiúval végeznie kellett volna, fogta a fegyvert, és nyomban a szultánhoz vitte.

– Ne öljétek meg őt, sőt, vezessétek ide rögtön! – kiáltotta a szultán a tőr láttára.

És mikor a fiút elé vezették, így szólt:

– Te az én fiam vagy ezen és a másvilágon!

Aztán a fiúnak adta feleségül a vezír leányát. Az pedig az atyai házban maradt, és a szultán hét napig tartó lakodalmat rendezett neki.

A FELÉBRESZTETT HALOTT

Volt egyszer egy gazdag kalmár. Megöregedett már, és nem tudott adni-venni. Egy szem fia volt, egy tapasztalatlan ifjú, így az sem tudott adni-venni. Az apa hazavitte fiát a mecsetiskolából, és így szólt hozzá:

– Keress egy megbízható embert, fiacskám, azzal fogsz majd utazni.

Este beállított a fiú egy ismeretlennel, s így fordult apjához:

– Megtaláltam az emberemet

– Rendben van, töltsé velünk az éjszakát – felelte a kalmár.

Mikor a vacsora elkészült egy adagot külön tányérra rakott az apa, és odaadta fiának, hogy vigye az idegen szobájába.

– Fogyaszd egészséggel, és aludj jól, holnap aztán útnak indulunk! – tette le az ismeretlen elé a vacsorát vizet és tűzszer számot a fiú.

Másnap reggel a kalmár így szólt fiához:

– Menj és nézd meg, hogy a férfi megette-e a vacsoráját.

A fiú úgy tett ahogy apja parancsolta, és azzal a hírral tért vissza, hogy az idegen az utolsó morzsáig megette az ételt.

A kalmár haragosan elzavarta a férfit és felkiáltott:

– Ilyen emberrel nem utazhatsz, fiacskám! Menj, keress másikat

A második, sőt, a harmadik jelentkező is ugyanígy járt. Megette a vacsorát, és másnap mehetett, fel is át, le is út. A fiú egészen belezavarodott a dologba, kiment hát sétálni a város kapuján túlra, és a temetőben, ó, egek, mit látott! Látta, hogy egy kalmár kirángat egy halottat a sírjából és üti-veri.

Odaugrott és felkiáltott: – Miért bántod ezt az igazhitűt, hiszen láthatod, hogy már meghalt?

– Adósom maradt, és a törvény kezembe adta, hogy megfizessek tartozásáért ezen és a másvilágon! – felelte a kalmár.

– Megadom én, amivel tartozik, csak ne üssed! – mondta a fiú.

A kalmár megkapta pénzét, lecsillapodott, visszafektette a halottat a sírba, és útjára ment. A halott pedig az Úrhoz fohászkodott: adja vissza az életét, hogy meghálálhassa az ifjú jószágát. Alláh felébresztette halálából, a halott pedig besétált

a városba, és addig kóborolt az utcákon, míg nem találkozott a kalmár fiával.

– Mire volna szükséged? – kérdezte az ifjútól.

– Egy megbízható útitársra.

– Én elmennék veled – mondta a férfi.

Beállítottak az öreg kalmárhoz, a szolgáló elkészítette a vacsorát, a fiú bevitte a felébresztett halottnak, letette eléje és eltávozott. A férfi azonban érintetlenül hagyta az étket, és nyugovóra tért. Másnap reggel jött a fiú, hogy bizonyosságot szerezzen.

– Miért nem vacsoráztál? – kérdezte.

– Ha együtt akarunk utazni, nem szabad már az első napon külön-külön vacsoráznunk. Ha nem vagy hajlandó velem étkezni, én sem vagyok hajlandó veled utazni! – felelte a férfi.

Mikor ezt a kalmár meghallotta, felkiáltott:

– Ez az én emberem, ezzel nyugodtan útra kelhetsz.

Másnap reggel útnak is indultak. És már hét napig vándoroltak, mikor sorsuk egy sivatagba vezette őket. Ezen a kopár vidéken még a hős is megretten, még a fáradt is megszomjazik. Meg is szólalt a férfi:

– Hagyjuk el ezt a vidéket, és távolabb üssünk tanyát.

Letáboroztak a sivatag szélén, és kikötötték lovaikat. A férfi vacsorát készített, utána sátrukba húzódtak és ettek. A kalmár fia elaludt, társa pedig virrasztott. Sötét éjszaka volt, csak a csillagok ragyogtak. A férfi egyszerre gyanúsan pislákoló fényt pillantott meg.

– Alláhra, nem hagy nyugodni ez a fény: hol fellobban, hol kialszik. Meg kell néznem közelebbről! – mondta magában, kardot kötött és elindult.

Bizony, az a fény negyven rabló tanyáján világított. Amikor a feltámadt ember odaért, éppen így szóltak a rablók:

– Nézzük meg, ég-e még a lámpa abban a távoli sátorban. Ha eloltják, odalopózunk.

Fel is állt egy rabló, és kiment, hogy megnézzze a fényt. Alig lépett ki az ajtón, a mi emberünk ráugrott és leütötte a fejét. Nemsokára kijött a következő rabló, de az is elbúcsúzhatott a fejtől. Végül már negyven levágott fej hevert a férfi lábánál, de ő csak várt, hátha még jön valaki. Végre mégis bemerészkedett a rablótanyára.

Egy öregember üldögélt ott egymagában, és ordítózni kezdett a belépő ismeretlennel:

– Takarodj, vagy szólok a testvéreimnek!

– Fogj egy gyertyát és nézd meg testvéreid! – felelte a férfi.

Ijedten látta az öreg, hogy mindnek hiányzik a feje. Elmondta, hogy testvérei közönséges útonállók voltak.

– Hát a rablott kincs hol van? – kérdezte a hajdani halott.

Megmutatta az öreg a rejtekhelyét, akkor aztán az ő feje is lerepült. A férfi pedig bezárta a házat, keblébe rejtette a kulcsot és visszasietett sátrukba. Látta, hogy a kalmár fia még most is gyanútlanul alszik. Nem is ébresztette fel, csak amikor megvirradt. Megint útnak indultak, és hét napig vándoroltak. Hetednapra egy város kapujába értek, felütötték sátrukat, és csodálkozva vették észre, hogy a város kihalt és üres.

– Vajon miért ilyen kihalt ez a város? Nem jár erre egy teremtet lélek sem, se befelé, se kifelé. Maradj itt, én meg körülnézek egy kicsit – mondta a férfi a kalmár fiának.

Bement és házról házra járt, míg egy pompás palota elé nem ért. A palotában egy szépséges lányt talált, de olyan szépet, mint a ragyogó nap. Illedelmesen a lány elé sietett és „szalám“-mal köszöntötte.

– Ó, uram, vigyázz, mert ebben a városban egy sárkány garázdálkodik. Egyedül engem hagyott életben, de bár ne tette volna! Reggel elmegy a sivatagba, és felfalja Ádám gyermekeit, este pedig, mikor hazajön, nekem kell a fogát tisztogatnom. A szörny meg csak ül és bámul, csodálja a szépségem. Te is menekülj, míg nem késő, mert ha itt talál, felfal – mondta a lány.

– Alláh nem engedi, hogy felfaljon, Allah segít, hogy úrrá legyek fölötte és megölhessem! – kiáltott fel a férfi.

Beszélgetésüket a hazatérő sárkány bömbölése zavarta meg.

– Jön a sárkány – súgta a lány ijedten.

– Szembeszállok vele! – rántott kardot a férfi.

A sárkány nagyot nézett és felkiáltott: – Uram-istenem, hát ezt az Ádám fattyát mi szél fújta erre?

– Allah vezérelt ide. És ha fel akarsz falni, csak gyere! – mondta a férfi.

És Alláh úrrá tette a férfit a sárkány fölött. Amikor a lány látta, hogy a férfi levágja a sárkány fejét, odaszaladt hozzá, és így szólt:

– Alláh adjon neked hosszú életet! Legyél a férjem, én meg a feleséged.

– Legyen akaratod szerint! – felelte a férfi.

– Gyere velem! Tele van a város kincssel, vegyél, amennyit akarsz!

Vett a férfi a gyémántokból és drágakövekből, és vett az ékszerekből, amennyit csak elbírta a lova. A lánnyal együtt visszatért a kalmár fiához, és alva találta őt. Megrázta, az ifjú pedig felült, és nem akart hinni a szemének: akármerre nézett mindenütt drágaköveket, gyémántokat ékszereket látott. Hát még amikor a lányt megpillantotta!

– A városban egy sárkány lakott, meg ez a lány. Elhoztam magammal. És ha ennyi kincssel megelégszel, forduljunk vissza atyád háza felé – mondta a férfi.

Lóra szálltak, és hét napig utaztak. Hetednapra a negyven rabló tanyájához értek, ott ütöttek végre tábor. A férfi magával vitte a kalmár fiát a rablótanyára, és így szólt hozzá:

– Negyven rabló lakott itt. Amikor erre jártunk, én virrasztottam, te pedig aludtál. Éjfélkor idelopóztam, láttam, hogy ránk fenik a fogukat, ezért megöltem őket. Nem akartalak felébreszteni, mert féltem, hogy megijedsz. Itt vannak a rablott kincsek, csupa arany meg ezüst riál, hiszen ezek az emberek útonállók voltak.

Megegyeztek, hogy ezekért a kincsekért majd máskor jönnek el, mert már jóformán nem tudták hova tenni. Reggel megint útra keltek, és hét nap múlva megérkeztek a kalmár városának kapujába.

– A kincs legyen a tied, barátom, de a lányt osszuk ketté! – kiáltott fel a férfi.

– Alláhra, ne mondj ilyet! Legyen vagy a tied, vagy az enyém egészen – felelte csodálkozva az ifjú.

– Nem, fogd csak meg az egyik lábát, én meg majd a másikat markolom meg! – erősködött a férfi.

Megragadták a lányt a lábánál fogva, és a férfi felemelte kardját, hogy kettévágja. A lány egy nagyot sikított, és egy tojást szült. Mikor megint ráemelte kardját a férfi, megint szült egyet. A férfi harmadszor is kardot fogott rá, de hiába.

– Nincs benne több – mondta a férfi, majd így folytatta: – Állj fel nyugodtan, ó, leány, nem esik bántódásod!

Ezzel a férfi széttörte a tojásokat, és megmutatta, hogy mindegyikben egy kis sárkány rejtőzik. Halálra taposta a szörnyeket, és így kiáltott fel:

– Ha ezek kikeltek volna, jaj lett volna a mi városunknak! Most pedig vedd a lányt is, a pénzt is. Tudd meg, hogy én vagyok az az ember, akivel jót tettél, mikor a kalmár ütleget. Kértem az Urat, ébresszen fel halálomból, hogy meghálálhassam jószágodat. Legyen a tied a lány is, a kincs is, mert ez Alláh akarata! Te pedig, Uram, megadtad, amit kértem. Hadd térjen vissza testem a sírba, lelkem pedig fogadd magadhoz kegyesen.

Alláh magához vette a férfi lelkét, testét pedig megint elnyelte a sír. A kalmár fia bement a városba, apja meg eléje sietett, átölelte, maga mellé ültette és megkérdezte:

– Hol találtál erre a szépséges lányra?

– Elmondom, ó, atyám – felelte az ifjú, és elmondta történetét, mint ahogy én is elmondtam nektek.

AZ ÉJSZAKAI RABLÓ MEG A NAPPALI RABLÓ

Volt egyszer egy ember, akit mindenki csak éjszakai rablónak hívott. Marokkóból származott, ügyes tolvaj és cégéres gazfickó hírében állott. És volt egy másik ember is, azt nappali rablónak nevezték, és Fezből való volt. Történt egyszer, hogy a Mindenható akaratából összetalálkoztak. Együtt vándoroltak tovább, míg a szigorú király városába nem értek. Élt abban a városban egy bölcs kádi, akit mindenki igazságos embernek ismert.

A két rabló betért egy fogadóba és letelepedett.

– Ugyan, áruld el nekem, ki vagy te – szólalt meg az éjszakai rabló.

– Én vagyok a nappali rabló. De ki vagy te?

– Én az éjszakai rabló vagyok – hangzott a felelet.

Erre mindketten kávé rendeltek, és iszákjukból egy-egy fél lepényt húztak elő. És mikor meglátták egymás fél lepényét, módfelett elcsodálózkodtak, és tüzetesen szemügyre vették azokat.

– Honnan való a te lepényed? – kérdezte az éjszakai rabló.

– Feleségemtől kaptam – felelte a másik.

– Én is a feleségemtől kaptam – lepődött meg az éjszakai rabló.

– Hogy hívják a te feleségedet?

– És hogy hívják a te feleségedet?

– Az én feleségem Jemina – mondta az egyik.

– Érdekes, az én feleségem is Jemina – szólt a másik.

– Hol lakik a te feleséged?

– És hol lakik a te feleséged?

– Az enyém itt lakik a városban – így az egyik.

– Különös, az enyém is a városban lakik – így a másik.

– Akkor hát gyerünk hozzá! – kiáltotta az egyik.

– Gyerünk hozzá – visszhangozta a másik.

Elindultak és nemsokára egy ház elé értek.

– Az én feleségem itt lakik – kiáltotta az éjszakai rabló.

– Furcsa, az enyém is itt lakik – felelte a nappali rabló.

A szóban forgó asszonynak volt két gyermeke. A férfiak sorshúzás útján megosztották a gyermekeken, a csalárd asszonyt pedig elzavarták a háztól. Aztán egy másik város felé vették útjukat.

Mikor odaértek, szállást kerestek és találtak. És egy kis idő múlva lopni indultak.

– Ki kezdje? – kérdezték egymástól.

– Én majd elkezdem – vállalkozott a nappali rabló.

– Rajta hát! – egyezett bele a társa.

– De figyelmeztetek, jól figyeld meg, hogyan csinálom – mondta a nappali rabló.

– Jó, majd figyelek – hangzott a válasz.

Tovább mentek az úton, és egy kalmárt pillantottak meg, aki éppen boltját zárta. Kezében nagyösszegű aranypénzt szorongatott egy kendőbe kötve, aztán övébe csúsztatta. És mikor a boltot bezárta, hazafelé indult. Addigra azonban a nappali rabló már régen kilopta zsebéből a pénzt, egy narancsot dugott helyébe, és elrejtőzött a bolt közelében. Mikor a kereskedő megtapogatta övét, már csak a pénz hült helyét találta. Visszatért tehát boltjába, mivel arra gondolt, hogy otffelejtette. És mialatt kinyitotta a bolt ajtaját, a nappali rabló ügyesen kivette zsebéből a narancsot, a pénzt pedig visszadugta.

A kalmár belépett az üzletbe, és mikor a zsebébe nyúlt, nem csekély megrökönyödéssel fedezte fel a pénzét.

– Úgy látszik, megbolondultam – mondta magában.

Aztán újra bezárta üzletét, és hazafelé vette útját. A szemfüles nappali rabló azonban résen volt, és másodízben is kiemelte a kalmár pénzét, aztán így szólt társának:

– Jöjj, menjünk haza.

És úgy is tettek.

– Láttad, mit műveltem? – kérdezte társától otthon.

– Ez igen! Ugyancsak érted a mesterségedet! – áradozott az éjszakai rabló, majd így folytatta: – Az éjjel ismét lopni megyünk.

És mikor leszállt az éj, titokban elhagyták szállásukat, és betörték az egyik házba. Találtak is ott egy ládát, amely telisdeteli volt aranypénzzel. Az éjszakai rabló megszámolta, és úgy találta, hogy az éppen kilencszáz arany. A ravasz rabló azonban egyetlen darabot sem vett el belőle, sőt, még hozzátett száz aranyat a saját pénzéből is, aztán lezárta a ládát, és úgy határozott, hogy ott helyben megvacsoráznak. Nyomban étket készítettek, és falatozni kezdtek, de úgy, hogy egyikük két helyen túrta fel a közös tálat, míg

a másik csak egy helyről evett. Mikor jóllaktak, a tálat gondosan visszatették a helyére, aztán játszani kezdtek.

Közben a ház ura felébredt, és a két rablót dáma-játék közepette találta.

– Mit csináltok itt?! – rivallt rájuk.

– Játsszunk – felelték foghegyről a tolvajok.

A férfi gyorsan az ajtóhoz rohant és segítségért kiáltott.

Csakhamar rendőrök érkeztek a házba.

– Mi történt veled? – kérdezték a házigazdát

– Tolvajok vannak a házban – felelte az ijedten.

– Mit kerestek ti itt? – fogták vállatúra a két gazembert.

– Mi ennek az embernek a vendégei vagyunk – mutattak rá a férfira.

– Én nem ismerem ezeket az embereket – erősítgette váltig a ház ura.

Erre az egyik rendőr így szólt a rablóknak:

– Azonnal hagyjátok el a házat!

– Rendben van, de először magunkhoz vesszük a pénzünket – felelték azok egyszerre.

– Ugyan, hol van itt nektek pénzetek? – kérdezte a házigazda megrökönyödve.

Az éjszakai rabló a ládára mutatott:

– Ez a láda az enyém.

A rendőrök azonban közbevágtak:

– Most hagyjátok el a házat, reggel pedig jöjjetek a kádi elé, ott majd tisztázzuk a dolgot

– Jól van – felelték azok és elmentek.

Másnap reggel mindpyáján a törvényszékre mentek. Ott a tolvajok így mondták el az esetet:

– Ez az ember tegnap este meghívott bennünket házába. Mikor azonban felfedezte, hogy sok pénz van nálunk, rendőrért kiáltott, hogy hamis látszatot keltve, megszerezhesse pénzünket.

A férfi pedig így szólott:

– Én ezeket még soha életemben nem láttam.

De a két tolvaj közbevágott: – Ha ti, bírák, nem hisztek nekünk, menjetek el abba a házba, és ott megtalálhatjátok azt a tálat, amelyből egyszerre ettünk mind a hárman.

El is mentek, és megtalálták a tálat, melyen világosan látszott, hogy három személy evett belőle.

– A láda pedig a miénk. Nézzétek csak meg, ezer arany van benne – bizonykodott a két gazember.

– Nem igaz, a láda az enyém! – kiáltotta közbe a férfi. – Különben is csak kilencszáz arany van benne!

És felnyitották a ládát, és ezer aranyat találtak benne. A pénzt nyomban át is adták a tolvajoknak, a szerencsétlen kárvallottat pedig fogták és börtönbe vetették.

A két ravasz rabló pedig jókedvűen hazafelé vette útját.

– Láttad, milyen ügyesen csináltam a dolgot? – dicsekedett társának az éjszakai rabló.

Nem sokkal ezután felkerekedtek, és egy másik városba indultak. Amint az úton mentek, az egyik fán megláttak egy madarat, és az éppen tojásokat rakott.

– Várj, ellopom a tojásokat a madár teste alól – kiáltotta a nappali rabló, azzal felmászott a fára, észrevétlenül kiszedte a madár tojásait és zsebre rakta. Az éjszakai rabló azonban titokban utána mászott, és kilopta azokat barátja zsebéből, aztán gyorsan leugrott a fáról. Kisvártatva a nappali rabló is leszállt és továbbmentek.

– Ugyan, hol vannak azok a tojások? – fordult társához egy idő múlva az éjszakai rabló.

Az a zsebébe nyúlt, de semmit sem talált benne, és igen elcsodálkozott. Ekkor az éjszakai rabló kinevette őt, és így szólt:

– Hogy hol vannak a tojások? Itt ni! – azzal zsebébe nyúlt, és sorban előszedte őket.

Társa nyomban megértette a dolgot, és így válaszolt:

– No hát! Én is értek valamit a mesterséghez, de bizony, léged meg sem közelítelek!

Aztán ismét más városba mentek. Ott is szállást kerítettek maguknak, aztán lopni mentek, és továbbra is abból éltek.

Mikor elváltam tőlük, egyenesen idejöttem.

Békesség nektek.

A FELMETSZETT HASÚ ASSZONY

Valamikor réges-régen élt egyszer egy tolvaj. Volt neki egy kis kötélhágcsója, annak segítségével lopózott be a házakba, hogy azokat kirabolhassa. Történt egyszer, hogy olyan házba tört be, ahol a háziasszony éppen a szülőágyon feküdt. A tolvaj a szomszéd szobába rejtőzött, és ott várta, hogy a látogatók elhagyják a házat. Mikor az asszony magára maradt, újszülött leánykáját keblére ölelte, és ringatni kezdte, míg csak el nem aludtak.

Akkor az égből angyalok szálltak le a kislány köré, és fennhangon kihirdették:

– Ez a leány annak a tolvajnak a felesége lesz, aki a város házaiba jár lopni. Aztán az asszony hét esztendőn át parázna és részeges életet fog élni, egészen addig a napig, mikor a hetedik év is letelik. És azon a napon ittasan fog házába térni...

A tolvaj minden szót hallott, és feltette magában, hogy inkább megöli a csecsemőt, semhogy egyszer majd feleségül vegye. Nyomban belépett a szobába, előkapta kését, és felhasította az alvó kislány hasát. És mikor az asszony felébredt, gyermekét vérbe fagyva találta. Kétségbeesetten kiáltozni kezdett:

– Ki sebezte meg az én leánykámat?

És addig lármázott, míg sokan odacsődültek, hogy lássák, mi történt. Az asszony pedig elmesélte nekik, hogy mikor felébredt, újszülött kislányát súlyos sebtől vérezve találta. Az emberek nyomban orvosért szaladtak, az pedig, mihelyt megérkezett, megvizsgálta a csecsemőt, aztán összeöltölte hasát, és dolgára ment.

A kisbaba meggyógyult, nőtt-növekedett, és lassan eladó sorba került.

Egyszer a tolvajnak fülébe jutott, hogy van a városban egy ember, kinek a leánya felettébb szemrevaló. Azonmód elment a leány apjához, és kérte, adja hozzá a leányát, a nászajándékot pedig szabja akkorára, amekkorára csak akarja. Az apa kétszáz mithkált kért, a vőlegény pedig nyomban kezébe számlálta a kívánt összeget

Nagy lakomát csaptak, aztán a tolvaj bement a nász-szobába, asszonnyá tette a leányt és hét nap, hét éjjel együtt maradt vele.

Egyik este a fiatalasszony lefekvéshez készülődött és vetkőzni kezdett. Ekkor a férje észrevette, hogy bosszú forradás van a hasán, és megkérdezte, mi történt vele. Az asszony pedig elmesélte, hogy még újszülött gyermek volt, mikor egy napon valaki belopakodott szülei házába, és őt súlyosan megsebezte. Az emberek nyomban orvosért szaladtak, az pedig eljött és összevarrta a hasát. Így mondta el a forradás eredetét a fiatalasszony.

A férfi pedig kétségbeesetten felkiáltott:

– Ó, egek, hiszen ez az a leány, akit meg akartam ölni! De nincs mit tenni az ellen, amit Alláh elvégezett.

Másnap reggel felkereste anyját és mondta neki:

– Anyám, én elutazom.

– Édes fiacskám, hiszen még jóformán meg sem házasodtál, máris magára hagyod feleségedet? – kérdezte meglepetten az asszony.

A fiú azonban így válaszolt:

– Hallottam, amit hallottam. Neked pedig azt mondom, hogy ne tartsd vissza azt az asszonyt ha az utcára akar menni!

Mi mást tehetett az anya, beleegyezett.

És a férfi útnak indult, az asszony pedig férje anyjánál maradt. De alig telt el hét nap a férfi távozása után, csavarogni kezdett az utcán, és ott mindenféle ocsmányságot művelt. És ettől a naptól fogva hét éven őt üzte az utcán szégyenletes mesterségét.

Egy napon ittasan tántorgott hazafelé. Mikor a ház elé ért, egyszerre összeroskadt, és okádni kezdett. És ahogy a földön hevert, egy kóbor kutya nyalogatni kezdte az arcát. Mikor kissé magához tért, és a feje is tisztulni kezdett, meghökkenve tapasztalta, hogy arcát egy kutya nyalogatja. És felkiáltott haragjában:

– Ó, egek, mily rondaság! Asszony létemre addig züllöttem, míg végül már kutyák nyaldossák az arcomat. De Alláhra, ettől a perctől fogva nem paráználkodom és nem iszom többé!

A férfi ezalatt idegen földön számlálta az éveket. És mikor a hét esztendő letelt várt még egy keveset, aztán visszatért a városba, és ott felesége után tudakozódott. Az emberek azt mondták neki, hogy régebben ugyan semmi jó hajlandóság nem volt az asszonyban, de aztán Alláh megkönyörült rajta, és megtisztította a paráznaság,

a részegség és a csavargás ocsmányságaitól. A férfi pedig hálát adott Alláhnak, és hazafelé indult.

Kopogására anyja nyitott ajtót. A férfi belépett a szobába, köszöntötte a benne levőket, aztán anyjához fordult, és megkérdezte, hogy felesége züllött életet él-e még. De anyja így válaszolt:

– Régebben, fiacskám, naphosszat az utcán csavargott, de most már igazán rendes asszony.

És akkor a férfi így kiáltott fel:

– Dicsőség Alláhnak, mivelhogy mindez így volt felírva az Ő bölcs homlokára.

Békesség nektek.

KECSKEBOGYÓ MOHAMMED

Volt egyszer egy ember, és annak volt egy fia. A gyerek olyan vézna és apró volt, hogy már egyhónapos korában elnevezték Kecskébogyó Mohammednek. Atyjának hatalmas birtoka és temérdek kincse volt.

Egyszer az apa elment hazulról, napszámosokat fogadott fel, és házába vezette őket. Néhány nap múlva megint eltávozott, és a bazár felé vette útját. Közben a fiú megkérdezte a napszámosoktól:

– Mit csináltok, ó, napszámosok?

– Aratunk.

– Atyám meghagyta, hogy égessetek el mindent, amit learattatok.

Nosza, munkához fogtak a napszámosok, és elégettek mindent, amit learattak. És mikor a fiú apja hazatért a bazárból és látta, amit látnia kellett, felkiáltott:

– Mit tettetek, szerencsétlenek?

– Fiad azt parancsolta, hogy égezzük el, amit learattunk – felelték az emberek.

És szitkozódott az atya az ő házában, de mihaszna, mert a fiú, amikor atyját közeledni látta, megszökött és egy tehén fenekébe mászott. És így sok emberrel találkozott, és rájuk kiáltott a tehén farka alól:

– Alláh verjen meg benneteket, emberek!

Ez történt az első napon. Másnap a megszegyenítettek elmentek a tehén gazdájához:

– Add el nekünk a tehenedet! – mondták neki.

A gazda ráállt a vásárra, ők pedig levágták az állatot, de senkit sem találtak a testében, mert a fiú a tehén fejébe mászott. Erre a tehén testét feldarabolták, bőrét és fejét pedig eladták egy arra tartó zsidó karavánnak. A zsidók felkerekedtek, és folytatták útjukat. Amikor egy pusztaságba értek, rájuk ordított a fiú a tehén fejéből:

– Üssétek a gazembereket!

Ettől a zsidók úgy megijedtek, hogy mind elrohantak. Kecskébogyó Mohammed pedig kimászott a tehén fejéből, és a gazdag karavánt atyja házába vezette.

Békesség nektek.

EGY IGAZ MESE

Füge Ali elültetett egy fügefát, azután marokra fogta baltáját és felkiáltott:

– Jaj neked, ha reggelre nem nősz fel! Foglak és nagybátyám tevéi elé vetlek!

Másnap reggel örömmel látta, hogy felnőtt a fügefa.

– Alláhra, jaj neked, ha reggelre nem hozol gyümölcsöt!

Kiváglak és nagybátyám tevéi elé vetlek!

Másnap reggel örömmel látta, hogy a fa pompás gyümölcsöket hozott. Fel is mászott a fa tetejére, és odakiáltott a pásztoroknak:

– Kinek adjak ebből a szép fűgéből?

Szerencsétlenségére éppen arra járt egy boszorkány, és az így válaszolt: – Nekem, kedves fiacskám.

– Nem, nem! Félek, hogy felfalsz – mondta Füge Ali.

– Szívemre mondom, fogamra mondom, nem fallak fel – fogadkozott a boszorkány.

Füge Ali lehajított neki egy fűgét. A boszorkány rátaposott:

– Ez nem jó, mert a földre esett.

Füge Ali lehajított egy másikat.

– Ez a kosaramba repült, ez sem jó – mondta a boszorkány.

Füge Ali lehajította a harmadik fűgét is.

– Ezt ugyan meg nem eszem, hiszen egyenest a markomba potyogott. Nyújts ide egyet azzal a szép rózsás kezeddal – ravaszkodott a banya.

– Félek, hogy felfalsz.

– Szívemre mondom, fogamra mondom, nem fallak fel – válaszolta a boszorkány.

Füge Ali adott is neki két fűgét, de mikor már a harmadikat adta volna, megragadta a boszorkány, lerántotta a fáról, és kosarába gyömöszölte.

– Ez árulás, te csúf banya! – bömbölte Ali.

A boszorkány vállára vette kosarát, de mihelyt megpillantotta a pásztorok tevéit, letette egy percre. Füge Ali tüstént munkához látott, telerakta a kosarat nehéz kövekkel, felülre pedig egy gyíkot dugott. Persze a kíváncsi banya, mihelyt visszatért, belckukucskált a kosárba, és a gyík alaposan a szemébe kapott. Észrevette, hogy

Füge Ali elinált, és nagyokat ordítva, a szökevény nyomába vetette magát:

– Alláhra! Elégetlek, te gazember!

Megint megfogta Füge Alit, és házába hurcolta. Utána elment tűzrevalót gyűjteni.

Ali kimászott a kosárból, és a boszorkány lányait kezdte borotválni. Amikor a nyakukhoz ért, megnyomta a kést, és levágta a lányok fejét. Szépen a tálba tette, és megsütötte őket mire pedig a boszorkány hazaért, Füge Alin már az egyik lány ruhája pompázott.

– Megsütötted a gazembert, kislányom? – kérdezte a banya.

– Meg bizony – felelte Ali.

Nagyon boldog volt a boszorkány, maga elé vette a tálat, és felfalta a lányait

– Tudod-e, mit falsz, te vén banya? A saját lányaidat! – kiáltott oda neki Füge Ali és eliszkolt

A boszorkány panaszosan bömbölt keservében:

– Jaj, ez az én Aisám lábacska, jaj, ez az én Fátimám ujjacska, jaj, jaj!

Békesség nektek.

TÖRTÉNET EGY SZULTÁNRÓL, ANNAK FIAIRÓL, EGY KERTRŐL, KÉT LEÁNYRÓL ÉS AZOK MELLÉNYEIRŐL

Élt egyszer egy szultán Szíriában. Volt ennek a szultánnak egy gyönyörű kertje, amit magas fallal kerítettett körül. Kis kapu nyílt a kertre, melyben ott pompázott a világ minden elképzelhető növénye. Volt ott pálmafa, szegfű, jácint, rózsza, bazsalikom, gránátalma, füge, szőlő, birsalma, citrom – de minek soroljam tovább? Érthető, hogy a szultánnak mindennél drágább kincse volt ez a kert.

És volt a szultánnak két fia.

Történt egyszer, hogy az éj leple alatt kártevők jártak a kertben.

Másnap a szultán korán kelt, s ahogy erkélyéről körülpillantott, megdöbbenve látta, hogy egész kertjét összedúlták. Majd belepusztult haragjába! Nosza, tüstént magához hívatta nagyobbik fiát

– Mit kívánsz, atyám? – kérdezte a fiú.

– Fiam, vedd puskádat egy rabnővel vitesd ki ágyadat a kertbe, készíttess oda lámpát is, hogy fényénél olvasgathass, te pedig virradatig figyeld a kertet, hátha megtudhatod, hogy ki volt a kártevő.

A fiú úgy telt, ahogy apja meghagyta neki. Fogta puskáját, ágyát egy rabszolganővel a kertbe vitette, és lámpát is hozatott vele. Dolga végeztével a rabnő visszatért a palotába, az ifjú pedig kezébe vette puskáját, arannyal kivert, gyémánttal berakott kardját a térdére fektette, és figyelte, vajon ki merészel éjnek idején belopózni a kertbe.

Így telt az idő éjfélig.

„Jaj nekem! Itt kell rostokolnom, és meresztgetnem a szememet, amíg barátaim kedveseikkel enyelegnek. Én meg balga fejjel idejöttem, és most ülhetek itt a hidegben!” – gondolta magában.

Hirtelen felugrott, fogta puskáját, és elhagyta őrhelyét. Kedveséhez sietett, és ott heves élvezetek között töltötte az éjszakát. De alighogy elhagyta a kertet, a kártevők ismét összedúlták, de még sokkal jobban, mint az előző napon, úgyhogy egy tenyérsnyi hely nem sok, de annyi sem maradt sértetlenül.

A szultán másnap reggel is már korán felkelt, és mikor távcsövén át a kertre pillantott, még sokkal nagyobb zűrzavart és pusztítást látott, mint az előző napon.

– Nincs más erő, sem hatalom, mint Alláhé, a magasságosé és mindenhatóé! – kiáltott fel, és nyomban magához hívatta rabszolganőjét, akit Maszúdának neveztek.

– Mit kívánsz, uram? – lépett be a rabnő.

– Hívd ide Huszaint! – kiáltotta a szultán haragosan.

Ugyanis két fia volt a szultánnak, a nagyobbikat Huszainnak, a kisebbiket Muhammednek hívták.

A kisebbik fiú meghallotta atyja kiáltását, és hozzá sietett.

– Atyám, szólj Maszúdának, hogy ne hívja Huszaint! Add inkább nekem a puskát meg a kardot, majd én őrködöm a kertben az éjjel! – mondta atyjának.

– Gyermek! Menj inkább aludni! Ha nagyobbik fiam, Huszain sem tudta teljesíteni feladatát, hogy is tudhatnád te, a kisebbik? – csóválta fejét a szultán.

A fiatalabb, de igen eszes fiú így válaszolt:

– Atyám! Csak puskát és kardot adj nekem! Nagy embernél is lehet az ész kicsiny.

A szultán módfelett elcsodálkozott kisebbik fia szavain, és visszahívta rabszolganőjét:

– Leány, hozd ide legkedvesebb puskámat, azt az arannyal és ezüsttel kivertet. Hozd elő kardomat is, és add oda Muhammednek. Vess neki ágyat a kertben, ma éjjel ő fog őrt állni, mert ez a fiú csupa hősiesség.

Örült ám a fiú e szavaknak! A rabszolgalány pedig munkához látott. Az ágyat, a lámpást, a puskát és a kardot kivitte a kertbe, a fiú pedig – mint mondom, Muhammednek hívták – követte őt. És mikor a rabnő kitergette ágyneműjét és a lámpát is elhelyezte, így szólt neki:

– Maszúda, köszönts atyámat és anyámat!

A rabszolgalány sírva indult vissza a palotába, mivel a fiú szavai igen elszomorították. Mikor pedig Maszúda elment, a fiú letelepedett, és gondolkodni kezdett:

„Jól van ez így? Idejöttem és lámpást hoztam magammal, hogy a sötétben világítson nekem. Ha a gazemberek észreveszik, nem jönnek ide!”

Azzal fogta a lámpást és eloltotta. Kardját vállára akasztotta és leült. Puskáját térdére fektette, és figyelt, fülelt, belép-e valaki

a kertbe. Így várt éjfélig. Hirtelen mennydörgés és morajlás hallatszott a kertkapu felől. Mit tett a fiú? Villámgyorsan felugrott, kardját, puskáját készenlétbe helyezte, és nagyot kiáltott:

– A könyörületes és irgalmas Alláh nevében!

Azzal kivonta kardját, és a kapuhoz sietett. Mikor odaért, – maga sem tudta, melyik pillanatban – egy szörnyeteg hatalmas lökessel betörte a kaput. De még jóformán be sem lépett, máris nekítámadt az ifjú Muhammed királyfi. Kardját csapásra lendítette, el is találta a szörnyet, és leszelte egyik fülét. Aztán rárohant, megragadta és felkiáltott:

– Alláhra mondom, ma éjszaka bizony nem menekülsz a kezemből!

– Kedves Muhammed királyfi, csak most az egyszer engedj szabadon, szent esküvel fogadom, hogy soha többé nem térek vissza – könyörgött a szörnyeteg.

– Én pedig el nem engedlek addig, míg nem tudom, mit adsz cserébe szabadságodért!

– Neked adok mindent a világon, ami csak gazdaggá tehet, és szent esküvel fogadom, hogy soha többé nem térek vissza – ígérte az ördög.

E szavak hallatára a fiú szabadon engedte. Akkor a szörnyeteg lehúzott ujjáról egy gyűrűt, és átadta Muhammed királyfinak, az pedig nyomban ujjára húzta. Adott a fiúnak néhány szőrszálát is, és hozzátette:

– Muhammed királyfi, én most elmegyek. Ha kívánsz tőlem valamit, forgasd meg ezt a gyűrűt, vagy dobj néhány szőrszálát a tűzbe, és én nyomban nálad termek.

– Rendben van – felelte az ifjú.

A szörnyeteg eltávozott, a fiú pedig a kapuhoz lépett. Kijavította, újra bereteszte, a kulcsot pedig eltette. Ágyát rendbeszedte, aztán leült. Meggyújtotta lámpáját, és vidám hangulatban várta a reggelt, hogy atyjához mehessen.

Reggelre kelve, a szultán távcsövével a kertre pillantott, és örömmel látta, hogy teltszirmú virágok pompáznak mindenütt.

– Muhammed az én igazi fiam! – kiáltotta örömmel feleségének.

És a fiú anyja is nagy öröme derült.

Kis idő múlva a fiú fogta puskáját, kardját, és atyjához indult. A szultán a ház lépcsőjén fogadta, karjába zárta, és dicséretekkel halmozta el, aztán helyet csinált neki a trónszéken, és így szólt:

– Te ülj ide, fiam. A szultán te leszel!

– Maradj csak a trónon, atyám. Te öregebb és tapasztaltabb vagy nálam. Én még túlságosan fiatal vagyok a kormányzáshoz – felelte Muhammed.

De a szultán csak ezt hajtogatta:

– Ülj csak ide, fiam! Átadom neked a kormányzást! Te vagy az én utódom és a legkedvesebb fiam.

A nagyobbik fiú is meghallotta ezt, és elbúsult magában.

„Miket beszél az én atyám? Istenemre, úgy látom, semmivel sem árthatok öcsémnek, el kell hát pusztítanom!” – gondolta magában.

Egy idő múlva így szólt a kisebbik királyfi a bátyjához:

– Bátyám, nem volna kedved vadászni egyet?

– Gyerünk – felelte Huszain, mivel azt tervezte, hogy öccsét vadászat közben, valahol a sivatagban elveszejtí.

Nyomban az istállóba mentek, kivezették paripáikat, fogták puskáikat, aztán nyeregbe szálltak és kilovagoltak. A kisebbik testvér az éjszaka megsebzett szörnyeteg vérnyomait követte, de bátyja ezt nem vette észre, mert kissé lemaradt öccsétől, aki a szörnyeteg nyomain haladva a sivatag felé tartott. Így haladtak sokáig, míg csak egy kúthoz nem értek. A kisebbik fiú észrevette, hogy a vérnyomok a kúthoz vezetnek és megszólalt:

– Gyere, bátyám, most forduljunk vissza, holnap majd visszatérünk.

Haza is indultak, és meg sem álltak, míg atyjuk palotájába nem értek. Muhammed titokban szerzett egy hosszú kötelet, mégpedig vagy kétezer rőfnyit, mivel ilyen mélynek látszott az a kút, melyben a szörnyeteg nyomai eltűntek. Fogta a kötelet és nyeregtarisznyájába dugta. Bátyja pedig minderről semmit sem tudott.

Másnap reggel így szólt Muhammed:

– Gyere velem, megint vadászni megyünk!

És tüstént nyeregbe szálltak. A kisebbik fiú megint az említett vérnyomok után ment, bátyja pedig kissé hátrább követte.

Nemsokára elértek a kúthoz, melyben az a szörnyeteg lakott aki a szultán kertjében garázdálkodott. A kisebbik fiú kihúzta lábát a kengyelből és leszállt.

– Ugyan miért szállsz le? – kérdezte bátyja.

– Szállj csak le te is, bátyám – felelte Muhammed –, le akarok mászni a kútba.

Meghallotta ezt a nagyobbik fiú, és igen megörült. Gyorsan leszállt lováról, mivel másra sem gondolt, mint arra, hogy öccsét elpusztítsa. Muhammed elővette iszákjából a kötelet és így szólt:

– Arra kérek, bátyám, engedj le a kútba ezzel a kötéllal. Ha megtetted, indulj el haza. Ha pedig atyánk kérdezné, hol vagyok, mondd meg neki, hogy a vadászaton hagytál. Aztán várakozz hét napig, de a nyolcadikon térj vissza, és engedd le ismét a kötelet

Muhammed e szavak közben derekára kötötte a kötelet, aztán így folytatta:

– Most pedig rajta, engedj le!

Úgy is történt és mikor a fiú leért leoldozta derekáról a kötelet, bátyja pedig felhúzta azt a kút szájáig, és így szólt:

– No, most aztán Alláh sem hozhatja fel többé a gazember fattyát!

Azzal fogta magát Huszain, és hazafelé vette útját.

– Hol van Muhammed? – kérdezte atyjuk, mikor hazaért.

– Mikor én elindultam haza, ő még javában vadászott – felelte Huszain, a szultán pedig megnyugodott ebben.

Az idősebbik fiú várt hét napig, a nyolcadikon pedig paripájára szállt, és útnak indult, hogy lássa, mi van öccsével: él-e, hal-e. A kúthoz érve leszállt lováról, kezébe fogta a kötél végét, és mélyen a kút nyílásába hajolt, hogy észrevehesse, ha öccse fel akarna jönni.

De most fordítsuk a szót a kisebbik királyfira és a szörnyetegre! Mikor Muhammed leért a kút fenekére, egy ajtóra akadt. Belépett azon és elindult. Ment, mendegélt, míg csak egy várkastély alá nem ért. Éppen felfelé ment a kastély lépcsőin, mikor egy leányt pillantott meg, kinek szépsége a napot és a holdat is elhomályosította.

– Muhammed királyfi, mit keresel itt, ahol a szörnyeteg garázdálkodik? – kérdezte a leány.

– Éppen őt keresem! – felelte Muhammed.

A leány nagyon megörült a fiúnak, kézen fogta és úgy vezette fel a kastélyba. Ott pedig magához ölelte, csókolgatta, ölébe vonta, és a gyöngédség legbensőbb jeleivel halmozta el. Kávéval is megkínálta, úgyhogy kedvük igen felderült, és késő éjszakáig enyelegtek egymással. Akkor azonban így szólt a királyfi:

– Húgocskám, bocsáss meg nekem, de szeretnék elindulni, hogy húgoddal is találkozzam.

A leány nyomban felkelt, megcsókolta a fiút a két szeme közt, és kézen fogta őt

– A magasságos Alláhra, nem hagylak itt benneteket ha belepusztulok is! – kiáltotta Muhammed, aztán kéz a kézben, útnak indultak.

A leány készségesen mutatta az utat, úgyhogy még az éjjel elérték a másik várkastély alá.

– A könyörületes és irgalmas Alláh nevében! – mondta Muhammed, és belépett a kastélyba, ahol a szörnyeteg lakott. Ahogy a lépcsőn mentek, meghallotta lépteiket a második leány, aki a szörnyeteg felesége volt. Fogta lámpását, és kikandikált az ablakon. Mikor a fiú észrevette, csodálkozva felkiáltott:

– Amit Alláh megalkotott jól alkotta meg!

A leány egyik szeme sirt, a másik nevetett, mikor Muhammed megszólította:

– Alláhra mondom, addig nem adok kezet, míg meg nem mutattad, hol lakik a szörnyeteg!

– Szép ifjú, délceg Muhammed királyfi! Ha az ördög megtudja, hogy itt vagy, szénné éget vagy szétszaggat valamenynyiünket.

De Muhammed így felelt:

– Én azért jöttem ide, hogy a szörnyeteggel találkozzam! Ha a húgom akarsz lenni, bármi vár ránk, mutasd meg, hol van a szörnyeteg!

– Jól van, megmutatom, de ígérjük meg egymásnak, pecsételjük meg kézfogással, és esküdjünk meg szent esküvéssel, hogy ha legyőzöd az ördögöt, engem veszel feleségül, és én csak a te feleséged leszek.

Hallván e szavakat hatalmas bátorság töltötte el a királyfi lelkét, és felkiáltott:

– Mutasd meg hát, hol az a szörnyeteg!

– Barátom, Muhammed királyfi – kezdte a leány –, az ördög hét ajtó mögött alszik, de az ajtók kulcsa nálam van.

– És mit csinál most a szörnyeteg? – vágott közbe a fiú.

– Éjfélig, tehát épp eddig szokott aludni. Figyelj jól, elmondom, mit kell tenned. A szörnyetegnek hét feje van. Egyik feje mellett egy kard hever. Ha azt kezvedbe tudod kaparintani, legyőzöd, de ha ő kapja fel, a halál fia vagy – folytatta a leány.

– Még csak azt mutasd meg, melyik szobában alszik – kérte a királyfi.

A leány megmutatta neki az ördög szobáját, a fiú pedig bátran belépett. Ott aludt a szörnyeteg, egyik fülét maga alá húzta, másikat maga fölé nyújtotta. Muhammed igen elcsodálkozott, és azon töprengett, mihez kezdjen vele. Bátorságának tudatában elhatározta, hogy felébreszti.

„Gazemberség lenne megtámadni egy alvót” – gondolta magában, és kardjával megbökte a szörnyeteget.

Az pedig nyomban felébredt és felkiáltott:

– Muhammed királyfi, hát ilyen hitvány áruló vagy?

– Én nem árultam el soha senkit! – kiáltotta a királyfi.

– Jól feleltél, fiú! Igazi férfiak soha nem árulják el egymást – helyeselt a szörnyeteg, majd így folytatta: – Miért nem sietsz haza atyád házába, én ott is megívhatok veled!

– Egy tapodtat sem tágítok innen, míg meg nem mérkőztünk – felelte keményen a fiú.

Hallván ezt, a szörnyeteg dörgő morajlással felemelkedett, és torkából olyan félelmetes hangok törtek elő, hogy az egész világ belereszketett.

– Gyerünk! – üvöltötte. – Gyerünk ki a térre, megküzdök veled!

– Csak rajta! – kiáltotta a királyfi. – Menjünk a térre, megívok veled!

– Milyen fegyvert választasz? – kérdezte a szörny. – Kardot vagy tört?

– Nekem mindegy, csak menjünk már! Hozzad, ami a kezved ügyébe akad, miattam pedig ne fájjon a fejed! – felelte Muhammed habozás nélkül.

– Alláh a megmondhatója, hogy ennek a kölyöknek elment az esze! – nevetett magában a szörnyeteg, de a fiú türelmetlenül

közbevágot:

– Hallod-e, te szörnyeteg! Öt percet adok neked. Ha addigra sem szedelőzködsz össze, te bánod meg, de akkor ne vádolj engem árulással!

Erre a szörnyeteg is felkerekedett, hogy a küzdőtérre induljanak. A két leány pedig kilépett a kastély erkélyére, hogy lássák, mi történik odalent, mégis nagyon meglepődtek, mikor észrevették a küzdőtérre menőket. Mikor odaértek, a szörnyeteg újra megkérdezte: – Mivel küzdünk tehát?

– Mindegy nekem, csak ide vele! – felelte az ifjú.

– Akkor hát vívjunk mind a két fegyverrel egyszerre. De jöjj közelebb, beszéljük meg a dolgot. Te mégy a tér egyik végébe, én a másikba. Aztán egyszerre a tér közepére futunk, és ott összecsapunk. Aki földre tudja teríteni a másikat, meg is ölheti.

– Rendben van, szörnyeteg. Megértettem és elfogadom ajánlatodat – egyezett bele a fiú.

A szörny ezalatt a következő tervet főzte ki magában:

– Ha ez a kölyök a közelembre jön, csak a kezemet nyújtom ki, megragadom, feldobom a levegőbe és összekaszabolom.

De az ifjúnak bátor lelket adott Alláh, sőt, nála volt a szörnyetegtől kapott varázsgyűrű is.

Ekkor a szörnyeteg, aki a gyűrűről már régen elfeledkezett, így kiáltott:

– Gyerünk, foglaljuk el állásainkat! – azzal a tér egyik végébe ment, a fiú a másikba.

– Háromig számolok, akkor a tér közepére rohanunk és összeakaszkodunk! Egy! Kettő! Három!

Egyszerre rohanni kezdtek mind a ketten, és a tér közepén összecsaptak. Az ügyes fiú megragadta ellenfelét, a magasba emelte, és a földhöz teremtette, hogy csak úgy nyekkent! Kirántotta kardját, és levágta a hétfejű szörnyeteg egyik fejét. A szörnyeteg ekkor hatalmasat üvöltött:

– Vágd le a többi fejemet is!

De a fiú így felelt:

– Engem sem apránként szült az anyám, miért öljelek meg én részletekben?

A szörnyeteg ekkor felbukott, és kiadta páráját

Hej, lett nagy öröm! Vidám nevetéssel körülfogták a lányok, ujjongtak és kiáltoztak örömben, hogy végre megszabadultak a hétfejű szörnyetegtől, aki rabságba hurcolta és a napvilágtól is elzárva tartotta őket. Ölelgették, csókolgatták Muhammed királyfit. Egyik a lábát, másik a homlokát csókolgatta, s közben fennhangon hálálkodtak neki:

– Alláh jutalmazzon meg helyettünk, amiért megszabadítottál bennünket a szörnyeteg rabságából.

A fiú kimondhatatlanul boldog volt, és így szólt a kisebbik leányhoz:

– Most hát te leszel a feleségem.

– Muhammed királyfi, már régen tudom a varázsigékből és előre láttam álmaimban, hogy te leszel a férjem. Induljunk hát és menjünk atyád házába.

– Húgocskám, bátyámmal abban egyeztünk meg, hogy hét nap elteltével visszatér a kúthoz, hogy kihúzzon engem. Holnap telik le a hét nap, akkor mindnyájan hazatérünk.

A leányok öröme határtalan volt, amikor ezt meghallották. A kisebbik egy gyűrűt és egy pálcát vett elő, átnyújtotta őket a királyfinak és hozzátette:

– Bátyám, fogadd el ezt a gyűrűt meg a pálcát. Őrizd meg őket, én pedig megmagyarázom neked a titkukat.

A fiú átvette az ajándékokat, a leány pedig így folytatta:

– A gyűrűnek varázsereje van. Ha fel akarsz szállni a kútból, csak forgasd meg ujjadon, nyomban előtted terem egy fehér kutya, ülj fel a hátára, és egy-kettőre a kút felső nyílásánál leszel. Ez a kis pálca pedig bűvös hatalmában tart egy szellemet, aki fekete kutya képében jelenik meg néked. Ha azonban arra ülsz, nyomban a hetedik határba hajít.

– Mindent értek! – jelentette ki Muhammed.

Még váraoztak egy ideig, aztán a királyfi megszólalt:

– Készüljetek, mert útra kelünk. Elérkezett az óra, mikor bátyámnak jönnie kell.

A leányok nyomban felkeltek, és követték Muhammed királyfit. Hamarosan elértek a kút üregéhez. Beléptek és látták, hogy ott lóg a kötél, melyet Muhammed bátyja erősített a kút felső végéhez. Muhammed megkérdezte a leányokat:

- Ki menjen fel előbb, ti vagy én?
- Te menj előre, bátyám – indítványozta a kisebbik leány.
- Alláhra, ti mentek fel előbb! – ellenkezett a fiú.

De a kisebbik leány nem hagyta annyiban, hanem így szólt:

– Édes bátyám, Muhammed! Attól félek, ha mi húzatjuk fel magunkat előbb és bátyád meglát bennünket, nem húz fel téged, hanem visszalök, és ez az életedbe kerülhet! Ám ha mégis úgy parancsolod, mi megyünk előre. De azt a lelkedre kötöm – Alláhra kérlek, ne feledd –, hogy ne maradj el tőlünk sokáig.

– Csak a halál választhat el bennünket – felelte a fiú, azzal fogta a kötelet, és a leányok derekára kötötte.

– Nosza, húzd fel szaporán! – kiáltott fel bátyjának, az pedig felhúzta a kötelet.

Mikor a leányokat meglátta, Alláhtól kapott csodálatos szépségük láttán ájultan esett össze. De a leányok rákiáltottak:

– Ember, engedd le újra a kötelet, és húzd fel öcsédet is!

Huszain le is dobta a kötelet Muhammednek, az pedig derekára kötötte és felkiabált:

– Húzd fel a kötelet, bátyám!

Az húzni kezdte, de csak a kút közepéig húzta, akkor kést vett elő, és elmetszette a kötelet. Szegény Muhammed a mélybe zuhant és ájultan terült el a kút fenekén. A leányok zokogni és jajveszékelni kezdtek, de Huszain királyfi durván rájuk parancsolt:

– Üljetek lóra és induljatok meg előttem! Hazamegyünk!

Könnyek között szálltak nyeregbe a leányok, és indultak neki az útnak. A nagyobbik királyfi pedig mögöttük haladt, míg csak a palotába nem értek. Ott egy szobába vezette a két leányt. A szoba kulcsát ugyan átadta nekik, de szigorúan megparancsolta:

– Egyikőtök sem hagyhatja el ezt a szobát!

Így hát a lányok magukra maradtak. Könnyek borították el szemüket, és olyan szívettépően zokogtak, hogy sötét szomorúságba esett mindenki, aki csak meghallotta.

De fordítsuk a szót ismét Muhammed királyfira! Ott hagytuk el, hogy a gonosz Huszain elvágta a kötelet, melyen öccse függött, és Muhammed, ahelyett hogy a kútból kijutott volna, visszazuhant a mélybe, és ájultan terült el a kút fenekén. Mikor magához tért, kétségbeesésében így kiáltott fel:

– Nincs más erő, sem hatalom, mint Alláhé, a magasságosé és mindenhatóé! – Azzal kezébe vette a bűvös pálcát, és megforgatta ujján a varázsgyűrűt. Nyomban ott termett egy fehér meg egy fekete kutya. Muhammed nem emlékezett a leány intelmére, és a fekete kutya hátára ült. Az széleseben száguldani kezdett vele, aztán a hetedik határba hajította. A szegény fiú pedig a földre zuhant és eszméletét vesztette. Nagysokára ismét magához tért s akkor rémülten fedezte fel, hogy elhagyatott sivatag veszi körül, sehol egy kő, sehol egy fa, sehol egy teremtett lélek, csak Alláh, a mindenütt jelenvaló. Nagy szomorúságában keservesen sírni kezdett, de aztán mégis felkelt és elindult. Hogy hová? Maga sem tudta. Céltalanul bolyongott a sivatagban, és ajka keserű panaszra fakadt, mivelhogy nem volt mit ennie, és már csaknem belepusztult az éhezésbe. Végre talált valami csenevész fűvet – ez volt egyetlen tápláléka a pusztaságban. Ment mendegélt szegény, s nem tudta, hová. Már búcsút vett életétől, és úgy zokogott hogy a kövek és fűvek is elszomorodtak.

„Valami nagy bűnt követhettem el, hogy Alláh ilyen keményen büntet talán azt hogy szüléimét elhagytam” – gondolta szomorúan.

Így bolyongott a királyfi a hideg sivatagban. Egy napon aztán megemberelte magát és bensőséges fohászt küldött Alláhhoz: – Uram, én a te teremtményed vagyok. Miért számúztél hát étel, ital nélkül e kietlen sivatagba?

Alláh pedig, hála legyen neki, meghallgatta a fiú könnyörgését úgyhogy Muhammed csakhamar egy datolyára akadt

– Alláh nevében! – mondta, felemelte a földről s megette.

Ettől olyan csodálatos erő töltötte el, hogy nem érzett többé éhséget. A Mindenhatóba vetett erős bizakodással indult tovább a pusztaságban, és nem gyötörte többé sem éhség, sem szomjúság. A varázsgyűrűről pedig, amit a szörnyetegtől kapott a kertben, teljesen megfeledkezett. Ment mendegélt, míg atyjának városába nem ért. Akkor azonban szerzett egy irhabőrt és azt olyan ügyesen húzta a fejére, hogy aki meglátta, ótvarosnak tarthatta. Aztán körülnézett a városban, és a bazárban eleséget koldult. Közben a vargák céhmesterének boltjához ért és megszólította a mestert: – Kérlek, uram, adj nekem tanácsot hol alhatnék meg az éjszaka?

– Kedves ótvarosom, maradj nálunk éjszakára, és egyél velünk.

A fiú megköszönte, és náluk maradt

– Nincs kedved nálam dolgozni? – folytatta a mester. – Becsületesen megfizetek érte.

– Uram, ha megfogadsz, én a következőt ajánlom: láss el étellel-itallal, és rendezz be nekem egy kis műhelyt én pedig ott dolgoznék a te felügyeleted alatt.

– Jól van, ótvaros – egyezett bele a mester. – Maradj nálam, és egyél-igyál. Én berendezem neked a műhelyt ahol a mesterség minden csínját-bínját megtanulhatod. Jó dolgod lesz nálam, akár a saját fiam lennél!

Úgy is lett. Ótvaros a mester szolgálatába lépett az pedig helyes kis műhelyt rendezett be neki. A többi inas azonban kinevette szegényt és minduntalan csúfot űzött belőle, ótvaros pedig fáradhatatlanul dolgozott és csakhamar derék vargalegény lett belőle.

A mester naponta tanította, de mikor magára hagyta, a fiú valami nehéz bútordarabbal eltorlaszolta a műhely bejáratát, maga pedig a hátsó helyiségben leheveredett. Gyakran megesett, hogy a vásott inasok körülvették ótvaros boltját és nagy hahotázás közepette döngették az ajtót. Egy alkalommal a mester ennivalót vitt a fiúnak, és bezörgetett a műhely ajtaján. Ekkor a mihaszna inasok vihogni kezdtek, és odakiáltottak a vargamesternek:

– Hát bizony, te is szép tanoncot fogadtál magadnak! Hiszen ez ótvaros!

A mester pedig szelíden így válaszolt:

– Ugyan miért bántjátok? Ótvaros csupán ennivalót kér munkájáért. Hadd dolgozzék hát, ha jólesik neki, ha nem, majd abbahagyja!

No de fogjuk rövidre ótvaros történetét!

Látszatra úgy tett a fiú, mintha meghibbant volna, a valóságban azonban nagyon is jól tudta, hogy szülővárosában él, de úgy gondolta, hogy nem fedi fel magát addig, míg meg nem tudja, mi történt a leányokkal. Most hát beszéljünk ezekről!

Huszain naponta meglátogatta a lányokat, és váltig unszolta őket:

– Egyeztetek hát bele a házasságba!

A leányok azonban csak Muhammed királyfit siratták, és állandóan azon töprengtek, él-e még egyáltalán. Egy napon a nagyobbik királyfi atyja, a szultán elé járult, és így szólt:

– Atyám, menj be a leányokhoz, és beszéld rá őket a házasságra!

A szultán úgy tett, ahogy fia kérte:

– Hát nem akartok a leányaim lenni? Egyeztetek bele a házasságba!

– Minket csak az vehet feleségül, aki elhozza olló-nem-vágta, tű-nem-szúrta bőrmellényünket.

– Majd mi elhozzuk! – kiáltotta a szultán, azzal magához hívatta vezírjét

– Ki fogja elkészíteni a leányok bőrmellényét? – tette fel neki a kérdést.

– Azt bizony csak a vargák céhmestere tudná megcsinálni.

– Hozzátok elém! – rendelkezett az uralkodó.

A vezír rögtön elsietett a vargamesterhez, és így szólt:

– Kelj fel és jöjj velem a szultánhoz!

A mester követte őt, és félelemmel eltelve köszöntötte az uralkodót

– Tudsz-e olló-nem-vágta, tű-nem-szúrta bőrmellényt készíteni? – szólította meg a szultán, és választ sem várva, megparancsolta neki, hogy haladéktalanul készítsen egyet.

Vakarta is a kobakját a mester! Hiszen azt sem tudta, hogyan fogjon hozzá, de aztán mégiscsak így felelt:

– Uram, én elkészítem a mellényt!

– De ha holnap reggelre nem lesz készen, leüttetem a fejedet!
– tette hozzá a szultán.

A szegény vargamester könnyek között ballagott haza, és így szólt gyermekeihez:

– Jaj nekem, a szultán levágatja a fejemet!

Felesége azonban nem vesztette el bizakodását, és így szólt:

– Tudakozódj, barátom, a céhedbe tartozó mestereknél, hátha akad közöttük olyan, aki tud ilyen mellényt csinálni.

Ekkor lépett be ótvaros, és mikor gazdáját könnyezni látta, megszólalt:

– Nyugodj meg, bátyám! Ne sírj. Egy óra múlva jöjj el hozzám, majd megbeszéljük a dolgot

A mester hallotta e szavakat, és nem tudta, sírjon-e vagy nevéssen, ótvaros pedig elfogyasztotta étkét, aztán így búcsúzott:

– Bátyám, én most a műhelybe megyek! Kérlek, jöjj majd utánam!

Ótvaros elment a mester pedig e szavakkal fordult feleségéhez:

– Kedvesem! Megpróbálkozom ótvarossal, hiszen olyan derék embernek ismertük meg!

– Ugyan, édesem, hisz ez még az ebédjét sem képes illedelmesen elfogyasztani, hogyan tudná a mellényt elkészíteni?! – csattant fel az asszony.

– Mindannyian az Úr kezében vagyunk – felelte a férfi, mivel mér csak Alláh és ótvaros segítségével reménykedett szegény feje.

Nehéz szívvel indult el ótvaros műhelyébe, és mikor odaért, így szólt:

– Csak most az egyszer ments meg ebből a kutyaszorítóból, ígérem, hogy fiammá fogadlak!

– Bátyáin, süttess nekem egy nagy cipót, de nyílt lángon, és gyúráss a tésztájába vaját, tojást, aztán ha kész, hozd el nekem. A többit pedig bízd rám, én elkészítem a mellényt!

– Rendben van – felelte a mester, és házába tért. Otthon pedig így szólt a feleségének:

– Kérlek, süss nyílt lángon egy cipót, de a tésztába gyúrd bele egy kis vaját és tojást is. A cipót ótvarosnak viszem el, mivel vállalta, hogy elkészíti a mellényt, ha ezt megkapja.

Az asszony tüstént munkához látott, kenyeret dagasztott, megsütötte, tojást főzött, vaját olvasztott, és végül mindezt egybegyúrta. Férje kapta a kész cipót, és elindult vele ótvaroshoz. Az emberek pedig látták, hogy a mester cipót visz ótvarosnak, és gúnyosan nevetni kezdtek.

Ótvaros átvette a cipót, és így szólt:

– Most menj haza, mesterem, holnap reggel pedig jöjj el ismét, addigra készen lesz a mellény.

A szerencsétlen vargamester hazament, és mivel nem reménykedett többé, hogy a mellény elkészül, szomorúan mondta

gyermekének:

– Holnap reggel a szultán levágatja a fejemet.

Aztán lefeküdt, de nem jött álom a szemére. Kis idő múlva felkelt, és újból elment ótvaroshoz, de hiába zörgette az ajtót, mert a fiú aludt. Mikor az végül meghallotta, hogy valaki veri az ajtót, dühösen felkiáltott:

– Ne adjon nektek hasznot Alláh, hát már sohasem hagytok békében aludni?!

– Én vagyok itt, kedves ótvaros! – felelte a mester.

Erre ótvaros kinyitotta az ajtót, és beengedte gazdáját. A szoba telisdetele volt mindenféle összeszabdalt bőrdarabbal.

– No, hogyan állunk, kedves ótvaros? – kérdezte a mester szorongva.

– Nem látod, mennyi bőrt kellett felszabnom? Szemhunyasnyit sem aludtam az éjjel, és bár lassan virrad már, mégsem tudtam a mellényt elkészíteni.

Erre a szegény jó mester keservesen zokogni kezdett és hazament.

– Hát nem megmondtam neked, hogy ótvaros nem épeszű? – kiáltotta az asszony. – Ez csak zabálni akart!

Kis idő múlva ótvaros is megérkezett, és mikor az egész házat sírni látta, így szólt:

– Miért sírtok?

– Kedves ótvaros – felelte a mester –, napkeltekor a vezír idejön, és ha a mellényt nem tudom átadni neki, a szultán elé vitet, az pedig a fejemet véteti.

Ótvaros pedig így válaszolt:

– Bátyám, sose essél kétségbe! Ha a vezír eljön és érdeklődik a mellény után, mondd meg neki: „Sajnos, még nincs készen, de holnap reggelre okvetlenül meglesz!”

– És aztán mihez kezdjek? – kérdezte a mester.

– Én majd megcsinálom a mellényt, de van egy kikötésem.

– Micsoda?

– Készítsetek nekem tyúkhúsból egy fazék meleg ételt, mivel ma nagyon hideg van. Alláh segítségével időben készen lesz a mellényed!

– Rendben van, kedves ótvaros – egyezett bele a mester, azzal feleségéhez sietett

– Csinálj meg mindent, amit ez a fiú kíván. Ha életről-halálról van szó, ez a kis fáradság igazán nem számít.

– Ő is csak a potyát lesi – felelte mérgesen az asszony.

De a szerencsétlen mester csak erősködött:

– Csinálj meg mindent, amit csak kíván, hiszen nem tudhatod, nem fog-e segíteni rajtunk.

Az asszony végül is levágta a tyúkokat és sok vajjal finom ételt készített belőlük egy fazékban, a férfi pedig elvitte a kész ételt Ótvarosnak.

Éjnek idején Ótvaros megforgatta ujján a varázsgyűrűt és megparancsolta a szellemnek:

– Ebben és ebben a várkastélyban van egy mellény. Hozd el nekem!

Még jóformán ki sem mondta a fiú, a szellem máris elébe tette a kívánt mellényt.

Reggel szomorú arccal kopogtatott a mester ótvaros ajtaján.

– Sose szomorkodj, bátyám – mondta ótvaros, és odaadta neki a sóvárgott mellényt.

El sem lehet mondani, mekkora volt a mester öröme! Nosza, felkapta a mellényt, és meg sem állt vele hazáig. Boldogan mutatta feleségének, és az vele együtt örült.

Mikor a fiú a mellényt átadta, még ezt is hozzátette:

– Ha a szultán megkérdezi tőled, hogy ki készítette a mellényt, mondd nyugodtan, hogy te csináltad, mert akkor gazdagon meg fog jutalmazni.

– Úgy lesz – felelte a mester.

És nemsokára jött a vezír, s a eéhmestert a szultán elé vezette. A derék varga köszöntötte az uralkodót, és így szólt:

– Uram, elhoztam a mellényt – azzal letette a szultán elé, aki elbűvölve szemlélte, mivel, ha valaki füttyült, a mellény tánra perdült. Olyan jót nevetett rajta a szultán, hogy majd az eszét vesztette. Aztán így szólt:

– Adjatok oda a mesternek mindent, amit csak megkíván!

– Uram, idehozunk mindent, amit csak parancsolsz – felelték az emberek.

És az uralkodó folytatta:

– Hozzatok neki annyi aranyat és ezüstöt, amennyit csak akar. Hozzatok ide neki az arany kávéspolcot, az összes arany findzsákkal és ezüst korsókkal.

Össze is hordták a sok drága holmit, a vezír pedig mindent a vargamester házába vitetett. A mester pedig magához hívatta ötvarost, és így szólt neki:

– Kedves fiam, ez itt mind a tiéd!

– Bátyám, én nem áhítozom gazdagságra, csupán ételt italt ruhát és cipőt adj nekem, mintha tulajdon gyermeked lennék.

És a mester valamennyi ajándékot az egyik szobájában helyezte el, ötvaros pedig visszatért műhelyébe, és tovább folytatta mesterségét.

Szóljon most a történet ismét a leányokról! Mikor meglátták, hogy a mellény szakasztott olyan, amelyet kívántak, így kiáltott fel a kisebbik leány:

– Ezt a mellényt egyedül csak Muhammed királyfi hozhatta el nekünk! Ő tehát a városban van!

De hát ne hagyjuk említetlen Huszain királyfi menyegzőjét sem, melyet a nagyobbik lánnyal ült. A szultán pompás lakomát rendezett a tiszteletükre. És mikor a fiatalok már jó ideje házasok voltak, történt, hogy a vezír fia e szavakkal fordult atyjához:

– Atyám, járulj a szultán elé, és kérd meg őt, adja nekem a kisebbik leányt, én feleségül venném.

A vezír a szultán előtt térdre vetette magát és kezeit ahogy a kérelmezők szokták, hátrakulcsolta.

– Mit kívánsz? Miért jöttél? Örömmel üdvözöllek, vezírem, és ha tudom, teljesítem kívánságodat! – mondta a szultán kegyesen, és szétválasztotta a vezír összekulcsolt kezét.

– Uram – kezdte a vezír –, az a kérésem, hogy add nekem a kisebbik leányt a kettő közül, akiket Huszain a sivatagból hozott. Én ugyanis szeretném fiamnak ajándékozni.

– Menj el magad a leányhoz, és kérdezd meg, beleegyezik-e.

A vezír örömmel távozott, és a leányt nyomban maga elé hívatta.

– Úrnőm – szólította meg –, nem óhajtod nővéred példáját követni és férjhez menni?

– Engem csak az vehet feleségül, aki az én mellényemet is elhozza nekem – felelte a leány.

– Jól van – egyezett bele a vezír, és már sietett is újra a szultánhoz.

– Uram, azt mondta a leány, hogy csak azzal hajlandó menyegzőt ülni, aki az ő mellényét is elhozza.

– De hát honnan szerezzünk még egy mellényt?

– Uram – felelte gyorsan a vezír –, aki az elsőt elkészítette, biztosan tud még egyet csinálni!

– Nosza, menj el a vargához, és mondd meg neki, hogy készítsen még egy bőrmellényt, de szakasztott olyat, mint az előző volt.

A vezír el is ment, és elmondta a szultán parancsát.

A mester könnyen beleegyezett, mert biztos volt ótvaros segítségével. Mikor a vezír elment, nyomban Ótvaroshoz sietett, és így szólt hozzá: – Fiam, megint szükségem van egy mellényre, de szakasztott olyanra, mint az előző volt.

– Jól van, bátyám, lesz rá gondom, hogy időre készen legyen – felelte a fiú. – Jöjj el holnap reggel.

– Jól van, fiam – örült meg a mester, és házába tért.

Másnap reggel első útja ótvaroshoz vezetett. A fiú úgy tett, mintha abban a pillanatban fejezte volna be a mellényt, pedig azt is a szellemmel hozatta el, akár az elsőt. Kezébe nyomta a mesternek, az sietve a szultán palotájába ment, tisztelettel eltelve köszöntötte az uralkodót, és átadta a mellényt. És az uralkodó egyik ámulatból a másikba esett, mivel a második mellény még százszorta szebb volt, mint az első.

De fogjuk rövidebbre a dolgot! A vezír kihirdette, hogy fiának menyegzője hét nap és hét éjjel fog tartani. És az egész vidék odacsődült, csupán Ótvaros maradt a műhelyében. Aki csak elhaladt előtte, mind bekiáltott:

– Gyere te is velünk a vezír fiának lakodalmára!

– Nem megyek, mert félek, hogy kicsúfolnak a zsidók! – felelte nekik a fiú.

És otthon várt egészen a lovasjátékok kezdetéig, akkor pedig megforgatta varázsgyűrűjét. Nyomban ott termett egy fehér paripa. A fiú nyeregbe pattant, és a lovasok közé ugratott. Egészen

napnyugtáig közöttük maradt, de senki sem ismerte fel a királyfit. Aztán hazatért műhelyébe. Másnap, mikor újból érkezett a lovasjátékok ideje, megint megforgatta gyűrűjét. Ekkor egy fekete mén jelent meg előtte, meg egy fekete ruha hullott eléje. Felöltötte a ruhát lóra szállt és kirobogott a térre. És mindenki kedvtelve legeltette szemét a délceg ifjún. A téren elvegyült a lovasok közé, és mikor elhangzott a parancs: „Kezdjétek a játékot lovasok!” – a fiú abban a pillanatban kiugrott a küzdők közül, és könnyedén legyőzte ellenfeleit. És mindenki, aki látta, csodálkozva mutatott reá. Így ment ez hét napon át a nyolcadikon pedig a menyegző következett.

A vezír fia utolsó viadalát éppen Muhammeddel vívta, és már arra gondolt, hogy a küzdőtérről egyenesen a nász-szobába siet, mikor a királyfi kihúzta kardját, megsebezte ellenfelét, és kiütötte a nyeregből. Aztán sarkantyúba kapta a lovát, miközben a tömeg kiáltozni kezdett: „Fogják meg az idegent! Megsebezte a vezír fiát!” – és a násznép közé ugratott, ott pedig így kiáltott fel:

– Én vagyok Muhammed királyfi, akit már rég halottnak hittetek!
Aki nem hiszi, jöjjön be feleségem szobájába!

Így hallottam ezt híres emberektől. Így adom tovább én is.
Békesség nektek.

HADDZS SZÁID ISSU LÉGTORNASZAINAK KALANDJA

Száid Issu haddzsina volt egy negyven emberből álló társulata. Vándorlásuk során ezek a csepőrágók a lakott vidék határain túl a pusztaságba tévedtek. Végül egy temetőbe értek, és a temető közepén egy szent sírépületére bukkantak. Be is mentek a kupola alá, hogy ott háljanak, csak a szakács maradt kint vacsorát készíteni. Főzés közben felpillantott, és látta, hogy egy borzalmas szörny áll előtte. A foga nagyobb volt az elefánt agyaránál, és úgy villogott a szeme, mint az izzó tűzifa. A szakács úgy tett, mintha semmit sem látna, és tovább főzte a vacsorát.

A szörnyeteg mellé lépett, és a fülébe súgta:

– Kell egy kis tűzifa?

A szakácsnak a réműlettől még a lélegzete is elállt, de végre kinyögte:

– Kellene bizony.

A szörny egy nagy rakás csontot kapart ki a sírokból.

A szakácsnak mentőötlete támadt, és így szólt:

– Menj, hozz még tűzifát, de a hegyről.

Amint a szörnyeteg elment, a szakács lekapta fazekát a tűzről, berohant a kupola alá, és elkiáltotta magát:

– Gyorsan zárjátok be a kaput!

Becsapták a kaput, és eltorlaszolták az állatok nyergével, fahasábokkal, mindennel, ami csak a kezük ügyébe akadt.

A szörnyeteg visszaérkezett, és látta, hogy áldozata túljárt az eszén. Dühében akkorát ordított, hogy hangja egy napos járóföldre elhallatszott, ő maga pedig olyan erővel döngette a sír falát, hogy az minden eresztékében remegett. Napkeltéig megállás nélkül rohangu a sír körül, akkor végre odébbállt, és a légtomászok kimerészkedhettek a szabadba. Egy társuk a rettegésbe belepusztult, öt másikat pedig kiver a láz. Amikor a legközelebbi faluban elmesélték kalandjukat, a falusiak ezt a választ adták:

– Bizony egy teremtett lélek sem merészkedne közülünk abba az átkozott sivatagba, különösképp napszállta után.

Békesség nektek.

MAZÚZ, A LEGTORNASZ

Haddzs Száid Issu társulatának volt tagja ez az ifjú. A haddzsi nagyon szigorúan bánt vele, még meg is verte. Így aztán Mazúz elhatározta, hogy megszökik. Egy napon a délutáni imádság után magához vett egy kést és elinalt. Útja során a sivatagba tévedt, és egy öregasszonyra talált. A banyának akkora foga volt, mint az elefánt agyara, és akkora melle, mint egy tömlő. Az egyik mellét jobbra vetette, a másikat balra, és rákiáltott Mazúzra: – Gyere a keblemre, fiacskám! Ne szaladj annyira, vándoroljunk együtt.

Mazúz nagyon megijedt, és mindjárt kitalálta, hogy ez a szörny a halál lova. Félelmében futni kezdett és csak akkor mert hátranézni, mikor már biztosra vette, hogy messze maga mögött hagyta a szörnyeteget. Legnagyobb rémületére az bizony ott nyargalt a nyomában, és kiáltozott utána:

– Hova szaladsz, gyermekem, olyan lóhalálában? Ha a világ végéig rohannál, akkor is utolérnélek.

Mazúz majd meghalt az ijedségtől, tovább futott az első keresztútnál balra tért és rohant ahogy a lába bírta. A szörnyeteg elvesztette szem elől. Egy idő után hátranézett a fiú, és látta, hogy a halál lova fel és alá rohangál a távolban, és okádja a tüzet. Legkisebb szikrája is akkora volt, mint egy-egy villám, lihegni meg úgy lihegett, mint az oroszlán.

Mazúz tovább szaladt, és egy beduin faluba ért. A kutyák nekiugrottak, felszakították a lábát. Bemenekült egy sátorba, és eszméletlenül zuhant a földre. A pusztaiak vaját olvasztottak, azzal kengették a lábát, míg magához nem tért. Elmesélte kalandját, és a beduinok ámuldozva mondták:

– Milyen csoda! Bizony, közülünk senki sem merne arra járni a délutáni ima után. A halál lova felfal minden teremtett lelket.

Másnap reggel Mazúz visszaindult társaihoz, és így gondolkozott magában:

„Bizony, mégiscsak jobb vándorolni a többi csepűrágóval, mint ilyen kalandokba keveredni.”

Meg is találta a társulatot, elmondta történetét, társai pedig örömmel fogadták, és szívesen hallgatták.

Békesség nektek.

TÖRTÉNET A KALMÁR FIÁRÓL ÉS HÜTLEN FELESÉGÉRŐL

Sok-sok évvel ezelőtt élt egyszer egy kalmár. Nagy vagyon ura volt, és volt neki egy fia. A kalmár megfogadta, hogy addig nem engedi ki fiát a városba, míg valamennyi tudományt végig nem tanulta. Ezért bezárta a fiút egy házba, és tanítót fogadott mellé. A tanító aztán egy napon tudtul adta a kalmárnak, hogy fia már minden tudományban jártas. Ekkor az apa könnyített fia rabságán, de ezentúl is csak a ház és a mecset között sétálgathatott. És bár a fiú sok mindent megtanult az üzlethez, a kereskedéshez semmit sem értett. Mikor eljött az ideje, az apa feleséget vett fiának, a fiú meg házába vitte feleségét.

Így telt el hét esztendő, s mikor egy napon a kereskedő rájött, hogy fia semmit sem ért az üzlethez, utazni küldte, hogy megtanulja a kalmár-mesterséget, a kalmárokkal összebarátkozzék.

A fiú már két éve távol volt, mikor az öreg kalmár súlyosan megbetegedett. Magához hívatta hát fiának feleségét és így szólt neki:

– Fiam távol van, ezért foglalj el te a helyét. Jöjj közelebb, és lásd a vagyonomat.

És megmutatott neki hét szobát amelyek roskadásig telve voltak pénzzel, és így szólt:

– Ha meghaltam, őrizd meg ezeket a kincseket, és add át majd fiamnak.

És hogy ezt elmondta, ismét felmentek a napvilágra, mivel a kincses szobák a föld alatt voltak, és a lejáratot márványlappal zárták le.

Az öreg kalmár néhány nap múlva meg is halt, anélkül hogy fiát, aki semmiről sem tudott, viszontláthatta volna.

A fiú felesége ekkor írt neki, és tudtára adta, hogy atyja meghalt. A fiú igen elszomorodott, és így szólt:

– Visszatérek hazámba.

Azzal összegyűjtötte vagyonát és hazautazott. Mikor hazaérkezett, bezörgetett a ház kapuján.

– Ki az? – szólt ki a felesége.

– Én vagyok itt, a férjed – felelte a fiú.

Az asszony nyomban ajtót nyitott, és örömmel üdvözölték egymást. Aztán így szólt az asszony:

- Alláh jutalmazzon meg gazdagon, meghalt az apád.
- Isten bocsásson meg nekünk és nektek – felelte a fiú.

És a fiú otthon maradt. Volt azonban a feleségének egy szeretője. Ez mindig akkor járt az asszonyhoz, amikor kiszimatolla, hogy a férfi nincs otthon, akit az asszony egyébként is papucs alatt tartott.

Eltelt három esztendő, és a fiú vagyona elfogyott. Ekkor eladogatta házait, de azoknak az árát is elköltötték, végül nem maradt más vagyona, mint az a ház, amelyben feleségével lakott. Lassan már éhezniük is kellett.

Ekkor az asszony így szólt férjéhez:

- Eredj el dolgozni.

El is indult, és hamarosan találkozott egy emberrel, aki megkérdezte tőle:

- Hát te mit keresel itt?
- Munkát keresek – felelte a fiú.

Az pedig nyomban felfogadta, és másik tíz emberrel a földjére küldte őket. Nekiláttak a munkának, de a kalmár fia nagyon hamar elfáradt. Ekkor lerakta fejszóját, lefeküdt egy fa árnyékába és elaludt. Mikor az óra tizenkettőt ütött, a gazda ebédet hozott munkásainak, mégpedig egy-egy lepényt mindegyiknek, összesen tehát tizenegyet, összehívta az embereket, mindegyiknek odaadta a részét, mégis maradt egy lepény.

- Egy ember hiányzik közületek – mondta a gazda.
- Rosszul lett egyikünk, és nem tudott tovább dolgozni, ezért egy fa árnyékában lefeküdt, és ott alszik azóta.

A gazda odament hozzá, és felébresztette a fiút, aztán felelősségre vont, hogy miért alszik, míg a többiek dolgoznak.

Úgy látszik, ismerősnek vélhette a fiút, mert egyenesen megkérdezte tőle, hogy nem ennek és ennek a kereskedőnek a fia-e. A fiú igennel válaszolt, erre a kereskedő megkérdezte, hogy miért kell dolgoznia, talán bizony elfogyott apja óriási vagyona? A fiú elmesélte, hogy felesége semmit sem csinál, de őt dolgozni zavarja.

Erre a kereskedő odaadta neki lepényét, a fiú megette, aztán újra elaludt. A gazda csak nem tudott belenyugodni abba, hogy a fiú apjának óriási vagyona elfogyott, és arra a megállapításra jutott, hogy valami hiba lesz az asszony körül. Mikor eljött az este,

elbocsátotta munkásait, és felköltötte a fiút is. Aztán mindnyájan a városba mentek, ahol mindenkinek becsületesen megfizette a bérét, a fiúnak is. Arra kérte a kalmár fiát, hogy vigye haza a pénzt, adja át feleségének, másnap reggel pedig mesélje el neki, mit szolt a felesége.

Alighogy hazaért a szegény fiú, az asszony mindjárt azzal fogadta, mit hozott neki. Ő átadta a pénzt, az asszony pedig az egész napi keresetet eltette, aztán adott neki egy biljunt, hogy vegyen érte ennivalót. A férfi elment, és hozott lepényt, de az asszony annak a felét is elvette és eltette reggelire. Reggel pedig korán felkeltette férjét, és dolgozni zavarta.

A fiú elment a kereskedő házába, aki kedvesen köszöntötte, és ismét felfogadta. Aztán érdeklődött, hogy mit szolt a fiú felesége tegnap este. A fiú pedig mindent elmondott neki szóról szóra. Akkor a kereskedő adott neki négy biljunt és egy findzsát, hogy vegyen bele palacsintát, és vigye haza a feleségének, de jól figyelje meg, mit mond az asszony. A fiú úgy is tett. Hazament és bekopogott. Felesége nem is köszönt, hanem mindjárt kiabálni kezdett, hogy miért nem ment dolgozni. Mikor pedig a fiú megmutatta, hogy palacsintát hozott neki, az ajándékot szó nélkül elvette, aztán a fiút ismét dolgozni zavarta.

A fiú elment a barátjához, és elmondta neki, hogy figyelmességéért milyen szidást kapott. Azt is elmondta, hogy az asszony csak elvette tőle a palacsintát, aztán elzavarta, és az ajtót bereteszelte. Ezért jött hát vissza, fejezte be a férfi.

A kalmár ekkor szíves szóval behívta, és kérte, hogy maradjon nála, nem kell dolgoznia. De a bérét azért erre a napra is kifizette neki este, és meghagyta, úgy figyelje meg otthon az asszony minden szavát, hogy reggel el tudja majd ismételni neki.

A felesége megint elszedte férje minden pénzét, reggel korán keltette, és megint dolgozni zavarta, de a findzsát is a kezébe nyomta. A fiatalember ismét barátjához vette útját, aki újságra éhesen fogadta minden szavát. Ő pedig most is mindent híven elmesélt: hogyan veszekedett vele az asszony az éjjel, és azt is, hogy többé nem esznek együtt. Barátja leültette a fiút, aztán ismét palacsintát vásároltatott vele, és ismét elküldte az asszonynak, de az most is éppen csak hogy elvette a palacsintát és máris újra dolgozni

zavarta a szerencsétlent. Az ifjú visszatért a kereskedőhöz, és ott maradt nála, anélkül hogy dolgoznia kellett volna. Ez a játék három napon át ismétlődött.

A negyedik napon a kalmár arra kérte meg ifjú barátját, hogy mondja azt ha hazatért, hogy nem tud dolgozni, aztán majd mondja el neki, mit szólt ehhez az asszony.

Mikor a fiatalember elmondta feleségének, hogy képtelen a további munkára, az asszony azt a tanácsot adta neki, hogy adják el azt a házat amelyben laknak. Azt mondta, hogy az árából jó ideig élédegélhetnének, aztán majd csak megsegíti őket Alláh. A fiú másnapig haladékot kért a válaszra. Reggel elment a kalmárhoz, és elmesélte neki, hogy felesége azt ajánlotta: adják el a házat. A kalmárnak is az volt a véleménye, hogy bele kell egyezni az asszony kívánságába. Mikor a fiú hazament, közölte feleségével, hogy hozzájárul a ház eladásához. Aztán ismét elment a kalmárhoz.

A kalmár behívatta leányát, és megparancsolta neki, hogy tegye magát süketnémának. Aztán alkalmas ruhába öltöztette, és elvezette egy házhoz. Megmagyarázta neki, hogy kopogjon, aztán lépjen be a házba, de jól jegyezzen meg minden szót, ami bent elhangzik.

A kereskedő aztán útjára ment, leánya pedig bezörgetett a házba. Az asszony kikiáltott, hogy ki az, de kérdésére nem kapott választ, ezért kinézett, és ott találta a leányt, aki süketnéma jelbeszéddel igyekezett megértetni magát. Aztán minden teketória nélkül belépett a házba az asszonnyal, és egy szobába jutott. Ott találta az asszony szeretőjét is. Ekkor ismét süketnéma módra mutogatni kezdett, a másik kettő pedig kinevette őt, miközben a legszégyentelenebb módon enyelegtek egymással a leány előtt. Az asszony elmondta a férfinak, hogy eladják a házat, és biztatta, hogy vegye meg. Mikor a férfi azt mondta, hogy nincs elég pénze hozzá, az asszony megnyugtatta, hogy ő majd ad neki rávalót. A férfi azonban nem hitte, és kérte a nőt, hogy mutassa meg a pénzét, ha van neki. Ekkor az asszony felállt, elmozdította a márványlapot, és belépett a pinceüregbe, a férfi és a leány pedig utána. Az asszony elővette a kulcsokat, és felnyitotta az első szobát. Aztán sorra kinyitotta mind a hetet, és megmutatta a bennük felhalmozott mérhetetlen kincset. Ekkor az asszony gúnyosan megkérdezte

szeretőjétől, hogy mit gondol, elég lesz-e ez a pénz a ház megvételére. Az természetesen helyeselt az asszonynak. Az asszony bezárta a szobákat, és felmentek a lakásba.

Akkor a leány kérte, hogy engedjék útjára. El is indult, és csakhamar hazatért, hogy atyjának mindent elmeséljen. Elmondta, hogy az asszonynál egy férfit talált, azt biztatta, hogy vegye meg a házat, ő majd adja a vásárláshoz szükséges pénzt. Mikor pedig a férfi azt mondta, szeretné látni a pénzt, az asszony a pincében egymás után hét szobát nyitott ki, és mindegyik arannyal és ezüsttel volt megrakva, aztán visszatértek a lakásba.

Egyik nap az asszony szeretője eljött a férjhez, és felajánlotta neki, hogy megvennie a házat. Az eladási árat úgy szabja meg, ahogy akarja, tette hozzá. A fiú ezer aranyat kért a házáért, a másik pedig szó nélkül beleegyezett. Akkor a fiatalember a kalmárhoz sietett, és elpanaszolta neki, hogy házát az ő vetélytársa akarja megvenni. A kalmár azt tanácsolta neki, kössön ki hét nap átadási haladékos, és annak lejártakor adja át a lakáskulcsot az új tulajdonosnak. Meg is állapodtak ebben, és a vásárló leszámolta az ezer aranyat

A kalmár ekkor azt tanácsolta az ifjúnak, hogy feleségestül költözzön az apai házba, úgyhogy az eladott ház hét napon át üresen állt.

Mikor besötétedett, a kalmár kislányával együtt a fiú házába ment, és megnézte a hét szoba tengernyi kincsét. Másnap éjjel számtalan öszvérrel tért vissza, és megrakta őket a kincsekkel, aztán hazahajtotta öszvéreit. És öt éjszakán keresztül folytatta a rakodást, míg sikerült mindent elszállítania.

Mikor a hét nap várakozási idő letelt, a vevő jelentkezett a lakás kulcsaiért. Aztán elhívta szeretőjét, és a kulcsot diadallal mutatta fel neki. Bementek a házba mind a ketten, de mikor a pénz után kutattak, már semmit sem találtak.

– Alláh! – kiáltott fel az asszony és meghalt

A férfi sem győzött csodálkozni, de aztán elment, és bezárta a házat. És mikor az asszony hét nap eltelte után sem adott életjelt magáról, az apja feltörette az ajtót. És mikor beléptek, az asszonyt holtan, a házat pedig teljesen üresnek találták.

Ekkor az asszony férjéhez fordultak, de ő semmit sem tudott az egésztől. Gondolkoztak, hogy ki ölhetette meg, és a fiú arra a férfira gyanakodott, aki a házat megvette tőle. Az emberek látták is bemenni a házba. Mire azonban jobban utána akartak nézni, kiderült, hogy az illető külföldre szökött.

A város lakói pedig azt mondták, hogy az asszony becstelen volt.

A fiatalember visszatért házába. Egy napon a kalmár azzal a hírral lepte meg, hogy megházasítja őt. Mivel a fiúnak fogalma sem volt róla, hogy óriási vagyonát a kalmár megmentette, kezdetben húzódozott: ő nem tud dolgozni, tehát nem házasodhat meg. De az öreg kalmár azt mondta, hogy majd neki fog dolgozni. Úgy is lett. A kalmár hozzáadta a leányát, nagy lakodalmat csaptak, és mikor letelt a mézeshét, a kalmár megmutatta neki vagyonát, e szavak kíséretében:

– Ez az a kincs, amit atyád gyűjtött, és neked hagyott Itt van, üzletelj vele. És ez itt a te asszonyod, és ez a te atyád háza.

AZ ATTA TÖRZS KÉT VITÉZE

Vetélkedett két harcos. Mind a ketten ezt kiabálták:

– Én vagyok a legbátrabb, senki más, csak én!

Összebeszéltek egyszer, vártak napnyugtáig, akkor lóra szálltak, és a sivatag felé tartottak. Útjuk egy temetőn vezetett keresztül. Egy báránka várakozott az út közepén. Az első vitéz hátraszólt társának:

– Kapd csak fel ezt a bárányt, Mohammed! Máris megvan a vacsoránk.

A másik felvette, és maga elé fektette a nyeregre. Nem tudták persze, hogy nem bárány az, hanem a halál lova.

Alig hagyták el a temetőt, felfújta magát a szörny. Megijedt Mohammed, és kiabálni kezdett:

– Szabadíts már meg ettől a vacaktól, vidd egy kicsit te is.

Előreadta a szörnyet, és az megint visszaváltozott báránnyá. Egy kis idő múlva megint felfújta magát, akkora volt már, mint egy ökör, a ló sem bírta cipelni. A lovas előkapta buzogányát, rácsapott a szörnyre és rárivallt:

– Túlságosan nehéz vagy, nem bír el a lovam. Legyél megint olyan kicsi, mint az előbb, ha kedves az életed!

A szörny megint báránnyá változott, és így szólt a lovashoz:

– Tudod-e, ki vagyok?

– Bánom is én! Csak azt tudom, hogy meg fogunk enni vacsorára.

Megint egy temetőbe értek. A sírkert közepén egy szent volt eltemetve. Megint megszólalt az első vitéz:

– Szállj le és fogd meg a bárányt. Levágjuk és megfőzzük vacsorára.

Azzal ő is leugrott, fogta hegyes kését, belevágta a bárányba, feldarabolta és a fazékba lökte, társát pedig elküldte fát szerezni. El is ment Mohammed, és talált is tűzrevalót egy frissen ásott sírban. Éppen el akarta vinni, mikor a halott megszólalt: – Hova viszed a tűzifámat?

Mohammed úgy megijedt, hogy hanyatt-homlok elrohant. Azt hazudta, hogy nem talált fát. Erre az első vitéz indult szerencsét próbálni. Ő is elérkezett az új sírhoz, de a halott nem volt rest, és megint megszólalt:

– Hova viszed a tűzifámat?

– Ha meg akarsz halni, hát halj meg rendesen. De ha e miatt a kis fa miatt veszekedni akarsz, kelj fel a sírodból, és küzdjünk meg – felelte a vitéz.

Kiugrott a halott, és nekiment a mi emberünknek. Az csak megfogta, felhajította a hetedik mennyországba, utána pedig alaposan a földhöz nyekkentette.

– Ha meg akarsz halni, hát halj meg rendesen. De ha e miatt a kis fa miatt még mindig veszekedni akarsz, kelj fel megint! – ordított rá, visszagyömöszölte a sírba, és elvitte a fát.

A vacsora nemsokára elkészült. Vitézünk fel akarta ébreszteni a társát, de látta, hogy halott, érezte, hogy már kihűlt és megmerevedett a teste. Sebaj, maga elé vette a fazekat, és levette róla a fedőt. A halál lova kiugrott, és rémülten elrohant, ki a sivatagba. Erre nem tudott más tenni, halott barátját a lova hátára kötötte, és szülővárosába vitte. Odaérve így szólította meg a város lakóit:

– Tessék, itt van a bátor földitek. Temessétek csak el szépen, mert meghalt szegény – ijedtében.

Békesség nektek.

AZ EMBEREVŐ LÁNY

Volt egyszer egy ember meg egy asszony. Nem volt gyerekük, és kérték az Urat, hogy adjon nekik. Adott is az Úr, de nem volt benne köszönet, mert a kislány emberevő volt. Amint beesteledett, kiszökött a házból, és felfalt egy bárányt szőröstül-bőröstül.

Az emberek a pásztoron verték el a port.

– A te kezeden veszett el a bárány! – mondták neki.

Attól kezdve minden áldott este megszámlálták az állatokat, de hiába, mert reggelre mindig eltűnt egy. Nem értették az emberek, ki ehette meg.

A gyerek csak nappal volt lány, éjjelre emberevő szörnyeteggé változott. Nem-sejtette ezt sem az anyja, sem az apja. Egy napon az anya gyanútlanul játszadozott kisdédével. A csecsemő hirtelen csuklani kezdett, s szájából egy bárány lába esett a földre.

– Jaj, jaj! Nem kislány ez, hanem emberevő! – jajveszékelt az asszony.

Az ember is megdöbbsent egy percre, mert nagyon szerette a kislányt

– Csak nem gondolod, hogy az Úr szörnyeteget adott nekünk gyerek helyett? Lehetetlen, hogy ez a kedves kislány emberevő legyen – ütötte el a dolgot a férfi.

Mégsem hagyta annyiban, hanem elment a mecsetbe, hogy bizonyosságot szerezzen.

– Mondjátok már, barátaim, milyen egy emberevő? – kérdezte a férfi.

És barátai elmondtak mindent, amit csak tudtak, ő pedig hazament, és tüzetesen szemügyre vette a csecsemőt, hogy csakugyan szőr borítja-e a testét, mint azt neki mondták. A kislány testén azonban egy fia szőrszál sem volt. Erre megcsípte a gyereket, és az felsírt, ahogy a kisgyerekek szoktak. A férfi mérgében jól eldöngette feleségét

– Honnan veszed, hogy ez a gyerek emberevő? – kérdezte.

– A karomon ült, és játék közben csuklani kezdett. Hirtelen egy bárány lába esett ki a szájából.

– Mit tegyünk hát?

– Figyeljük meg, mit csinál a gyerek éjjel – tanácsolta az asszony.

Meglestek és látták, hogy éjfélkor felkel, kimegy az udvarra, és felfal egy bárányt

– Ha majd minden bárányt megettem, megeszem azokat is ott bent – morogta közben.

A férfi reggel odarohant társaihoz és felkiáltott:

– Aki velem tart, jöjjön, meneküljünk együtt! A kislányunk emberevő!

– Jobbat mondok. Vigyétek el a sivatagba a gyereket és hagyjátok, hadd szaladjon el. Ha sírni kezd, mint a többi gyerek, nyugodtan hozzátok haza, de ha azt látjátok, hogy keresni kezdi, mit fáljon fel, meneküljete – tanácsolta egy bölcs.

Az ember meg az asszony kivitték a gyereket a sivatagba. Két fát láttak, otthagyták hát a kislányt, és felkapaszkodtak a fákra.

– Jaj nekem! Már azt hittem, hogy felfalhatom őket! – kiáltotta a lány haragosan.

Erre fordult, arra nézett, és a távolban pászorokat vett észre. Odaszaladt és hármát rögtön felfalt. A másik kettő menekülni próbált, de hiába. Utolérte őket, és rájuk ordított:

– Alláhra, átkozott legyen az apátok! Ha nem terelitek össze a nyáját, de íziben, titeket is felfalak!

A reszkető pászorok odaterelték állataikat. Alighogy ezt megtették, megragadta és széttépte őket. A birkákat maga előtt terelgette a sivatagban, és ahol tudta, legeltette is szegényeket. Egy sziklába barlangot vájt magának. Mire elkészült vele, elfogyott a nyáj is.

A város piacain kikiáltották:

– Az ember, akinek frigyéből emberevő származott, a szörnyet a sivatagba kergette. Vigyázzatok! Vigyázzatok!

Az emberevő más nyájakat keresett, és mikor már a környék minden állatát megette, távoli városokba ment embereket és jószágokat ragadott magával, és felfalta őket. Szülőhelyebeliakat azonban még nem bántott ez idáig senkit. Persze közelben-távolban ismerték ezt a borzalmas történetet, és még a lány unokabátyját is kicsúfolták:

– Méltatlan vagy hozzánk, mert a nagybátyádnak emberevő a lánya!

Az ifjú pedig elment nagybátyjához, és mondta neki:

– Hadd öljem meg az emberevő lányt, mert ha nem, nyomban világgá megyek!

– Nem bánom, menj világgá, csak ne bántsad a lányt – felelte a lány apja.

– Süss nekem lepényt, aztán útra kelek – kérte nagybátyját az ifjú.

Az süttött is egy lepényt, aztán az ifjú lóra szállt és útnak indult. A lepényt maga mögé rakta a nyeregbe, és a sivatag felé vette útját. Mihelyt a lepény kihűlt elővette. Éppen bele akart harapni, mikor oldalt ugrott a ló. A lepény leesett a földre. Hirtelen egy agár termett előtte. Az ifjú nem tudta, ember-e, akit lát vagy szellem. Ekkor az agár megszólalt:

– Adj egy kicsit abból a finom lepényből!

– Hogy adhatnék neked, testvérem? – kérdezte az ifjú. – Ez az egyetlen lepényem van, és ez is a házam utolsó áldása.

– Csak egy darabot adj belőle! – könyörgött az agár.

Az ifjú tört a lepényből, és odavetette neki, azzal tovább lovagolt. Az agár egy-kettőre végzett a lepénydarabbal, aztán az ifjú után szaladt, és így szólt:

– Adj még egy csöppet abból a lepényből!

Az ifjú megint tört egy darabot, és odadobta neki. És harmadszor is kért a lepényből, végül negyedszerre így szólt:

– Most már add nekem az egészet! Egyszer még hasznodra lehetek!

– Hát ki vagy te tulajdonképpen? És ugyan miben lehetnél segítségemre? Én már nem törődöm semmivel!

– Add csak ide – kérte az agár.

Fontolóra vette a fiú a dolgot, aztán odaadta az egészet, az agár pedig nyomban nekilátott

– Ne menj tovább, míg meg nem ettem az egészet – mondta az agár.

Az ifjú úgy is tett ahogy az agár kérte.

– Nemsokára igen veszedelmes helyre érsz, bizony, igen veszedelmes helyre. De hát hová is tartasz voltaképpen? – szólt az agár.

– Hogy hová? Mindegy nekem, vándorlok, míg meg nem halok.

– Pattanj a hátamra a lovaddal együtt – mondta az agár.

Elindult velük, és egyetlen ugrással tizenkét napi járőföldet tett meg. Aztán megállt és néhány szőrszálat adott az ifjúnak.

– Nem, barátom, nem kell nekem már semmi, csak azt az egyet kérem, könyörögj Alláhnak, tegyen erőssé és kitartóvá engem és a lovamat – hátrította el az ajándékot a fiú.

És együtt fohászkoztak Alláhhoz, aztán az agár egy fehér amulettet adott neki, s hozzátette:

– Tedd ezt a lovad homlokára: nyomban oda visz, ahová akarod. Mert tudd meg, még jó néhányszor veszélyes helyzetbe kerülsz! És ha szükséged van rám, csak ennyit mondj: „Ó, házam sója!”

Tovább lovagolt az ifjú, és csakhamar egy kert kapujához ért. Megkérte a gazdát, fogadja fel csősznek. Így is lett, szőlőcsősz lett a legényből. Attól kezdve naponta a mecsetbe járt imádkozni. Így esett, hogy a gazda egy napon a mecsetben bukkant rá.

– Hogy merted otthagyni a szőlőt! Mindent megzabálnak a bogarak! – rivallt rá a gazda magából kikelve.

Bár sötét este volt már, a fiú tüstént a szőlőskertbe rohant. Mivel úgy látta, hogy minden szőlőszem fekete, azt hitte, hogy bogarak. Hevesen csépelni kezdte a szőlőt csőszbotjával, míg egyetlen ép szemet talált. Reggel kijött a gazda, és szörnyűlködve látta, mi lett az ő gyönyörű szőlejéből.

– Ugyan mi történt a szőlővel? – kérdezte megrökönyödve.

– Nos, te azt mondtad, hogy a bogarak mindent felzabálnak, én meg azt hittem a sötétben, hogy ezek a bogarak – felelt a fiú.

– Átok verje meg az apádat! Nem félsz, hogy megöllek? – ordított a gazda, ahogy csak a torkán kifért.

Az ifjú nyomban a faluvénje házába sietett, de a gazda utánarohant és nyakon fogta. A fiatalember úgy üvöltött és ordított, hogy percek alatt nagy csődület támadt körülöttük.

– Mi az, mi bajod van? – kérdezgették az emberek.

Az ifjú mindent elmondott rendre, és ezekkel a szavakkal fejezte be mondókáját:

– Képzeljétek, még a faluvénje házából is kivonszolt, csúfot űzve a törvényből!

A báméskodók megragadták a gazdát, lefogták kezét-lóbát, és félholtra verték. Aztán bedobták a mecsetbe. Mikor a gazda

megszabadult kínozótól, bosszúból szélnek akarta eresztetni az ifjú lovát. A ló azonban úgy megrúgta, hogy szörnyethalt. Sőt, ez a rúgás egy közelben álló szamarat is a másvilágra küldött. A fiú eközben ájtatosan imádkozott a mecsetben. A megölt gazda fia a faluvénjéhez sietett, és elmondta, mi történt.

– Öljük meg a bűnöst – mondta a faluvénje.

El is fogták a ló gazdáját, és tömlöcbe vetették, ő nyomban maga elé parancsolta „házának sóját” és ráparancsolt:

– Változtasd tyúkká a falu minden lakóját, kivéve hármat. Azok pedig változzanak szerecsenné, és legeltessék a tyúkokat!

Így is történt. Az ifjú öt napon át tartotta őket ebben az állapotban, aztán meguntta, és feloldotta a varázslatot.

Történt egy napon, hogy déli imádság közben hirtelen eszébe jutott szülővárosa. Nyomban lova homlokára erősítette az amulettet, és egy-kettőre otthon volt, de már senkit sem talált életben. Szüleit az emberevő lány már régen megölte.

– Légy üdvözölve, bátyám! – szólította meg a lány, mikor megpillantotta.

– Légy üdvözölve, kedves Aisa, hogy vagy? – felelte a fiú.

– Én csak meglennék – alakoskodott a lány –, de a halál ugyancsak dühöngött ezen a vidéken. Mindenki meghalt, én maradtam életben egyedül.

– Hát a rokonaink?

– Nagyon betegek voltak, nézd csak meg őket – mondta az emberevő.

A lány megmutatta neki apjának és anyjának tetemét. A fejüket már rég felfalta.

– Mi bajuk volt mégis? – tudakolta az ifjú,

– Nem érezték jól magukat, jobbnak láttam, ha levágom a fejüket – felelte a lány.

– Ezen már nem tudunk segíteni – mondta magában a fiú, azzal leverte egy cölöpöt a torony elé, odakötötte a lovát, és bement a házba, hogy végre megpihenjen.

„Először a lovat kell megennem, őt magát addig nem bánthatom” – gondolkozott az emberevő, majd bekiáltott unokabátyjának:

– Mit ennél?

– Kenyeret

Az emberevő emberhúst formált kenyér alakúra, azzal kínálta az ifjút

– Kinek a húsa ez? – kérdezte a fiú.

– Sajnos, ez a nagyanyádé! – ordította az emberevő. – Nem ismersz talán engem? Nem emlékszel, hogy egyszer meg akartál ölni? Most már te sem menekülsz! Vagy itt döglesz éhen a toronyban, vagy kijössz. Akkor pedig bekaplak téged is, mint a többieket!

Ezzel az emberevő elment, hogy a lovat felfalja. A ló azonban olyan ügyesen védekezett a hátsó lábaival, hogy a lány még a közelébe sem tudott férkőzni.

Néhány nap múlva a toronyhoz ment az emberevő és bekiáltott:

– Hogy vagy, kedves bátyám? Nem vagy éhes?

– Köszönöm, pompásan vagyok – felelte az ifjú.

Megdühödött a lány, és elordította magát:

– Megállj, gyalázatos, rögtön felfalak!

– Végezz vele, házam sója! – kiáltott fel az ifjú.

Mikor a lány berohant a toronyba, a fiú kiugrott, lova hátára pattant és elnyargalt. A toronyból hatalmas lángnyelvek törtek elő, az emberevő szörnyű tűzhalállal végezte életét.

A fiú tovább vándorolt, egyszer aztán egy folyóhoz ért. Szerencsésen átúsztatott rajta, és egy beduin faluba jutott. Asszonyt vásárolt magának, gyerekei születtek, a gyerekeket iskolába járatta, sőt, még mecsetet is épített.

Jó paripája egyszer így fordult urához:

– Most már engedj szabadon, hogy visszatérhessek barátaimhoz!

– Hogyhogy engedjelek szabadon? Ki vagy te?

– Szellemkirály – felelte a ló.

– Alláhra! Lehetsz, aki akarsz, de én ugyan nem eresztlek el!

Drága pénzen vettelek!

– Ha nem engedsz el, földönfutóvá teszek a többiekkel együtt!

– Tégy, amit akarsz! – fejezte be a vitát az ifjú dühösen.

A ló megvárta, míg mind elalszanak. Akkor varázserejével az egész falut a föld alá süllyesztette. A falu helyén forrás fakadt, és aki

iszik a vizéből, megvakul.
Békesség nektek.

A TEKNŐSBÉKA

A teknősbéka elindult hazulról, és vígan dalolgatott. Meghallotta a hangját egy sólyom, megragadta a teknőst, felemelte a magasba, azután odacsapta. A szerencsétlen haldokolva felkiáltott: – Így van ez, barátaim! Aki nem tudja befogni a száját, az életével fizet a szájáért

Meghallotta ezt a bölcsességet egy férfi, és így szólt magában:

– Mi a csoda! Hát már a teknősbékák is tudnak beszélni?

Felemelte, elvitte a királyhoz, és ezekkel a szavakkal ajándékozta neki a teknőst:

– Uram-királyom, ez az állat beszélni tud!

– Jaj, de érdekes! Mutasd, mit tud – ujjongott a király.

– Beszélj, teknős! – szólt ró a férfi az állatra.

A teknősbéka meg se mukkant

– Mondd már, amit az előbb mondtál – noszogatta tovább.

A teknősbéka meg se mukkant

– Fogjátok meg ezt a gazembert, és fejezzétek le! – kiáltott a király katonáinak. – Nem áttall idejönni, és csúfot úzni belőlem!

Elhurcolták emberünket és leütötték a fejét. Így került neki is az életébe az ostoba szája.

A MADÁR, A SKORPIÓ, A BÉKA, A GANAJTÚRÓ BOGÁR MEG AZ OROSZLÁNOS EMBER

Egyszer a madár, a skorpió meg a béka együtt indultak vándorútra.

Egyszer csak így szólt a madár:

– Ha már ilyen szépen együtt vagyunk, azt ajánlom, húzzunk sorsot, és akire a választás esik, az vigye hátán a másik kettőt.

És a választás a békára esett.

– No, mit tegyünk? – fordult a madár a skorpióhoz.

– Szállj csak fel nyugodtan te is – felelte a skorpió –, én pedig majd jól a lábai közé szúrok, hogy szapora futásra ösztökéljem.

A béka egy darabig tűrte, hogy két társa rajta lovagoljon, de aztán felkiáltott:

– Elfáradtam!

– Jól van, most majd én viszlek benneteket – szólalt meg a madár. Azzal a skorpiót a hátára, a békát pedig szárnya alá vette.

És így utaztak tovább, míg csak a teknősbékák városába nem értek. Akkor egy teknőc jött szembe velük, és hogy a békát megpillantotta, felkapta és elragadta társaitól. És a skorpió felkiáltott:

– Halld, mi történt! Ez a teknőc elrabolta társunkat!

Gondolkozni kezdtek, hogy mitévők legyenek, végre a skorpió megszólalt:

– Ások a földre egy lyukat, de le egészen a vízpartig, te pedig jól figyelj, és ha a teknőc kimászik a lyukból, visszaszerezzük tőle társunkat.

– Hogyan? – kérdezte a madár.

– Ha a teknősbéka kimászik – felelte a skorpió –, én megszúrom őt, te pedig üsd fejbe a csőröddel.

És várták, hogy a teknőc előjőjön, de az nem mutatkozott, úgyhogy elhatározták, továbbmennek. Ekkor a skorpió így szólt a madárhoz:

– Kérlek, vigyél engem.

– Jól van – mondta a madár –, szívesen felveszlek.

Így vándoroltak tovább, míg csak a ganajtúró bogár városába nem értek. Mikor a madár megpillantotta a ganajtúró bogarat, így szólt neki:

– Hogyan szabadulhatnék meg a skorpiótól?

– Ne fájjon a fejed miatta, majd én elintézem, hogy megszabaduljunk tőle – felelte a ganajtúró, azzal gyúrt ganajból egy gombócot, és így szólt:

– Skorpió bátya, bújjál bele ebbe a gombócba!

– Nem lesz semmi bajom, ha belebújok? – kérdezte bizalmatlanul a skorpió.

– No jó, hát majd én mászom be először, te pedig gyere utánam! – Azzal a ganajtúró belemászott a gombócba, de a másik oldalán kibújt. A skorpió pedig benne maradt. A ganajtúró bogár meg a madár pedig otthagyták.

– Ígérd meg nekem, hogy soha nem hagysz el engem – mondta a ganajtúró, a madár pedig megígérte, és akkor kölcsönös hűséget fogadtak egymásnak.

– Tehát ahová én megyek, oda jössz te is – jelentette ki a ganajtúró.

– Légy nyugodt, ahol te leszel, ott leszek én is, és soha nem hagylak cserben.

De később a ganajtúró a madarat is éppúgy akarta rászedni, ahogy a skorpiót. Munkához látott hát, és egy sivatagi barlang felé vette útját. A barlangban két asszony, két fiú és két férfi lakott. Mikor odaértek, a férfiak éppen tésztát dagasztottak, a ganajtúró pedig nyomban belemászott a tésztába. A madár hűen követte, de nem tudott keresztülvergődni rajta, és a gyerekek elfogták. Aztán beletették egy fazékba és megfőzték. Mikor pedig a két asszony, akik a sivatagban tűzrevalót gyűjtöttek, hazaérkezett, a fiúk éppen a madár húsából lakmároztak. És az asszonyok hevesen szidalmazni kezdték férjüket:

– Hogy tűrhettétek el, hogy a gyerekek foglyul ejtsék a madarat, mikor itt voltatok? Nem tudjátok talán, hogy aki a házba belépett, azt a vendégjog védi?

Erre az egyik apa megverte fiát, és így kiáltott rá:

– Hogy merészelted megenni a madarat? – aztán a másik férfihoz fordult, és így szólt:

– Hát te miért nem vered meg a fiadat? Ha nyomban meg nem vered, itthagynom ezt a barlangot, aztán élhetsz itt egyedül!

– Én szeretem a fiamat – felelte a másik –, nem verhetem meg.

Mivel pedig társa szégyellte, hogy megverte fiát, fogta magát, és így szólt:

– Alláh áldjon! – azzal kilépett a barlangból, és útnak indult
És már tizedik napja vándorolt, mikor egy király városába ért.
Szállást keresett magának és letelepedett.

Egyszer csak a másik férfi, aki feleségestül a barlangban maradt gondolt egyezés így szólt:

– Alláhra! Mégiscsak elindulok az én kedves barátom után, hadd látom, hová ment – azzal összeszedte cókókját és elindult. Nyolcnapi vándorlás után találkozott három oroszlánal. És azokat maga után vezette, míg csak egy sivatagba nem ért, ott pedig letelepedett.

Most pedig beszéljünk egy királyról!

– Oroszlánhúsrá éhezem – kiáltott az fel egy napon –, rögtön szerezzetek nekem!

Nyomban elindult három rabszolga a sivatagba, és ott találkoztak a férfival és feleségével, meg a velük levő három oroszlánal. Az egyik oroszlán hím, a másik nőstény, a harmadik pedig az ő kölykük volt. Mikor a férfi a közeledő szolgálkat észrevette, nagyon megijedt, de aztán rájuk uszította a hímoroszlánt. Az felfalt két szolgálkat, de a harmadik elmenekült, és meg sem állt a királyi palotáig. Mikor odaért, sírva földre borult a király előtt, aztán elmondta a történeteket. A király pedig negyven férfit indított útnak, és meghagyta nekik, hogy a férfit és annak feleségét vezessék elé. Útnak is indultak, és nemsokára elérkeztek a férfihoz. Az pedig a két oroszlánat egyszerre rájuk eresztette. A fenevadak felfalták az egész csapatot, de az egyik férfi most is elmenekült, és a királyhoz futott. Mikor a király látta, mi a helyzet, magához hívatott egy zsidót, és így szólt hozzá:

– Vagy megmondod nekem, hogyan szerezzem meg az oroszlánokat, vagy leüttetem a fejedet!

A zsidó azonmód munkához látott, és négyszeres árokkal vette körül azt a helyet, ahol az oroszlánok voltak. Aztán a királyhoz ment, és így szólt:

– Adjál nekem ezer embert.

A király teljesítette kérését, de hozzátette:

– Ha csak egyetlenegy is odavész belőlük, fejedet vétetem.

A zsidó útra kelt, és magával vitt két ökröt is, egy fehéret és egy feketét. A két állatot letaglózta, testüket pedig apró darabokra vágta, és minden húsdarabot behintett ópiummal. Úgy helyezte el a húscsüvegeket hogy az oroszok jól láthassák. És mikor az oroszok egy-egy húsdarabot lenyeltek, menten elkábultak, és a földre rogytak. Ekkor az emberek rájuk ugrottak, és megkötözték őket. Aztán küldöncöt menesztettek a királyhoz, és megüzenték neki:

– Az oroszokat foglyul ejtettük!

– Vezessétek elém valamennyit! – adta ki a parancsot a király.

Mikor pedig az oroszokkal együtt a férfit, a feleségét és fiukat is a király elé vezették, így kiáltott rájuk a király:

– Elevenen égettetek el benneteket!

Aztán egész hadseregében kihirdette:

– Hordjatok össze tűzrevalót!

És mikor már a tűzrevaló együtt volt, így szólt a vezír a királyhoz:

– Gondold meg, uram, királyom, hogy ezek is emberek, és ha te megégetteted őket, megbüntet Alláh! Kérlek, engedd őket szabadon, még hasznodra válhat.

A király megkegyelmezett nekik, a férfit palotájába vitte, és így szólt:

– Szerencsétlen, hát nem félsz az istentől, hogy összes katonáimat el akartad pusztítani? De én mégis megbocsátom, amit tettél, sőt, neked adom a birodalmam felét, mivel a vezír annyira a pártodat fogta.

A vezír és a férfi pedig igen jó barátok lettek. Sorsot húztak, hogy melyikük legyen a király, és a szerencse az oroszok embernek kedvezett.

– Légy hát te a király, én pedig a vezíred leszek, és ez így lesz, míg csak meg nem halunk.

Azzal a vezír a király palotájába ment, és megölte az uralkodót. Aztán visszatért az oroszok emberhez, és mondta neki:

– Én megöltem a királyt, te pedig vedd testét az oroszok elé, hogy senki sem akadhasson rá.

– Ne legyen gondod emiatt! – felelte a másik.

Megvárta, míg az éj leszállt, akkor fogta a holttestet, az oroszánok elé vetette, azok pedig nyomban felfalták. Mikor pedig a reggel felvirradt, a hadsereg meghódolt az új király előtt.
Békesség nektek.

A MOSTOHALÁNY ÉS A SÜNDISZNÓ

Volt egyszer egy asszony, annak meg egy mostohalánya. A lány apja Mekkába akart zarándokolni. Hagyott otthon egy évre való kukoricát és más ennivalót, sőt, megmondta azt is, mennyit egyenek naponta. Ezek után elindult a zarándoklatra.

Az asszony egy szép napon kiterítette a kukoricát száradni. Megparancsolta mostohalányának, hogy úgy vigyázzon rá, mint a szeme világára. Vigyázott is szegény, de mikor az asszony elment, egy pillanatra felnézett az égre, közben meg két tyúk odaugrott, és az egész rakás kukoricát ellopta. Az asszony erre úgy megverte a kislányt, hogy majd belepusztult, végül pedig letaszította a háztetőről.

Éppen ott volt az oroslán, megtetszett neki a lány, magával vitte, és az út mentén egy fához kötözte. Az út a vásártérre vezetett, sok állat járt arra. Először a juh ballagott el a lány előtt

– Kérlek, kedves juhocskám, vágd el ezt a kötelet – könyörgött a lány.

– Ki kötözött ide, mondd?

– Az oroslán.

– Az bizony nagy baj, mert vele még én sem merek ujjat húzni – mondta a juh és odábbállt.

Sem a kutya, sem a teve nem merte kiszabadítani a lányt.

És az ökör, a farkas, az agár is ugyanezt hajtogatta.

Már minden állat ott szorongott a vásártéren, mikor a sündisznó a lányhoz ért. Egy jércén lovagolt, kengyelnek egy éjjeliedény fülét használta, a nyerge lógombócból volt, a kantárja kócmadzagból.

– Kérlek, kedves sün, szabadíts meg – esedezett a leány.

– Ki kötözött ide, mondd?

– Az oroslán.

– Hohó, csak az volt? Nincs itt semmi hiba, hol van ő még az embertől! – mondta a sün, és megszabadította a lányt kötelékeitől.

A lány elszaladt, a sündisznó pedig továbblovagolt a vásártérre. Mikor az oroslán visszajött a lányért és nem találta, haragosan leült az út szélére. Minden arra menő állattól megkérdezte:

– Te engedted el a lányt?

Az állatok váltig szabadkoztak. Nagysokára a sün is visszafelé indult. Rákiáltott az oroszlán:

- Te engedted el a lányt, te ördög golyója?
- Én engedtem el, bizony. Csak nem baj már ez is?
- Jaj neked, te, mit is tegyek veled! Olyan csöpp vagy, hogy egy-kettőre bekaphatlak, sőt, még a fogamat sem kell koptatnom – harsogta az oroszlán.
- Próbáld csak meg! Ha valóban bátor legény vagy, kapj csak be!

Meg is ragadta az oroszlán és lenyelte. A sün azonban a torkán akadt, felborzolta a tüskéit, és mászkálni kezdett benne. Szenvedett az oroszlán kegyetlenül, aztán végre könyörgőre fogta a dolgot:

- Nagyon kérek, mássz ki szépen.
- Megteszem, ha megfogadod, hogy nem harapsz ketté haragodban – felelte a sün.
- Dehogyan teszek ilyet, csak gyere már ki.

Persze mikor a sündisznó előmászott, megint megjött az oroszlán hangja. A sün sem ijedt meg, és hetykén odavetette:

- Szedd csak össze a seregeidet, utána majd megvívunk.
- Össze is terelte az oroszlán a világ összes állatait. A sündisznó eközben nem csinált egyebet, csak szálkákat és töviseket gyűjtött. Szép nagy halmot rakott belőlük egy, domb tetején. Az oroszlán felvonultatta hatalmas seregét, és fenyegető hangon bömbölte:
- Gyere le a mezőre, csapjunk össze!
 - Gyere csak fel a dombra, ha mersz! – kiáltott vissza a sündisznó.

- Van-e már sereged? – kérdezte az oroszlán.
- De még mekkora!
- Hadd lássam, hol van.

A sündisznó Alláhhoz fohászkodott:

- Küldj már egy kis szelet, Uram!

Szelet támasztott az Úr, a szél felkapta a szálkákat, és telehordta az ellenséges állatok szemét-orrát vele, még a feneküket is kiszakította.

- Így győzte le a sün az ellenségeit.
- Békesség nektek.

A SÓLYOM ÉS A BAGOLY

Egy sólyom elvesztette az anyját, elindult hát, hogy megkeresse. Ahogy így vándorolt a nagyvilágban, egyszer egy vénséges vén bagollyal találkozott. Azt hitte, hogy egy fiatal sólyom, akinek még a tolla sem nőtt ki, és ezért így szólította meg:

– Isten hozott, te kis sólyom!

Elvitte fészkébe a kopasz baglyot, és útközben megkérdezte tőle:

– Mondd csak, hím vagy-e vagy nőtény?

– Nőtény – felelte a bagoly.

– Maradj itt a többi fiókámmal, míg megerősödsz!

Ezzel a sólyom szárnyai alá vette a baglyot, de bizony hiába, az olyan vén volt már, hogy sehogy sem akart megtollasodni. Már két napja melengette, de mikor a harmadik napon ködösre fordult az idő, nem bírta tovább és felkiáltott:

– Három napja mást sem teszek, csak téged babusgatlak! Nem jutottunk egyetlen falat valamirevaló élelemhez miattad. Ideje, hogy vacsora után nézzek.

Ahogy a bagoly meglátta a ködöt, nyekergő hangján rázendített:

– Ismerem én az ilyen ködöt. Megesik, hogy nyolc napig is sötétségbe burkolja a földet. Jól emlékszem még a háborúra is, vagy két esztendeig tarthatott. Sőt, a te apád is elég elevenen él az emlékezetemben. Én csináltam új üstököt neki, mikor ellenségei levágták a régít

Kinyílt erre a sólyom szeme, és szaporán kiabálva, elkergette a baglyot:

– Hiszen te vénséges vén vagy, te bagoly! No, én is várhattam volna, hogy tőled legyenek fiókáim!

Békesség nektek.

A TENGELICE

Ment-mendegélt a tengelice, míg egy szérúre nem ért. Hetykén ugrándozott, és megütötte a hátát. Alláh kárpótlásul tarka kabátkát húzott rá. Megütötte a fejét: Alláh selyemkendővel kötötte be. Megsebezte a homlokát: Alláh ezüst homlokláncot adott neki. Kilyukadt a füle: Alláh egy szép pár fülbevalócskát dugott bele. Felszakította a mellét: Alláh ezüstitűvel tűzte össze a sebet. Megütötte a derekát: Alláh egy ezüstitel átszőtt vállszalagot ajándékozott neki. Fájt a keze: Alláh karpereccel vigasztalta meg. Megütötte a lábát: Alláh cipőcskét adott rá. A tengelice boldogan nézett végig önmagán, és így kiáltott fel:

– Még egy szamarat is kérek Alláhtól! De jó lesz szamárháton utazni!

Alláh teljesítette kérését, a tengelice pedig felült szamarára, és bejárta az egész világot. Egyre messzebb merészkedett, míg végül egy beduin asszony sátrához ért. Így szólt a nőhöz:

– Drága beduin asszony, adj nekem egy kis vajat!

Kapott is két nagy fazékkal. Hát ahogy tovább vándorolt, a sivatagban egy farkassal találkozott. Leszállt szamaráról, és üdvözölték egymást, ahogy illik.

– Hadd üljek fel a szamaradra, kedves tengelicém – hízelgett a farkas.

A gyanútlan madár megengedte. Felpattant a farkas a szamár hátára és elnyargalt.

– Farkas bátya, vigyázz, lepotyognak a fazekak! – kiáltott utána a tengelice.

– Mit mondasz? Egyem meg a vajat?

– Nem, nem! Vigyázz, mert lepotyognak a fazekak!

A farkas nagyot nevetett, és két pofára falta a vajat. Egykettőre üresek voltak a fazekak. A többi csomagot szétszórta, leugrott a szamáról és elinalt. A tengelice utána repült, a farkas pedig vigyorogva visszakiáltott:

– Na, téged is jól rászedtelek!

– Ne félj, én is tanultam a magam kárán! – mondta a madár.

Tovább járta a világot a tengelice. Kereste a farkast, pedig már egy csomó fiókája is volt. Egyszer egy csúf boszorkány háza előtt

lepte meg őket az éjszaka. Táborot ütöttek a ház előtt és a tengelice így fordult egyik fiókájához:

– Menj be a házba, gyerekem, és kérj egy kis tüzet, hogy vacsorát főzhessünk.

A tengelicefióka bezörgetett a kapun.

– Ki az? – szólt ki a boszorka.

– Csak én vagyok, barátom!

– Ki az az én?

– Egy új rokon.

– Mi kéne neked?

– Tűz kéne, te vén!

– Nem hallom! Kenyér?

– Tűz kéne, te vén!

– Micsoda? Edény?

– Tűz kéne, te vén!

– Szóval egy lepény!

– Tűz kéne, te vén!

– Levest kérsz, szegény?

– Tűz kéne, te vén!

– Nevezd a nevén!

– Tűz kéne, te vén!

Végre megértette a boszorkány, és így szólt:

– Ha csak az kell, gyere be és vigyél magadnak!

Belépett a tengelicefióka, és majd esztét vesztette, úgy megijedt. Tele volt a ház kis boszorkányokkal.

– Ez az új rokonunk! – mondta a boszorkány gyerekeinek, majd súgva hozzátette: – Ha azt kiáltom, hogy Habbartszert Ahmed Elbennész, támadjatok rá és szúrjátok le!

A kis boszorkányok körülvették a tengelice fiókát. Amikor tüzet akart venni, felkiáltott a vén boszorka:

– Habbartszert Ahmed Elbennész!

Rátámadtak a madárkára, de hiába. A tengelicefióka kirepült az ajtón anyjához, és elmondta, mi történt.

– Rögtön hagyjuk el ezt a vidéket – mondta az anyatengelice.

Nemsokára elérték a köveket sodró folyót. Szerencsére ép bőrrel át tudtak gázolni rajta. Utána azonban az ollófolyó következett

– Itt válik a dolog veszélyessé, azt is mondhatnám: egyetek ti belőle, nekem bizony nincs étvágyam! Ha nem szeditek össze minden bátorságotokat apró darabokra metél az ollófolyó – kiáltott fel a tengelice.

Belelökték a szamarat a folyóba. Az ollók rögtön elkapták a hosszú fülét és lenyisszantották. Nem is jutott át szamár bátya a folyón: apró darabokra vágta az ollók. A tengelicék egymás után átgázoltak. Az egyiknek a fél lábát a másiknak a fél szárnyát vágta le az ollók. Egyikük sem maradt sértetlen.

Még messzebbre vándoroltak. Egy sziklán egy asszonyt vettek észre és rákiáltottak:

– Az Úr védelme alatt állunk, jó asszony!

– Marhabá! Legyetek vendégeim! – felelte az asszony. – Vigyázzatok, mert a férjem egy majom. Ha hazatér, megöl benneteket a gonosz! De ne féljete semmitől, majd elrejtlek titeket

A madarakat a kuszkusztál alá dugta. Ideje volt, mert éppen ekkor tért haza lassú léptekkel a majom a sivatagból.

Letette az ennivalót, és ölelgetni kezdte feleségét. A madarak kikukucskáltak a táál alól, úgy bámultak. Megérezte a szagukat a majom és felordított:

– Idegen szagot érzek! Ki van itt?

– Senki, senki – csitította az asszony.

Várt egy kicsit a majom, aztán így szólt:

– Elmegyek és hozok még egy kis harapnivalót.

Az asszony kieresztette férjét utána a tengelicékhez szaladt. Megbeszélték, hogy szökhethnének meg együtt. Fel is kerekedtek, és nekivágtak a világnak.

Alighogy eltűntek, visszaérkezett a majom, és látta, hogy a barlang üres. Lógatta az orrát bánatában, és szomorkodva megszólalt:

– Elmegyek és megkeresem a feleségem.

De térjünk csak vissza az asszonyhoz és a madarakhoz! Tíz nap múlva a sündisznó folyójához értek, és így szólították meg a sündisznót:

– Az Úr védelme alatt állunk!

– Marbabá! Legyetek vendégeim három napra – felelte a sün.

Mikor a három nap letelt, vezetőt adott melléjük a sündisznó. Ez a pacsirta városa felé vitte őket, de később elvált tőlük. Tanácstalanul üldögéltek az út mentén, míg meg nem pillantottak egy szép búbospacsirtát. A pacsirta leereszkedett egy percre, aztán továbbrepült

– Menjünk a pacsirta után, nézzük meg, hol lakik! – kiáltottak fel.

Így érkeztek meg a madarak városába. Mikor a majom felesége látta a tengernyi madarat az utcákon nyüzsögni, sírva fakadt és panaszosan kiáltotta:

– Jaj nekem, szerencsétlenségem! Elhagytam a férjemet, és megszöktem ezekkel az idétlen madarakkal: most felfalnak, vagy ki tudja, mit is tesznek velem! Alláhra bízom hát magam, és megpróbálok visszatalálni az emberemhez.

Felkerekedett és elindult visszafelé. Nemsokára egy keresztúthoz ért, sorsot vetett, merre menjen tovább, és – Alláh akaratából-e vagy balvégzete következtében – azt az utat választotta, amerre egy rabló tanyázott. Így azután elérte a rabló házát és bezörgetett. A rabló felesége kinyitotta a kaput, és mikor meglátta a látogatót, akkora szemeket meresztett, mint egy oroszlán.

– Hogy kerülsz ide, ki vezetett erre az útra? – kiáltott fel.

– Az isteni elrendelés, mert sem apám, sem anyám, csak az Urat ismerem! – felelte a majom felesége.

– És most mit fogsz tenni, jó asszony? A férjemet negyven embert gyilkolt meg eddig. Ha itt talál, te leszel a negyvenegyedik, sőt, talán még engem is megöl veled együtt! – mondta a rabló asszonya.

– Jaj és újra csak jaj nekem! Nincs már nekem sem anyám, sem apára! Hol lehetnek az én drága szüleim? – kiáltott fel a majom felesége.

Arcra borult a másik asszony előtt és zokogott. A rabló felesége megszánta a szenvedőt felemelte, a szobába támogatta, és étellel kínálta. Mikor már mindketten eleget ettek, így szólt vendégéhez:

– Most pedig bújj el, kedveském, a zsákok alá, nehogy az uram rád akadjon.

– Én is éppen így bújtattam a madárkáimat, nehogy a férjemet megegye őket. És most te is így rejtesz el engem – mondta a majom

felesége.

Eközben a rabló már hazafelé tartott. Olyan éhes és szomjas volt, hogy a nyelve egy arasznyira kilógott a szájából. Leült a szobában, és elköltötte ebédjét. Mikor jóllakott nyújtózkodni kezdett és úgy ropogott a csontja, mint a mennydörgés. Hallotta a robajt a majom felesége is, és kikukucskált a zsákok alól. Félt is, de meg is csodálta, milyen hatalmas termetet adott Alláh a rablónak. A rabló fel és alá járt a szobában, mert idegen szagot érzett. Végül kést szegzett feleségének és rárivallt:

– Vagy előadod azt, akit bújtatsz, vagy meghalsz!

– Ha megfogadod és szent esküvel ígéred, hogy nem bántod, megmutatom, ki van itt – felelte az asszony.

– Megígérem, hogy egy hajaszála sem görbül meg – fogadkozott a férfi.

– Drága uracskám – kezdte a felesége –, egy szerencsétlen asszony jött ide, elmesélte szomorú sorsát és sírt.

– Hol van az az asszony, hadd lássam!

A majom felesége előjött, és a rablónak is elmondta szomorú sorsát. A rabló szíve is megesett rajta, házat épített neki, sőt, második feleségül fogadta.

Egy éjjel három tolvaj ólálkodott arra. Meglesték a rablót, megvárták, míg elalszik, akkor rátörtek, és új asszonyával együtt megölték. A holttesteket kidobták az ablakon. A rabló felesége nagyon megijedt, bezárkózott, a tolvajok pedig eltávoztak az új házból, mert semmi elvinnivalót sem találtak benne. A rabló és a majom felesége azonban ott maradtak az úton heverve, hiszen halottak voltak. Másnap aztán egy leopárd járt arra, felfalta a tetemeket, és mikor a rabló felesége kinyitotta a kaput, ráugrott és megölte őt is. Így a tolvajok, akik nem átallották visszajönni, a másik házat is nyitva találták.

– Itt az alkalom, hogy megszédjük magunkat! – kiáltottak.

Felderítőt küldtek előre. A felderítő bement, nem vette észre, hogy bent van a leopárd is. Végül elunta magát, társaihoz sietett, és így szólt:

– Egy teremtet lelkem sem láttam odabent

A tolvajok benyomultak a házba, és felmásztak a felső szobába. Elhatározták, hogy ott fognak aludni, kerestek valami

harapnivalót, elköltötték vacsorájukat, és nyugovóra tértek. Egyikük őrködött. Egyszerre előugrott rejtekhelyéről a leopárd, és egy szempillantás alatt felfalta az őrtállót. Egy másik tolvaj is felriadt és felkiáltott:

– Keljetek fel! Valaki van a házban!

A két tolvaj felpattant, és észrevették, hogy harmadik társukat felfalta a leopárd. Ráfogták a puskájukat a ragadozóra, de hiába: a leopárd rájuk vetette magát, őket is felfalta, és ezután egyedül lakott a házban, míg csak meg nem halt.

Békesség nektek.

A SÜNDISZNÓ

Egyszer egy asszony ünnepnap hordott tűzre való rőzsét.
Büntetésből átváltoztatta az Úr, és sündisznó lett belőle. Olyan is
a tüske a hátán, mint a rőzse, amit az asszony nem átalott
ünnepnap cipelni.

A TENGER ÉS A SZÚNYOG

Amikor a tengernek még édes volt a vize, el akarta nyelni az egész világot. Alláh azonban elhatározta, hogy megtöri elbizakodottságát. Előhozatta a szúnyogot és ráparancsolt:

– Eredj és ittd ki a tengert!

A szúnyog nekilátott, és addig itta a vizet, míg végül már a homokot szürcsölte. Erre megparancsolta az Úr, hogy köpje ki a vizet. A szúnyog engedelmeskedett, a tenger gögje pedig meg volt törve, mert a világ legparányibb teremtménye itta ki. Azóta sós a vize, hiszen a szúnyog testében volt.

A KÓCSAG TEREMTÉSE

Volt egyszer egy ember, aki foglalkozását tekintve kádi volt, és valahányszor pereskedők keresték fel, hogy igazságot szolgáltatson nekik, bekente a lépcsőt szappannal, így mindenki hasra vágódott, aki magas színe elé akart járulni. Ezen akkorát nevetett a kádi, hogy ő maga is legurult a lépcsőkön. Megeléjelte ezt az Úr, és kócsaggá változtatta a dölyfös kádit.

A SAKÁL ÉS A SÜNDISZNÓ

Mikor találkozott a sakál és a sündisznó, így szólt a sün:

– Barátom, ismerek egy kertet, ahol az érett görögdinnyétől kezdve mindenféle dinnyét találhatunk. Menjünk el oda, és lakmározzunk belőlük.

– Gyerünk hát – felelte a sakál.

Útnak is eredtek, és csakhamar megérkeztek a kert kapujához. A kapu azonban nagy bánatukra zárva volt, sőt, a sövényen sem találtak rést. Kutatni kezdtek, hogy hol bújhatnának be mégis. Végre a sündisznó ráakadt egy szűk nyílásra, könnyedén becsúszott rajta, és maga után hívta a sakált:

– Itt bújj be.

A sakál először a fejét dugta be, és addig erőlködött, amíg be nem jutott. Körülnéztek és örömmel látták, hogy már minden megérett. A sakál széles jókedvében a kelleténél beljebb merészkedett, és a kert közepén falni kezdett. A sündisznó óvatosan a kijárat közelében maradt és itt lakmározott, de minduntalan próbát tett hogy kifér-e még a nyíláson.

– Gyere ide és zabálj – hívta a sakál.

– Ha az ajtóban is lakomát találsz, ne menj be mélyen a kertbe – felelte a sün.

Mikor a sündisznó jóllakott, így szólt a sakálhoz:

– Siess, induljunk, nehogy a kert gazdája itt találjon.

Kimászott a sün, de rögtön vissza is jött

– Meneküljünk, jön a kertész! – azzal gyorsan keresztülbújt a sövényen, a sakálnak azonban már akkora volt a hasa, hogy nem fért ki.

– Ha semmiképp sem tudsz utánam jönni, feküdj a földre, és tettesd holtnak magadat, míg a gazda itt van. Ha elment, majd kimászol valahogy – hadarta a sündisznó.

Mikor a kertész kinyitotta a kaput és bement észrevette a sakált aki mozdulatlanul heveit, mint a halottak. Dühében lekapta saruját, rávágott vele a sakálra és felkiáltott:

– Ó, te cudar!

Azzal megragadta a lábánál, és keresztüldobta a sövényen.

– Au, au, au! – üvöltötte a ravasz sakál, és elhordta magát.

AKIK MEGETTÉK A MADÁR FEJÉT ÉS SZIVÉT

Volt egyszer egy szegény szent, és annak volt két fia. Minden áldott nap elment a férfi, hogy tűzrevalót keressen. Hát ahogy egy napon az erdőben barangolt, Alláh egy szépséges madarat vezérelt az útjába.

– Dicsőség Alláhnak, hogy ilyen gazdagon megajándékozott. Hogy fognak örülni a gyerekek, ha meglátják ezt a tarka madarat! Még talán egy kis élelemhez is juthatunk – mondta az ember magában.

Megfogta a madarat, hazavitte, és a fiúk nagy örömeire nekik ajándékozta. Másnap reggel megint elindult az erdőbe, de alig tette ki a lábát a házból, az asszony elvette a madarat a fiúktól, és eldugta a fal egyik hasadékába. Sírtak-ríttak a gyerekek, mikor az ember hazatért.

– Miért ríkatad meg őket, kedvesem? Nem kellett volna elvenni a madárkát tőlük! – fordult feleségéhez.

– Félttem, uracskám, hogy megölik – felelte az asszony.

– Add csak oda nekik, hadd játsszanak vele. Én meg megyek, és eladom a fát

Az asszony elővette a madárkát a hasadékból, és egy tojást talált mellette.

Férje után kiabált:

– Nézd csak, milyen szép tojást tojt a madarunk! Jó lenne ezt is pénzzé lenni, mert nem tudunk mit adni a gyerekeknek vacsorára.

– Add csak ide, hátha valamelyik idegen kalmár megveszi.

Azok szeretik az ilyen tojásféléket, talán még három uzsút sem sokallnak érte – felelte a férfi.

Így a tojást is elvitte a vásárra. Ott aztán egy kalmár mindjárt megszólította: – Eladod a tojást? Mennyit kérsz érte?

– Mennyit szánsz rá?

– Hát vagy ötven arany mithkált.

– Félre az ulamból! Sújtson Alláh haragja, hiszen te gúnyt űzöl belőlem!

A jó ember valóban azt hitte, hogy a kalmár csak tréfál. Annál nagyobbat nézett, mikor az megint megszólalt:

– Nem bánom, legyen száz arany mithkál!

– Adjon Alláh sok szerencsés üzletet neked! – válaszolt a szent örvendezve.

Fogta a pénzt, sietve új ruhát vásárolt fiainak, finom ennivalókat vett, egyszóval mindenfélét, amire csak szükségük volt. Hazaszaladt és ujjongva kiabálta:

– Száz mithkált kaptam a tojásért!

Egypár nap múlva a madár megint tojt egy tojást, a férfi pedig ezért is száz mithkált kapott. És ez így ment tovább is: a madár csak rakta a tojásokat, a család pedig elégedetten szemlélhette egyre gyarapodó vagyonkáját. Közben összebarátkoztak a kalmárral is, mert mindig neki adták el a tojást. Ezért aztán, mikor a férfi elhatározta, hogy Mekkába zarándokol, és az asszony, ahogy illik, szerencsét és az Úr áldását kérte ura lépteire, így szólt a szent ember:

– Azt kérem tőled, hogy a tojást mindig a mi kalmárunknak add el. Minden tojásért száz mithkál üti a markod.

Azzal aztán fiait elvitte a mecset-iskolába, búcsút vett szeretteitől, és elindult zarándokútjára. A kalmár csak erre várt, és rögtön ostromolni kezdte az asszonyt:

– Drága barátnőm, ha csak egy csöppet szeretsz, nekem adod a madarat. Levágjuk, szép ropogósra sütjük és megesszük!

– Legyen akaratod szerint! Ha holnap eljössz, megöljük a madarat – válaszolta az asszony.

Másnap aztán a kalmár megölte a madarat, tálba tette, és így fordult a fiúk anyjához:

– Na, amíg ez megsül, elmehetünk a hammámba!

Alighogy ki tették a lábukat hazulról, megjöttek a fiúk az iskolából. Nem találták az anyjukat sehol, ezért a szolgálóhoz szaladtak, és neki panaszkodtak:

– Jaj, de éhesek vagyunk!

– Várjatok egy kicsit. Megsütöttük a madarat, és ha anyátok hazatér a hammámból, nekiállunk és megesszük – mondta a szolgáló.

A fiúk azonban, mikor senki sem látta, levették a fedőt a tálról. Váltig törték a fejüket, bogy melyik részét csenjék is el a madárnak, mert nem szerelték volna, ha torkosságuk lelepleződik. Így hát Hammed a madár fejét, Mohammed pedig a madár szívét ette meg.

Az asszony és a kalmár nemsokára megjöttek a fürdőből.

– Hozd gyorsan a tálat, lássunk neki! – idegeskedett a kalmár.

Maga elé vette a tálat, felemelte a fedőt, és megremegett, mert látta, hogy ami értékes volt a madárból, nincs már a tálban.

Mérgében alaposan képen teremtette önmagát.

– Mi bajod van? – kérdezte az asszony.

– Valaki megette a madár fejét meg a szívét, pedig abban van a varázserő!

Megkérdezték a szolgálót, ki járt a tál közelében.

– Biztos a fiúk voltak, úrnőm. Nagyon éhesen jöttek haza a mecsetből – felelte a lány.

– Mit legyünk? Amire szükséged lett volna, nincs már meg – fordult az asszony a kalmárhoz.

– Nincs más hátra, ó, úrnőm, mint – ha kedves vagyok még a szemedben – megölni a fiúkat, és kiszedni a gyomrukából a madár fejét és szívét – felelte a kalmár.

Az asszony rögtön ráparancsolt a szolgálóra, hogy vigye ki a gyerekeket a pusztaságba, ölje meg őket, és hozza el a kívánt dolgokat. A szolgáló el is indult, de mikor a pusztaságba értek, sírva mondta a fiúknak:

– Jaj, kedves kis gazdáim, bizony anyátok azt parancsolta, hogy öljelek meg benneteket, és vegyem ki gyomrotokból a madár szívét és fejét!

Sírt a szegény szolgáló, sírtak a fiúk is.

– Ne sírjatok, kis gazdáim, fogok én egy másik madarat, azt ölöm meg, és annak a fejét és szívét viszem el. Úgysem tudnálak megölni benneteket! – mondta a szolgáló.

Úgy is tett, ahogy mondta, utána búcsút vettek. A fiúk elindultak világgá, a lány pedig visszafordult. Asszonya már izgatottan várta:

– Megölted őket? Add ide, amit hoztál!

Amint megkapta a madár fejét és szívét, a kalmárhoz sietett. Az csak egy pillantást vetett rá és felkiáltott:

– Úrnőm, nem ez az igazi!

Az asszony felugrott, ütötte-verte a szolgálót, kikergette a házból. Utána összecsomagolt, feleségül ment a kalmárhoz, és más városnegyedbe hurcolkodott

Ne az ő útját kövessük, hanem a fiúkét! Addig mentek-mendégéltek, míg egy keresztúthoz nem értek. Elbúcsúztak, és egyikük jobbra tért, másikuk pedig balra. Mohammed fordult jobbra, és egy város kapujába jutott. A kapu zárva volt, ezért letelepedett és várt. A város lakói nagy gyászban voltak, mert királyuk utód nélkül halt meg. Azt határozták, az lesz a királyuk, akit reggel a város kapujában találnak. Reggel kitárták a kaput, és Mohammedet, az Igazságost pillantották meg. Tetszett is nekik, hiszen csinos legény volt, hét napig ünnepelték, és királlyá választották. Rövid idő múlva rájöttek, hogy Mohammed jobb király, mint elődje volt, mert ítéletei mindig igazságosak. Ez volt a madár szívének a varázsereje.

Most pedig beszéljünk Hammedről. Vándorlása során egy városba jutott, és bement, hogy munkát keressen. Hiába zörgetett itt is, ott is, mindenünnen elkergették. Végül a város szélén egy peregárushoz került.

– Mit akarsz tőlem? Olyan szegény vagyok, hogy még egyszer sem laktam jól életemben – mondta a mester.

– Nem kérek mást a munkámért, csak egy kis eleséget – válaszolta Hammed.

A peregárus felfogadta, és okosan tette, mert a szorgalmas Hammeddel a szerencse is házába költözött. Az ifjú pedig mindennap késő estig dolgozott, akkor aztán elhagyta a várost, és megforgatta varázsgyűrűjét. Rögtön egy pompás palota állt előtte, ott töltötte éjszakáit. Ez volt a madár fejének varázsereje.

Nem vette észre a dolgos ifjút senki sem, csak a legkisebbik királykisasszony. Atyja elé járult, és kérte, hogy adja férjhez. Ki is kiáltatta a király:

– Mindenki jöjjön a palota elé. Férjhez adom a lányaimat.

Amikor a város lakói összesereglettek, egyenként el kellett vonulniuk a palota előtt. Mindegyik királylány kapott egy aranyalmát, hogy odadobhassa annak, aki legjobban tetszik neki. Mind gyorsan megtalálta a szíve választottját, csak a legkisebb nem.

– Férjhez akartál menni, és mégsem választottál senkit? – kérdezte a király.

– Nincs itt, akit én szeretek.

Atyja megkérdezte tanácsosait, van-e olyasvalaki a városban, aki nem jött el.

– Csak a perecsütő inasa hiányzik, de az ne is jöjjön ide! Visszataszító a külseje, ráadásul még ótvaros is – felelték a tanácsosok.

A király mégis maga elé hozatta az ótvarost és rákiáltott:

– Menj el te is a palota előtt!

Hát ahogy az ótvaros elsétált a legkisebbik királykisasszony ablaka alatt, a lány odadobta elé az aranyalmát. Hammed felemelte, megcsókolta és visszatért a perecárus hajlékába. Az emberek kacagtak és kiáltoztak:

– A legkisebbik lány egy ótvarost választott!

A király ingerülten hazakergette az összegyűlteket és visszatért palotájába.

Allah azonban nem sokkal később súlyos betegséggel verte meg a királyt. A vezír az uralkodó elé járult, és tisztelettudó hangon megszólalt:

– Hívd elő vejeidet, hogy bajodra orvosságot hozzanak.

– Milyen orvosságra van szükség? – kérdezte a király.

– Csak egy nőstényoroszlán teje segíthet rajtad, az is csak akkor, ha egy másik oroszlán bőréből varrott zsákban hozzák el. Ez azonban még semmi. A zsákot megint egy nőstényoroszlánnak kell a hátán hordania, és ezt a nőstényt egy hím vezesse.

A király elismételte a vezír szavait vejeinek. Azok felemelkedtek helyükről és elindultak. A város szélén mindegyikük képen csördítette Hammedet, és gorombán ráordítottak:

– Nesze, te ótvaros! Fáj-e még a fogad a királykisasszonyra?

Alighogy ellovagoltak, megforgatta varázsgyűrűjét az ifjú. Szolgái, a szellemek, rögtön ott termettek, és várták parancsát

– Hozzatok elém egy fehér paripát fehér nyereggel, öltöztessetek tetőtől talpig fehérbe, és adjátok ide a legszebb puskám és kardom, de gyorsan! – rendelkezett Hammed.

Egy perc alatt megvolt minden, amit kívánt. Felpattant paripájára és elnyargalt. Lesbe állt az út mentén, amerre a többieknek jönniük kellett, és mikor azok a közelébe értek, előugratott, és rájuk rivallt:

– Hová mentek, szégyentelenek? Mit kerestek itt, idegen országban?

– Királyunk küldött hogy orvosságot vigyünk neki. Csak egy nőstényoroszlán teje segíthet rajta, az is csak akkor, ha egy másik oroszlán bőréből varrott zsákban hozzák el. Ez azonban még semmi. A zsákot megint egy nőstényoroszlánnak kell a hátán hordania, és ezt a nőstényt egy hím vezesse – mondták a király vejei.

– Mit adtok, ha megszerzem nektek?

– Annyi kincset, amennyit akarsz!

– Nem kell a kincsetek! – felelt Hammed. – Nem kell más, csak az aranyalma, amit a királylányoktól kaptatok.

Megkapta a hat aranyalmát, és vígan elvágatott a sivatagba, az oroszlánok királyának palotája felé. Egy ökröt vitt neki ajándékba.

– Üdvözöllek, ifjú! Alláh megadja neked, amit csak kívánsz, mert szép ajándékkal kedveskedtél nekem – szólította meg Hammedet az oroszlánok királya.

– Egy nőstényoroszlán tejére van szükségem, egy másik oroszlán bőréből varrott zsákban. A zsákot megint egy nőstényoroszlán hordja a hátán, ezt a nőstényt pedig egy hím vezesse – mondta az ifjú.

Megkapta, amit kért, de szavát kellett adnia, hogy a két oroszlánt sértetlenül visszabocsátja a sivatagba. Elvitte az orvosságot a hat férfihoz, szavukat vette, hogy bántódás nélkül visszaengedik az oroszlánokat a sivatagba, azzal elbúcsúztak. Mire a lovasok visszaértek a városba, Hammed már ott serénykedett a perecsütő műhelyében. A király vejei megint ellovagoltak előtte, sorban mindegyikük pofoncsapta, és durvaságokkal halmozta el. A férfiak a királyhoz siettek, átadták az orvosságot, az oroszlánokat pedig eleresztették. A király hosszan hálálkodott vejeinek.

– Alláh legyen kegyes hozzátok! – mondta végül.

Hiába, nem volt elég erős az orvosság, csak nem gyógyult meg a király. A vezír megint az uralkodóhoz sietett, és tisztelettudó hangon megszólalt: – Új orvosságra van szükséged!

– Milyen orvosságra? – kérdezte a király.

– Vízre az egy évben egyszer szétnyíló sziklából – mondta a vezír.

A király maga elé rendelte vejeit, és megparancsolta nekik:

– Hozzatok vizet az egy évben egyszer szétnyíló sziklából!

A hat férfi megint lóra pattant. A peregárus boltja előtt mindegyik pofonvágta szegény Hammedet. Alighogy ellovagoltak, megforgatta varázsgyűrűjét az ifjú, és így szólt a szellemekhez:

– Hozzatok elém egy vörös paripát vörös nyereggel, öltöztessetek tetőtől talpig vörösbe, és adjátok ide a legszebb puskám és kardom, de gyorsan!

Meg is kapott mindent, amit kért, megint lesbe állt, és megszólította a lovasokat:

– Mit kerestek itt, idegenek, idegen országban?

– Vízet kell vinnünk az egy évben egyszer szétnyíló sziklából – felelték a király vejei.

– Mit adtok, ha megszerzem nektek?

– Kérj, amit csak akarsz!

– Nem kell más, mint a fületek cimpája! – felelte Hammed.

Odaadták a férfiak örömmel, Hammed pedig megforgatta varázsgyűrűjét. Két szellem rögtön ott termett előtte.

– Mit parancsolsz, Szidi Hammed? – kérdezték.

– Mutassátok meg, hol van az egy évben egyszer szétnyíló szikla. Vízet szeretnék venni belőle.

Felvitték a szellemek a hegy tetejére, de figyelmeztették:

– Gyorsan vedd el a vizet, mert ha elszalasztod ezt az alkalmat, várhatsz egy évig. És vigyázz, nehogy rád záruljon a szikla!

Várt a fiú, és egyszerre csak széttárult a szikla. Gyorsan megtöltött egy csészét vízzel, de alig merítette meg, nagy robajjal összecsapódott a szikla. Szerencsére csak Hammed paripájának a farkát vágta le. A szellemek visszarepítették a pusztaságba, ott aztán odaadta a vizet a lovasoknak, és máris búcsút vettek. Mire a király hat veje visszatért a városba, Hammed már régi alakjában szorgoskodott a peregárus boltjában. Megint megkapta a maga hat pofonját. A hat vő rögtön a király elé járult és átnyújtotta a gyógyító vizet. Megitta a király, meg is köszönte szépen, de csak nem lett jobban.

A vezír megint az uralkodóhoz sietett és tisztelettudó hangon megszólalt: – Új orvosságot kell hozatnod.

– Mondd már, hogy milyet! – sürgette a király.

– Messze, a hét tengeren túl lakik Ghália Bint Manszúr. Az ő kertjéből szerezz egy almát!

A király maga elé rendelte vejeit és így fordult hozzájuk:

– Messze, a hét tengeren túl lakik Ghália Bint Manszúr. Az ő kertjéből hozzatok el egy almát!

– Majd csak megsegít az Úr, talán sikerül – mondta a hat férfi.

Most is szegény ótvaros előtt vitt el az útjuk, arcul ütötték, ahogy szokták, és elnyargaltak. Hammed ezúttal tetőtől talpig feketébe öltözött, fekete paripa fekete nyergébe pattant, és legszebb puskáját és kardját véve, leshelyére vágatott.

– Mit kerestek itt, idegenek, idegen országban? – szólt a közeledőkre.

– A hét tengeren túlra megyünk, Ghália Bint Manszúr almájáért – felelték.

– Mit adtok, ha megszerzem?

– Amit szemed-szád kíván – mondta a hat vő.

– Nem kell a kincsetek! – felelt Hammed. – Nem kell más, csak a kisujjatok hegye.

Odaadták a férfiak örömmel, Hammed pedig megforgatta varázsgyűrűjét, és rákiáltott szolgálaira, a szellemekre:

– Vigyetek a hét tengeren túlra!

– Ez bizony már a mi erőnket is meghaladja, csak a szörnyek öreganyja vihet el oda, senki más – válaszolták a szellemek.

Vénséges vén volt már az afritok öreganyja, rég elhullatta minden tollát Hammed őt is maga elé rendelte és rákiáltott:

– Vigyél a hét tengeren túlra!

– Ha bátor vagy, nem bánom, pedig nehezemre esik már – szólt a szörnyek öreganyja –, de akkor szerezz hét tömlő vért és hét darab húst

Hammed megölt egy vadállatot vérét vette, és hét szelet húst is kanyarított belőle. Azzal felült a szörnyek öreganyjának hátára, és tovaszálltak, mint a szél. Olyan magasra emelkedtek, hogy Hammed akkorának látta a világot, mint más a tenyerét

– Mekkora még a világ? – kérdezte a szörnyek öreganyja.

– Nem nagyobb a tenyeremnél.

Megálltak egy percre, míg a szörnyek öreganyja megette az első szelet húst és megitta az első tömlő vért. Azzal tovább szálltak, még magasabbra.

– Mekkora még a világ? – szólt hátra a szörnyek öreganyja.

– Nem nagyobb egy tyúk szeménél.

Elfogyott a második hús és a második tömlő vér is. Azzal tovább szálltak, még magasabbra.

– Mekkora még a világ? – szolt hátra a szörnyek öreganyja.

– Nem látok csak egy kis fekete pontot.

Addig szálltak így, addig repültek, míg az utolsó előtti hús és az utolsó előtti tömlő vér is el nem fogyott. Amikor az utolsó húst nyújtotta volna előre Hammed, kicsúszott a kezéből, és lezuhant a semmibe. Kivágott hát egy darabot a karjából, azt tömte az afrit szájába.

– Miért ilyen sós ez a hús? – kérdezte a szörnyek öreganyja.

– Bizony, ezt a tulajdon karomból vágtam ki – felelte az ifjú.

– Hej, ha az Úr és az eskü ellen nem vétenék vele, bizony lehajítanálak a hátamról, hogy a szelek szaggassanak szerteszéjjel!
– kiáltott haragosan a szörny. – Csukd be a szemed!

Hammed becsukta a szemét, és mire kinyitotta, egy csodálatos kert kapujában találta magát, túl a hét tengeren. A szörnyek öreganyja így szolt hozzá:

– Jól figyelj, és fogadd meg a tanácsom, Hammed. Három kapuja van a kertnek. Ha az elsőt kinyitod, három nyilat találsz mögötte. Vedd fel és menj tovább a harmadik kapuig. Itt egy afrit áll őrt madár képében. Célozd meg az első nyíllal, de jól vigyázz, mert ha nem találsz el, derékig süllyedsz a földbe. Ha másodszor is elhibázod, hónaljig fogsz süllyedni. Ha az utolsó nyilad sem talál, eltűnsz örökre, de ha harmadszorra halálra tudod sebezni, kivet a föld. Nyisd ki a harmadik kaput, és meglátod magát Ghália Bint Manszúrt. Egy álló esztendeig alszik, azután egy álló esztendeig ébren van. Az alma ott van mellette, rögtön kapd fel, amint belépsz.

Hammed kinyitotta az első kaput, felvette a nyilakat, beljebb ment, és a harmadik kapu előtt észrevette a madár képében őrt álló afritot. Kilőtte az első nyilat, de nem talált: rögtön derékig süllyedt a földbe. Másodszor is elhibázta, most már hónaljig süllyedt. A harmadik nyíllal végre megölte az afritot, és a föld kivetette magából. A kapuhoz sietett, kinyitotta és felkapta az almát. Azután egy papírszeletet vett elő, és nagy betűkkel felírta rá:

– Szidi Hammed, a varázsgyűrű gazdája járt nálad, ó, Manszúr leánya!

Az alvó tündér mellé telte a papírt, és visszasietett a szörnyek öreganyjához. Felkapaszkodott a hátára, és mint a vihar, repültek visszafelé. Mihelyt megérkeztek, lovára pattant, és a hat vőhöz lovagolt. Odaadta az almát, aztán búcsút vettek. Mire a lovasok visszaértek a városba, Hammed már régi alakjában tett-vett a perecsütő műhelyében. A hat férfi megint felpofozta, utána meg siettek a királyhoz, és átadták az almát. Hosszan hálálkodott a király.

– Alláh legyen kegyes hozzátok! – mondta végül.

De térjünk csak vissza Ghália Bint Manszúrhoz! Felébredt, elolvasta az üzenetet és felkiáltott:

– Alláhra! El kell mennem Szidi Hammed városába!

Összeszedte seregeit, és átkelt velük a hét tengeren, hogy körülzárja Szidi Hammed városát. Az ótvaros azonban titokban eléjük sietett, és két napig viaskodott velük. A harmadik napon úrrá is lett rajtuk, és Ghália Bint Manszúr szégyenszemre kénytelen volt elvonulni hadával.

A király most már felépült bajából, és elhatározta, hogy nagy pompával adja férjhez lányait

– Hét napig és még hét napig és még hét napig tart a lakodalom! – hirdették ki a városban.

A hat vő meg is jelent a palotában.

– Hol van az ótvaros, hol hagyátok szegényt? – szólította meg a király őket

– Idehívjuk, ha parancsolod – felelték a férfiak.

Amikor aztán a lakomához fogtak, kiabálni kezdett a hat vő:

– Most már dobjuk ki az ótvarost! Mit keres itt közlünk piszkos rongyaiban?

Hammed semmit sem szólt, csak fordított egyet a gyűrűjén. Rögtön olyan ruha termett rajta, hogy álmodni sem lehet különbet. A király csodálkozva fordult kíséretéhez:

– No nézzétek csak, milyen pompás ruhát adott neki az Úr!

– Azért csak ótvaros marad! – mondta a hat vő.

Hammed előlépett, és így szólt a királyhoz:

– Tudd meg, uram, hogy én voltam az, aki az orvosságod megszereztem!

– Hazudsz, hazudsz! – ordították a király vejei. – Mi hoztuk el, nem te!

- Uram, királyom, kérdezd meg már tőlük, hol van a hat aranyalma, a királykisasszonyok ajándéka.
 - Nincs meg – mondták egyszerre mind a hatan.
 - Akkor talán kérdezd meg, hol hagyták el fülük cimpáját
- Megnézte a fülüket a király, és látta, hogy mindnek le van vágva a cimpája.
- Végül nézd meg a kisujjukat, nem hiányzik-e abból is valami. Bizony, annak a hegye sem volt meg.
 - No hát, itt van nálam mind, amijük hiányzik! – mutatta meg Hammed az orvosságok árát a királynak.

A király azon nyomban leüttette a hat álnok vő fejét, Szidi Hammed pedig elvette a legkisebbik királykisasszonyt. Hét napig és még hét napig és még hét napig tartott a lakodalmuk, sőt, a király Hammednek adta fele birodalmát ráadásul. Hammed megtudta, hogy testvére, az igazságos Mohammed is király lett, találkozott vele, sőt, mikor atyjuk visszatért a zarándokúiról, magas tisztségre emelték, és nem hagyták el egymást soha, míg meg nem haltak.

Békesség nektek.

TÖRTÉNET KÉT GYEREKRŐL ÉS EGY BOSZORKÁNYRÓL

Volt egyszer egy szegény házaspár. Két gyerekük volt: egy fiú és egy lány. A férfi nap nap után vadászni járt, de sosem hozott más zsákmányt, mint két fogolymadarat. Az egyiket a gyerekeknek adták, a másikat pedig maguk ették meg. Az asszony megsokallta a nélkülözést, és egyszer ezt mondta férjének:

– Veszejtsed el a gyerekeket, hogy neked is, nekem is egy egész fogoly jusson.

Hajlott a rossz szóra a férfi, és így szólt a gyerekekhez:

– Menjünk sétálni!

Egy-egy marék diót adott nekik, és elindult velük, hogy elveszejtse őket

A kislány azonban hátramaradt, és időről időre, lépcsőről lépésre a földre dobott egy diót. Tovább barangoltak, míg végül egy pusztaságba értek.

– Várjatok meg itt, kicsikéim, nemsokára visszajövök – mondta az apa.

A gyerekek estig várták, de hiába. Sötétedéskor a kislány ezekkel a szavakkal fordult öccséhez:

– Gyere, testvérkém, menjünk haza.

És mindvégig a dió mellett haladva, hazaértek. Amikor beléptek, ezt mondták:

– Miért hagytál el bennünket?

– Anyátok azt tanácsolta, hogy veszejtselek el titeket – felelte az apjuk.

– Elmegyünk mi magunktól is.

Másnap megint kivitte őket az ember a pusztaságba, és így köszönt el tőlük:

– Várjatok itt, kicsikéim, míg ez a szikla meg nem mozdul.

Akkor visszajövök értetek.

Vártak három napig étlen-szomjan, akkor aztán a kislány elindult ennivalót keresni. Egy közeli barlangban egy boszorkányra talált. Olyan vén volt ez a boszorkány, hogy már nem is látott. Éppen lepényt sütött, és amikor egy-egy lepény megsült, a kislány elcsente. Visszatért a lepényekkel öccséhez, megették az utolsó morzsáig, és vártak megint három napig.

A kislány ekkor így szólt öccsének:

- Megyek és hozok friss lepényt.
- Menjünk együtt – felelte a fiú.
- Nem lehet, hiszen a lepényeket egy csúf boszorkány süti.

Menten bekapna!

- Annál inkább veled tartok én is!
- Nem bánom – mondta a lány –, gyere velem, de vigyázz, el ne nevesd magad.

Így azután együtt mentek el, és a barlangban lepényt loptak. Egyszer azonban nevetni kezdett a fiú, és a boszorkány rögtön felkiáltott:

- Csapódj be, kapu!

A kapu bevágódott, a boszorkány megfogta a gyerekeket, bezárta és hizlalni kezdte őket. Amikor már elég kövérek voltak, rájuk parancsolt:

- Menjetek, keressetek fát a tűzre!

Elindultak a gyerekek, és ahogy sírtak-sírdogáltak, egy galamb repült melléjük.

- Mi bajotok?
- Fel akar falni a boszorkány – keseregték.
- Menjetek nyugodtan vissza hozzá, hagyjátok, hadd gyújtson be a kemencébe. Ha már ég a tűz, lökjétek bele.

Így is tettek, hagyták, hadd gyújtson be a boszorkány a kemencébe. Mikor már javában égett a tűz, beletaszították, utána meg elindultak világgá.

Bolyongásuk során egy forráshoz értek. A forrásban bűvös víz csörgedezett: aki ivott belőle, galambbá változott. A fiú nem tudta türtőztetni magát, ivott, és galamb lett belőle.

A lányka búsan tovább vándorolt, míg egy híres király palotájához nem ért. A király első pillantásra megszerette, és így kiáltott fel:

- Csak te leszel a feleségem, senki más!
- Nem én, míg az öcsém ide nem hozod!
- Hol az öcséd? – kérdezte a király.
- Ott ül a palota ereszén, galamb képében.

A király odafutott, megfogta a madarat, és megkérdezte, hol ivott bűvös vizet a fiú.

- Egy forrásból ivott, messze a sivatagban – mondta a lány.

– Vissza viszem oda, hogy megint ember legyen belőle!
Elmentek a forráshoz, beledobták a galambot a vízbe, és –
csodák csodája – a fiú visszanyerte emberi alakját.

– Most már elvehetem a nénéd feleségül – mondta a király
a fiúnak.

– Ha ez a szándékom, tedd csak meg – felelt a fiú.

Hét napig tartott a lakodalom. A testvérek ott éltek a királyi
udvarban, míg a király meg nem halt. Akkor aztán a fiút választották
királlyá. Én sem maradtam tovább velük, hanem idesiettem, hogy
elmeséljem történetüket.

GHÁNIM SEJK

Volt egyszer egy Ghánim nevű sejk, és volt neki hét fia. Sok település és törzs felett uralkodott. Mikor megöregedett összegyűltek az arabok, és így határoztak:

– A sejk nagyon öreg már. Válassza ki az egyik fiát, és uralkodjék az.

El is mentek hozzá valamennyien, és így szólították meg illő tisztelettel:

– Ó, Ghánim sejk, arra kérünk, jelöld ki egyik fiad, és ezután ő legyen az úr felettünk.

– Diáb fiam legyen az utódom.

– Nem gondolod, ó, sejk, hogy nagyon fiatal még? – ellenkeztek az emberek.

– Diáb a legméltóbb rá.

– Ki tudhatná ezt jobban nálad? – egyeztek bele az arabok.

Néhány nap múlva Ghánim sejk így fordult feleségéhez:

– Mi Hiláli törzsbeli arabok vagyunk, ti meg csak Kadzsáwiak.

– Nem, az én családom is Hiláli – mondta az asszony.

– Három kérdést adok fel neked. Menj el bátyáidhoz, kérdezd meg őket is. Ha meg tudjátok fejteni, valóban Hiláli családból eredtek, ha nem, nem. A három kérdés pedig így hangzik: mi a legkönnyebb a világon és a legtüzesebb a világon és a legédesebb a világon? Ha helyesen feleltek, száz riállal felemelem a jegyajándékodat.

Az asszony elsietett bátyjaihoz, de azok is erősködtek, hogy valamennyien Hiláli törzsbeli arabok. Erre így szólt az asszony:

– Ghánim sejk három kérdést adott fel, hogy – ha valóban Hiláliak vagyunk – fejtsük meg. A három kérdés pedig így hangzik: mi a legkönnyebb a világon és a legtüzesebb a világon és a legédesebb a világon?

– Nincs könnyebb a tollnál, nincs tüzesebb a borsnál és a forró szuroknál, és nincs édesebb a méznél és a szőlőnél. Menj és mondd el válaszunkat a sejknek – felelték az asszony bátyjai.

Hazafelé a sejk felesége fiával, Diábbal találkozott.

– Merre jártál, anyám? – kérdezte Diáb.

– Nagybátyáidnál.

– Mit akartál tőlük? – kérdezősködött tovább az ifjú.

– Feleletet atyád három kérdésére – mondta az asszony, és elmesélte fiának a kérdéseket és a válaszokat

– Nem, nem! Nem jól válaszoltatok! – kiáltott fel Diáb. –

A helyes válasz így hangzik:

Mi legkönnyebb a világon?

Lőpor a gyújtónyíláson.

Legtüzesebb a világon?

Ravatalán a barátom.

Legédesebb a világon?

Két játszó gyerek az ágyon.

– Köszönöm, hogy segítettél, fiacskám. Arra kérek, ne mondd el senkinek, hogy te fejtetted meg a kérdéseket – kérte az asszony.

Ezek után hazasietett, ura elé járult, és elmondta a feleletet, ahogy Diábtól hallotta. A sejk gyanút fogott, sétált egy kicsit, majd visszatért sátra elé és felkiáltott:

– Megölték Diábot!

– Hiszen az lehetetlen, épp az előbb beszéltem vele! – rohant oda az asszony.

– Most már tudom, hogy nem bátyáid, hanem Diáb adta meg a helyes válaszokat – mondta a sejk.

Parancsot adott az embereknek, hogy rakjanak máglyát, és gyűjtsák meg a fahasábokat, majd maga elé vezettette Diábot, és így kiáltott rá:

– Tűzhalál vár rád, fiam!

– Alláhra, ó, atyám, valóban odavetsz a győztesnek és legyőzöttnek? – mondta Diáb.

– Mit jelentenek a szavaid? Mi a győztes és a legyőzött? – tudakolta a sejk.

– A tűz, mert legyőzi az embert, őt meg a víz győzi le – felelte Diáb.

– És a vizet mi győzi le?

– A magaslat.

– Mi győzi le a magaslatot?

– A lovak.

– És a lovakat ki győzi le?

– Akik lovagolnak rajtuk.

– És ki győzi le azokat, akik a lovakon lovagolnak?

- A gyermekeik.
- És a gyermekeket ki győzi le?
- A tudós, aki bölcsességre oktatja őket.

A sejk megölelte fiát és felkiáltott:

- Igazad van, ó, Diáb! Menj és legeltesd juhaidat.

Ezzel Ghánim a feleségéhez sietett és ráivallt:

- Mondd meg, ki fejtette meg kérdéseimet: bátyád-e vagy

Diáb?

- Diáb – vallotta be az asszony.
- Mondtam, ugye, hogy Kadzsáwi törzsből sarjadtatok!

Diáb legeltette juhait, később pedig a sejk parancsára hatvanhat tevekancáját vitte a legelőre. Arra lovagolt egy ember, lóva mögött pedig egy pompás szürke csikó szaladt. Diábnak nagyon megtetszett a csikó, és meg akarta vásárolni. És hatvan tevekancát ajánlott fel vételárul. Az ember szabadkozott, azt hitte, hogy Diáb tréfál, végül aztán mégis elhajtotta a hatvan tevét. Társai csúfolták is Diábot, erre az ifjú haragjában megmaradt hat tevekancáját is odaadta a csikó gazdájának. És az arabok kinevették, mikor csikójával hazatért, és fennhangon kiáltozták:

- Diáb megbolondult!

Ghánim sejk is megkérdezte fiától, mit vásárolt. Fia megmutatta a csikót, és így felelt:

- Csodás egy csikó ez: a szeme lát valamit, a háta lehajít valamit, a lába elér valamit.

– Ez a csikó szerez majd neked százat és még valamit – mondta Ghánim.

Hét nap múlva összegyűltek az arabok, és így határoztak:

- Szánjon rá mindegyikünk tíz tevét, vigyük el az állatokat hat óra járásnyira. Utána lovagoljunk versenyt, és aki először ér a tevékhez, az kapja meg valamennyit.

Száztíz tevét szedtek össze, és elvitték őket a kijelölt helyre. Diábnak azonban egy tevéje sem volt. Siránkozva járt fel és alá, végül nagynénjével találkozott, és elpanaszolta bánatát. Nagynénje megszánta, és felajánlott a saját tevéi közül tíz tevekancát. Diáb elvitte a tevéket a kijelölt helyre, a versenyzők pedig ezt mondták neki:

– Holnap tíz órakor indulunk. A győztes kapja meg az összes tevéket.

Másnap reggel felnyergelték a lovakat, és odakiáltották Diábnak :

– Nyergelj és ülj lóra te is!

– Menjetek csak előre! – felelte Diáb.

És az arabok kinevették, és fennhangon kiáltozták:

– Diáb megbolondult!

A versenyzők elnyargaltak, Diáb pedig felnyergelte a szürke csikót, és egy rabszolgáját ültette fel rá. A paripa felágaskodott, és lehajította a szerencsétlent. Ekkor Diáb felkiáltott, a nyeregbe szökkent, és a szürke valósággal tovaszállt vele, mint a madár. Egykettőre oda is ért a tevékhez, leugrott és megoldotta béklyóikat. Közben a versenyzők lova kifulladt, és kettő kivételével mind lemaradtak. Ez a kettő megegyezett:

– Minek is rohannánk? Paripáink a leggyorsabbak és legkitartóbbak. Nyugodtan odakocogunk, és elosztjuk a tevéket

Mikor a két versenyző közel ért a kijelölt helyhez, ámuldozva látták, hogy Diáb már szembe jön velük egy teve hátán.

– Diáb paripája a legjobb! – kiáltottak fel mind a ketten. Diáb hazaterelte száztíz tevéjét, atyja pedig eléje sietett megölelte és így üdvözölte:

– Nem megmondtam neked, hogy ez a csikó szerez majd százat és még valamit? Mától kezdve pedig te vagy az arabok sejkje.

Békesség nektek.

TÖRTÉNET EGY SZULTÁNROL ÉS FIÁRÓL, SZIDI MOHAMMEDRŐL, AKI ELRABOLTA A BEDUIN SEJK LÁNYÁT

Ez az ifjú egy szép napon kilovagolt testőrével, egy beduin táborba jutott, és ott megpillantott egy hibátlan szépségű lányt. Ettől a perctől kezdve senkivel sem állt szóba, hazatért, ágyára vetette magát, és még atyjának és anyjának sem volt hajlandó válaszolni.

Atyja, a szultán kihirdette a városban:

– Akinek szavára a királyfi válaszol, annyi kincset kap, amennyit akar. De aki kudarcot vall, az elbúcsúzhat a fejétől!

A királyfi barátai egymás után próbát tettek, de senki sem kapott választ. Már kilencvenkilencnek üttette le a fejét a szultán, amikor egy anyóka jelentkezett.

– Hordd el magad és távozz tőlem, te vén banya! – rivallt rá a szultán.

Az öregasszonynak csak egy foga volt, mint a börtön kulcsának, meg is őszült már, de nem ijedt meg.

– Beszélni szeretnék a fiacskáddal – kezdte előlről.

– Kilencvenkilenc ember fejét lecsapattam már: a tied lehet a századik! – fenyegette a szultán.

– Jól van, no! Engedj be már.

Be is ment az anyóka Szidi Mohammedhez, jól szemügyre vette, aztán megszólalt:

– Miért felrengsz az ágyadon, és miért bámulod az eget? Csak nem babonázott meg valaki a szép fekete szemével?

– Takarodj, banya! – ugrott fel a királyfi.

A szultán örömeiben maga elé parancsolta az anyókat, annyi kincsel halmozta el, amennyit csak kívánt, aztán útjára bocsátotta.

A királyfi atyja elé járult, és így szólt hozzá:

– Akárhogy is, de enyém lesz a sejk lánya!

– Menj el érte katonákkal! – tanácsolta a szultán.

A királyfi hatalmas kísérettel ment a sejk táborába, és megkérte a lány kezét. A sejk egyhavi gondolkozási időt kötött ki, és amikor a látogatók eltávoztak, kikiáltatta a táborban:

– Mit tegyek, hogy ne kelljen lányom a királyfihoz adni? Annak lesz a felesége, aki a legjobb tanáccsal siet a segítségemre.

Volt a táborban egy ótvaros. Ő is felkereste a sejket, és ezekkel a szavakkal lépett elé:

– Majd én megmondom, mit kell tenned. Ne félj, nem lesz a királyfi felesége a lányod!
– Ha jó tanácsot adsz, a te feleséged lesz!
– Mennyi gondolkozási időt kértél, ó, sejk?
– Egy hónapban állapotunk meg.
– Akkor nincs más hátra, mint egy álló hónapig vándorolni – mondta az ótvaros.

A sejk elfogadta az ótvaros tanácsát, és parancsára másnap felkerekedett a tábor, hogy egy hónapig vándoroljanak. A lány azonban minden éjszakai szállásukon elrejtett egy cipót, egy csésze vizet és egy marék árpamagot

De térjünk vissza a királyfihoz! Amikor letelt az egyhónapi gondolkozási idő, útnak indult kíséretével. A tábor helyén azonban nagy megrökönyödésükre csak pusztaságot találtak. És Szidi Mohammed botjával feltúrta a homokot, és meglelte a cipót, a vizet és az árpamagokat ott, ahol a lány aludt

– Itt volt az én lánykám, és azt akarja, hogy kövessem – mondta magában, majd katonáihoz fordult. – Aki akar, velem tart, aki nem, térjen vissza a városba.

A katonák visszafordultak, a királyfi pedig tovább vándorolt. Nemsokára egy afrit palotája elé ért, szemügyre vette és így szólt lelkében:

– Biztos ide hurcolták az én lánykám!

Ahogy így sóhajtozott a palota kapujában, három szép lány jött ki hozzá és megszólították:

– Távozz innen, te szép ifjú, mert megöl az afrit, ha itt talál!

– Jöjjön csak, tudom én, hogy mit csináljak vele!

Várt napnyugtáig, akkor végre megjött az afrit. Amikor meglátta a fiút, rákiáltott:

– Mi szél fújt erre, te? Olyan inci-finci vagy, mint egy kócdarab, amit a folyó sodor!

– Állj ki velem, ránts kardot, küzdjünk meg – kiáltotta vissza az ifjú.

– Bismilláh! – kiáltottak mindketten, kirántották kardjukat és összecsaptak. Végre Szidi Mohammed felnyalábolta a fekete szörnyet, a földhöz teremtette, és már emelte a kardját, hogy végezzen vele.

– Ne ölj meg! Uram leszel ezen és a másvilágon! – kiáltott az afrit. – Gyere be a palotámba!

A legidősebb lány eléjük szaladt, hogy az afritot felsegítse, de az rászólt:

– Ne nekem segíts, hanem ennek az ifjúnak. Ő az én uram ezen és a másvilágon.

Három napig maradtak a palotában, és ezalatt Mohammed elmondta történetét az afritnak.

– Maradjatok itt, amíg vissza nem jövök – szólt végül.

– Elkísérnélek, hadd szolgáljalak ezen és a másvilágon – kérlelte az afrit

Gyors lovukon egy-kettőre a beduin táborban termettek. Észrevették, hogy az emberek éppen a lány esküvőjére készülnek. Az ótvaroshoz akarták kényszeríteni. A beduinok kicsődültek sátraikból, és megcsodálták a lovasokat. Azok pedig, ahogy keresztülszárguldottak a táboron, a lány sátra elé értek. Az afrit felkapta a szép virágszálat, Mohammed mögé ültette a lóra, és már messze jártak, mire a beduinok magukhoz tértek ámulatukból. Persze vadul ordítózva űzőbe vették őket, de amikor közel értek hozzájuk, az afrit szembefordult velük: fekete mancsával elkapta az egyik üldöző lovát, azzal csépelte a támadókat, ötven embert vágott agyon egyetlen csapással.

A beduinok mind otthagyták a fogukat, Mohammed és az afrit pedig visszatértek a palotába megint három napra. Utána elindultak a királyfi atyjának birodalmába. Magukkal vitték mind a négy lányt. Alighogy a szultán megpillantotta őket megkívánta a lányokat és így fordult bizalmasaihoz:

– Valamilyen úton-módon tegyétek el a fiam láb alól.

A szultán emberei magukkal csalták Mohammedet a pusztaságba, meg is akarták ölni, de megesett a szívük rajta, és így szóltak hozzá:

– Alláhra, nem szívesen bár, de meg kell hogy vakítsunk! Atyád azt a parancsot adta, hogy irgalmat nem ismerve, végezzünk veled.

Kiszúrták a szemét és otthagyták. A szegény fiú egy fa alá vánszorgott. A szomszédos fákra két galamb szállt le.

– Ha csak sejtenéd is, milyen varázserő rejtőzik az én fámban, elámulnál! – dicsekedett az egyik. – Ha egy vak leszakítja a levelét,

szétdörzsöli és a levét a szemébe csöppenti, visszanyeri a látását. Hát a te fádnak van-e varázsereje?

– Ha valaki vajat akar készíteni, elég, ha egy levelet szakít róla, és a vajastömlőbe löki: rögtön tele lesz a tömlő vajjal!

A fiú jól megjegyezte a galambok szavait. Addig tapogatózott, míg meg nem találta az első fát, szakított egy levelet, szétnyomta, a levét a szemébe csöppenlette, és máris újra látott.

– Dicsőség Alláhnak! – kiáltott Mohammed.

Bőségesen szedett a másik fa leveléből, útnak indult, és vándorlása során egy pásztorral találkozott.

– Add nekem a ruhád, cserébe én is neked adom az enyém! Ráadásul meg ezt a rühös bakot kérem – mondta a királyfi.

A pásztor örömmel bújt ki viseltes rongyaiból, Mohammed is levetette díszes köntösét. Ruhát cseréltek, azután pedig a királyfi fogta az ígért bakot, levágta, lehúzta a bőrét, és megmosta a folyóban. A bőrt a fejére húzta, és máris olyan volt, mint az ótvarosok. Egy beduincsapathoz csatlakozott, és a legelhagyatottabb vénasszonyt megkérdezte:

– Nálad maradhatnék, anyókám?

– Hogyne, kedveském, úgy sincs senkim széles e világon.

Legyél a fiam.

Ott is maradt nála a királyfi. Egyszer az anyóka vajat akart készíteni, de Mohammed kivette a kezéből a vajastömlőt. Rázta, rázta, és közben észrevétlenül belecsúsztatott egy bűvös levelet. A tej rögtön vajjává vált. Nagyot nézett az öregasszony, mikor látta, hogy a tömlő a legfinomabb vajjal van tele. A hír eljutott a sejkig, az pedig így határozott:

– Ez a fiú fog mindannyiunkat ellátni vajjal.

Felváltva hol az egyiknek, hol a másiknak dolgozott a királyfi, s így nemsokára mindenkinek bőven volt vaja.

Fordítsuk a szót azonban a fiú atyjára! Amikor bizalmasai hazatértek, megkérdezte tőlük:

– Megöltétek a fiam?

– Megöltük – felelték a férfiak.

A szultán erre két katonát küldött a lányokért. Megkérdezte az afrit a fegyveresektől:

– Mit akartok?

– Elvisszük a lányokat a szultánhoz – válaszoltak.
– Márpedig ide be nem teszitek a lábatokat! Ide csak az én uram jöhet be.

– Márpedig mi bemegyünk! – kiáltották a katonák.
Rárohantak a fekete szörnyre, de az felkapta az egyiket, és agyoncsapta vele a másikat. Mind a ketten szörnyethaltak egy szempillantás alatt

A szultán erre öt katonát küldött de azok sem jártak különbül. Amikor tízen jöttek, megint csak ez történt. Most már száz katonát rendelt ki a szultán, de az afrit egy-kettőre szétverte őket sőt amikor egy egész ezred indult rohamra ellene, azokat is megölte mind egy szálig. A szultán kihirdette, hogy mindenkinek háborúba kell mennie, de a fekete az egész sereget megverte. Még a beduin táborig is eljutott a háború híre, azok is harcra készültek a szultán oldalán. A királyfi is, akit a táborban ótvarosnak ismertek, kardot kért a sejktől, de az mosolyogva válaszolt:

– A legvitézebb férfiak sem bírtak vele – hogy győzhetnéd le éppen te. Törődj csak a vajjal!

A királyfi azonban nem nyugodott, míg kardot és lovat nem kapott. Egy álló napig harcolt az afrittal, végül megfutamította. A fekete szégyenkezve mondta a lányoknak:

– Van egy ótvaros közöttük, az éppen úgy forgatja a kardot, mint az én uram.

– Fogd ezt a narancsot. Ha az ótvaros holnap is menekülésre kényszerít, dobd oda neki. Ma felemeli és megcsókolja, akkor valóban ő az – felelték a lányok.

A fekete eltette a narancsot, és másnap odahajította az ótvaros elé. Mohammed lehajolt, és ajkához emelte. Utána lehúzta fejéről a kecskebőrt, és dús haja leomlott.

Az afrit és ura együtt tértek vissza a városba. Az emberek ordítózva követték őket.

– Az ótvaros berontott a palotába! – rikoltották.

Mohammed megküzdött velük. Jobbra-balra hullottak ellenségei, végül aztán a szultánnal került szembe, de őt is leterítette, és levágta a fejét. És ő lett a birodalom szultánja, és alattvalói szerelték, mert bölcsen és igazságosan uralkodott. Amikor elváltam tőlük, rögtön ide siettem.

A HÉT TESTVÉR

Volt egyszer egy király, s annak volt hét fia. Városuk egy magas hegy lábánál terült el. Amikor a király érezte, hogy utolsó órája közeledik, maga köré gyűjtötte fiait, és így szólt hozzájuk:

– Erre a hegyre, ó, fiacskáim, sose kapaszkodjatok fel. És ha valamelyikőtök mégis megtenné, azt sújtsa Alláh haragjai

Ezzel az öreg király kiadta lelkét

A legöregebb fiú, a legidősebb testvér, egy szép napon mégis ezekkel a szavakkal fordult öccseihez:

– Alláhra! Én bizony nem törődöm atyánk tilalmával, és megnézem, mi van ezen a hegyen.

Lóra pattant és a hegy felé vágtatott. A hegyen egy gazellát pillantott meg, utána nyargalt hogy megkaparintsa, de nem ért a nyomába. Egy ismeretlen város kapujába jutott és a kapun ez a felirat ütötte meg a szemét:

– Alláh átká arra, aki e városba lép, és úgy akarna távozni, hogy szíve vágyát nem tölthette be!

Beljebb lovagolt és egy öregapót vett észre. Megkérdezte tőle:

– Mi a nevezetessége ennek a városnak?

– Van a város királyának egy lánya. Dicsőség Alláhnak, hogy ilyen szépet alkotott! Ez a lány azonban nem törődik semmivel, csak imádkozik. Szóba sem áll senki ember fiával. Ki is hirdette a király, hogy ahhoz adja a lányát, aki szóra bírja, de akinek nem sikerül, az a halál fia – magyarázta az öreg.

A királyfi tüstént a palotába sietett, megkérdezte, hol a királylány, be is jutott hozzá, de hiába tartotta szóval az egész éjszakán keresztül, a lány csak nem felelt. Amikor az ideje lejárt, elvitték a királyfit és lenyakaszták.

Testvérei egy évig vártak rá. Akkor felemelkedett a második fiú, és így beszélt:

– Alláhra, követem bátyám nyomait!

Ő is fellovagolt a hegyre, de pontosan úgy járt, ahogy a bátyja. Akkor a harmadik fiú próbált szerencsét, de hiába. Végül nem maradt más hátra, csak a legkisebbik fiú. Nekiindult és rátalált a gazellára ő is. A gazella ott szaladt előtte, míg a város kapujába nem ért. Ott hat bátyjának fejét látta kiakasztva. Beljebb lovagolt,

találkozott az öreggel, kifaggatta, és a vén ember mindent elmondott töviről hegyire.

Az ifjú a palotába sietett és megkérdezte:

– Hol van a királynő?

Megmutatták, melyik a lány szobája, ott készítették el a fekhelyét, odavitték a vacsoráját. Be is ment a lányhoz, leült, elfogyasztotta ételét, és nyugovóra tért anélkül, hogy egy szót szólt volna.

Éjfél tájban két galamb repült be, és így szólította meg az ifjút:

– Kérünk, dönts el a vitánkat, és szolgáltass nekünk igazságot, ahogy Alláh rendel. Egy férfi száz dúrót adott kölcsön egy társának. Amikor aztán visszakövetelte, a másiknak éppen nem volt pénze...

– Ha nincs semmije, adj neki haladékat, míg megszerzi, amivel tartozik! – ugrott fel a lány.

– Ki kérdezett téged, te hitvány? – kiáltott rá az ifjú.

– Az igazságról és Alláhról beszéltetek! Azért vágtam közbe, mert jámbor és istenfélő vagyok – felelte a lány.

– Ha jámbor és istenfélő lennél, nem tűrnéd, hogy szeszélyeid miatt emberek pusztuljanak el a legcsúfosabb halállal!

Reggelig vitatkoztak, akkor pedig a király elé járultak. A király rögtön hozzáadta lányát az ifjúhoz. Nagy lakodalmat tartottak, hét napig mulattak. Akkor aztán a királyfi magával vitte fiatal feleségét, és szülővárosában; újabb hét napig állt a vigasság. Ujjongva fogadták a város lakói is, és a legkisebb fiút tették meg királyuknak.

Békesség nektek.

A TUDÓS ES A TOLVAJ

Volt egyszer egy tudós, aki még a tudósok közt is tudósnak számított, sőt, a titkos tudományokhoz is értett, és a szellemeknek is parancsolt. Egy napon elment a bazárba, barátjához, egy mészároshoz. Ez a mészárosmester pedig, aki bárányhússal kereskedett, fölöttébb gazdag volt. Amikor a tudós belépett hozzá, és gondokba merülve találta, így szólította meg:

– Min bánkódsz, ó, mester?

– Régebben rengeteg pénzem volt, ma pedig semmim sincs – felelte a mészáros.

– Hogy lehet az, talán nem vásárolnak tőled?

– Sok húst adok el, de mire a pénzt számlálnám, semmit sem találok.

– Itt egy csésze víz, tedd magad elé. Ha jön valaki húsért és fizet, dobd a pénzt a vízbe. Meglátod, meg fogod csípni tolvajodat. Most azonban add ide a húsom, hadd menjek – mondta a tudós.

A mester odaadta a húst, és a tudós eltávozott. Másnap beállított a tolvaj, hogy húst vásároljon. Odaadott egy arany dublúnt, és így szólt:

– Fogd ezt a dublúnt, váltsd fel, és add ide mindennapi húsomat.

– Rendben van – felelte a mester.

A pénz azonban hamis aranyból volt, és amikor a mészáros elvette és beledobta a csészébe, a víz színén maradt. A mester megragadta a tolvajt és felkiáltott:

– Ó, Alláh szolgái, ez az ember kiforgatott javaimból!

– Viteds a szultán elé, ő majd megbünteti, és visszaadja, amit elvesztettél – tanácsolták neki.

A mészáros eközben dulakodott a tolvajjal, és ezt mondta neki:

– Gyere csak a szultán elé. Majd ott felelsz gázságodért, hogy pénzt hamisítottál.

Történetesen a tudós éppen arra járt. Láta, amikor a mészáros megfogta a tolvajt és kiáltozott vele: „Megraboltál, gyere a szultánhoz, de tüstént!”

– Alláh vezéreljen a jóra! Engedd el, nem fog többet ilyet tenni!

– mondta a tudós a mészárosnak.

– Nem én, hacsak nem jön magától a szultán elé! – erősködött a mészáros.

– Alláh vezéreljen a jóra! – figyelmeztette a tudós, a mester azonban nem engedte el a tolvajt, csak ha az vele megy a szultánhoz.

A tudós egy varázsszót mormolt maga elé, és a mészáros juhai egytől egyig sertéseké változtak.

– Nézzétek ezt a mestert! Disznóhúst árul igazhitű embereknek! – kiáltozta a tudós.

A mészáros ijedten kérlelni kezdte barátját:

– Változtasd vissza az állatokat, és én elengedem a tolvajt.

– Valóban megbocsátasz neki? – kérdezte a tudós.

– A te kedvedért, ó, tudós, megbocsátok neki.

A tudós ismét elmormolt egy varázsszót, és a disznók nyomban visszaváltoztak bárányokká. Utána pedig a tudós így szólt azokhoz, akik odacsődültek, hogy megbámulják a tisztátalan állatokat a mészáros boltjában:

– Csak tréfáltam a mesterrel. Nem árul ő, csak bárányokat. Én is tőle veszem a húst.

A mészáros odaadta a húst a tudósnak, az pedig így fordult a tolvajhoz:

– Fogd ezt a kosarat, te diák, és vidd a házamba.

A diák, terhével, a tudós házához sietett és bekopogott. Kijött a szolgáló, elvette a kosarat, és bevitte a házba. Elfelejtette becsukni a kaput, és egy gazella, aki a tudós házában lakott, kiszökött a nyitva hagyott ajtón. A diák a gazella után vetette magát. Nem tudta, hogy a gazella voltaképpen egy gonosz szellem, és szaladt utána, míg eszméletét nem vesztette. Amikor magához tért olyan kopár sivatagban találta magát ahol madár se repül és nem szalad állat, ahol csak Alláh van. Felkiáltott:

– Ó, Uram, hol vagyok?

És felült a diák, és törte a fejét mit tegyen. Ha megéhezett füveket rágott, így tengette életét hét éven keresztül a sivatagban.

A tudós közben hazament a mészárostól, és megkérdezte szolgáját:

– Nem járt itt egy diák egy kosár hússal?

– De igen, itt volt – felelte a lány.

- Hol van ez a diák? – fordult a tudós a gazellához.
- A világ végén – mondta a szellem.
- Hozd el, de gyorsan!
- Hallottam és engedelmeskedem – felelte a gazella.

Nemsokára letette a diákot a ház előtt. A diák pedig felettebb elámult, és így szólt:

– Ez a tudós háza, ahova a húst hoztam. Hét éve jártam itt, és azóta távol voltam. És szégyen fog el, amikor be akarok zörgetni a tudóshoz, és ha kaput nyit valaki, mit is mondjak neki! Mégis bekopogok – mondta végül.

A kopogásra a tudós jött ki egy szál ingben, mert éppen az előírt mosakodást végezte, mikor zörgettek.

- Ki az? – kérdezte a tudós.
- Én vagyok, a diák, nyiss ajtót – felelt a fiú.

A tudós beengedte, és így üdvözölte:

- Békesség neked!
- Allah óvjon! – köszönt a diák.
- Mennyi ideig voltál távol? – kérdezte a tudós.
- Hét kerek esztendeig, ó, uram!

– Hogy lehetne annyi, fiacskám, hiszen akkor találkoztunk, amikor eljöttem a mézáróstól. Megkérdeztem a szolgálót, és mondta, hogy odaadtad neki a húst, amit küldtem. Utána vetkőztem le, hogy az előírt mosakodást és a pénteki imát elvégezzem. Hogy mondhatod tehát, hogy hét évig voltál távol, hiszen legfeljebb három óra lehetett! Na de kerülj beljebb, és nézd meg, kik laknak itt

A diák, szemét meresztve, bámulta a házba bezárt rossz szellemeket és meg sem mert mukkanni. A tudós a gazellát hívatta, és megkérdezte tőle:

- Te szöktetted meg ezt a diákot?
- A te parancsodra, ó, tudós.
- Hová vitted? – kérdezte tovább a tudós.
- A világ végére.
- Mennyi ideig tartott az egész?
- Három óráig tarthatott.

A tudós a diákhoz fordult:

– Hallottad? És te ilyen hitvány idolgokat mersz cselekedni, és meg akarod lopni embertársaidat? Ha még egyszer erre vetemedsz,

és én megtudom, úgy elvitetlek, hogy sosem kerülsz vissza. És ez Alláh akarata!

– Megbánom bűnöm, és vezeklek Alláhnak, és nem teszek ilyet soha többé! – fogadta meg a diák.

Békesség nektek.

A FIÚ MEG A HÉTFEJŰ KÍGYÓ

Ez a mese két testvéréről szól, egy fiúról meg egy leányról, akiknek sem apjuk, sem anyjuk nem volt. Történt egyszer, hogy vadászat közben eltévedtek, és nem találtak vissza szülővárosukba. Mentek-mendegéltek a sivatagban, egyszer csak egy fehér szőrű kutya jelent meg előttük. Rettentően megijedtek, és egy darab kenyeret dobtak oda neki. És ahogy tovább mentek, a kutya hűségesen követte őket. Később egy másik kutya is csatlakozott hozzájuk, éppen olyan, mint az első.

Mentek mendegéltek, míg csak egy afrit tanyájához nem értek. Halkan bezörgettek, és a kopogásra egy rettenetes fekete szörnyeteg lépett ki a házból. A teste hét méter hosszú volt, nyakában pedig hétmázsás kölöncöt viselt. Az volt a szokása, hogy aki belépett ajtaján, arra ráejtette a nehéz kölöncöt, és a szerencsétlent kásává lapította, azután pedig felfalta. Most is erre készült, de a két kutya rávetette magát, és halálra marcangolta.

A fiú hét kulcsot talált az afrit tanyáján. Fogta a kulcsokat, és sorba kinyitogatta a szobákat. És azokban temérdek pénzt, lisztet, zabot, egyszóval csupa finom és drága dolgot talált.

– Te maradj itt, és készíts ebédet – mondta a leánynak –, én pedig vadászni megyek, hogy húst kerítsek a lakomához.

Így cselekedtek az első napon, és a másodikon is ugyanígy. Mikor a fiú harmadnap is elindult vadászni, a leány nagy rémülettel vette észre, hogy az afrit teste megmozdult.

– Alláhra kérlek, leányom, ha van benned könyörület, ápolj engem, s én majd feleségül veszek, ha felépülök – szólalt meg a már halottnak hitt szörnyeteg.

– Jól van – felelte a leány.

– Találsz ott a polcon egy tégelyt, gyógyír van benne. Kend be vele a testemet, s akkor én meggyógyulok – folytatta az afrit.

A leány pedig fogta a tégelyt, és bekente a feketét azzal, amit benne talált. A szörnyeteg pedig egy csipetnyi lisztet adott neki, ezzel a szóval:

– Tedd ezt bele az ételbe, de te ne egyél belőle!

A leány úgy tett, ahogy a szörnyeteg meghagyta neki. Csakhamar visszatért a bátyja is, és rögtön az ebédet kérte.

– Egyél te is – biztatta nővérét.

– Én nem kérek, nem kívánok enni – ellenkezett a leány.

A fiú pedig a tálba merítette kanalát, de az egyik kutya kiütötte kezéből, mielőtt még szájához vihette volna. És ugyanígy tett a másik kutya a következő kanállal.

– Menjünk el ebből a házból – mondta ekkor a fiú.

Nyomban felkeltek, és elhagyták a szörnyeteg tanyáját. A fiú bezárta az ajtókat, a kulcsokat pedig egy folyóba dobta. És mentek-mendegéltek, míg a szomorú király városába nem értek. Szomorú volt ott a város minden lakója!

– Mi bajuk van itt az embereknek? – kérdezgette a fiú kíváncsian.

– A városban egy hétfejű kígyó garázdálkodik. Minden áldott héten felfal egy leányt, és ma éppen a királykisasszonyon van a sor – felelték neki.

A fiú nem szólt semmit hanem egyenesen a kígyó barlangjához sietett és várta, hogy a kígyó kijöjjön. Közben odaérkezett a királykisasszony is, és rémülten kiáltott fel, mikor a fiút meglátta:

– Szerencsétlen, mit keresel te itt? Menekülj innen, mert ha a kígyó kijön, velem együtt téged is felfal!

– Én pedig egy tapodtat sem megyek innen, míg a kígyó ki nem jön – kiáltotta a fiú.

– Jól van – törődött bele a királyleány.

És várt a fiú, várt türelmesen. Egyszer csak a kígyó kijött a barlangjából. Nosza, a fiú kirántotta kardját, és egyetlen csapással megölte a hétfejű kígyót

A királykisasszony nem győzött hálálkodni neki és megkérdezte: – Mit adjak neked jutalmul?

– Én csak a zsebkendődet kérem – felelte a fiú.

A királyleány pedig elővette zsebkendőjét és átnyújtotta neki. Akkor a fiú kivágta a kígyó hét fejéből a hét nyelvet, beletette a királykisasszony zsebkendőjébe, és visszatért a városba.

Később egy szénégető megtalálta a kígyó tetemét. Tüzetesen szemügyre vette, és úgy vélte, hogy semmi sem hiányzik belőle, ezért levágta a kígyó hét fejét, és nagy büszkén a király elé vitte.

– Megöltem a hétfejű kígyót – hivalkodott a szénégető, és felmutatta a hét fejet

– Vezessétek a fürdőbe – szólt a király a kíséretéhez.

A szénégető megfürdött, és nyomban nagy lakodalmat csaptak, mivel a király hozzáadta a lányát feleségül. És már javában folyt az ünnepség, mikor a fiú egyik kutyája ott termett, a nász-szoba kulcsát elkapta a szénégető elől, és elszaladt vele. A szolgák egész serege vetette utána magát a kutya pedig szaladt, szaladt, míg a fiú szállására nem ért.

– Jöjj a királyhoz! – parancsoltak rá a fiúra, az pedig sok embertől kísérvé a király elé lépett.

– Miért küldted ide kutyádat, hogy a nász-szoba kulcsát ellopja? – kiáltotta haragosan a király.

– Azért mert a szénégető méltatlan arra a kulcsra! – kiáltott vissza bátran a fiú.

– Miért?

– Még a kutya is jobban megérdemli azt a kulcsot, mint ő – mondta a fiú.

– Miért? – faggatták tovább.

És a fiú így szólt ekkor:

– Mivel bizonyította hőstettét a szénégető?

– Elhozta a kígyó hét fejét – felelték neki.

– Nézzétek csak meg azokat a fejeket! Nem hiányzik valami belőlük?

És valóban, mikor tüzetesen megvizsgálták azokat, nem kis meglepetéssel fedezték fel, hogy hiányoznak a nyelvek.

Akkor a fiú felkiáltott:

– Itt van a hét fej hét nyelve, és itt van a királykisasszony zsebkendője!

Nyomban pompás menyegzői lakomát rendeztek a fiúnak, ő pedig feleségül vette a királyleányt. És mikor az öreg király meghalt, a fiú követte a trónon.

A KIRÁLY ES A VARÁZSLÓK

Volt egyszer egy király s annak sok-sok felesége. Ezek egy napon kendőt teregettek a háztetőn. A szél felkapta a kendőt, egy ház udvarára sodorta, ott pedig bekapta egy tehén. Keresték az asszonyok, de hiába, nem akadtak a nyomára. Ki is hirdették a városban: „Ki találta meg a kendőt?”

Bizony, erre sem jelentkezett senki sem. A király maga elé parancsolta varázslóit, és rájuk kiáltott:

– Teremtsétek elő azt az átkozott kendőt, vagy fejeteket vétetem!

– Rendben van – hagyták rá a varázslók.–, meg fogjuk keresni.

Egy legény, egy özvegyasszony fia, látta, mikor a tehén lenyelte a kendőt. El is ment a királyhoz, és így szólt:

– Előkerítem én azt a kendőt!

– Ez már beszéd!

A legény úgy tett, mintha varázserejével szellemeket hívna segítségül, és felkiáltott:

– A kendőt egy négy lábú teremtmény lopta el!

– Vezesd elém, de rögtön! – parancsolta meg a király.

A fiú elment, és odahajtotta a tehenet. Rögtön letaglózták, felvágta a hasát, és kivették belőle a kendőt. Elámult a király, és ettől kezdve hatalmas varázslónak tartotta a legényt. Olt is fogta magánál a palotában.

Volt azonban ebben a városban egy rablóbanda is. Még a király palotáját is kifosztották. Mikor a gazfickók megtudták, hogy az ifjú is a palotában lakik, szörnyen megijedtek, és könyörögni kezdtek:

– Ne árulj el minket! Neked adunk mindent, amit a királytól loptunk, csak kegyelmezz nekünk!

A legény mindent visszahozatott velük, eltette a holmikat, és várt türelemmel. Egyszer aztán a király ezt mondta neki:

– Mondd meg, de tüstént, kik fosztogatják a palotámat! Ha nem mondod meg, lehull a fejed!

– Visszaszerzek én mindent, uram, de kérlek, ne kutassuk, ki vitte el – felelte a fiú.

– Nem bánom, de az utolsó szegig megkerüljön minden!

– Meglesz! – vágta rá a fiú.

Várt három napig, aztán előhordta a tolvajoktól visszaszerzett kincseket.

– Áldjon meg Alláb! – kiáltott fel a király, majd magában hozzátette: – Nincs még egy ilyen varázsló széles e világon.

Egy napon aztán a király nagy lakomára-vigasságra hívta össze minden barátját. Három lezárt fazekat állított maga mellé: az egyikben vaj volt, a másikban méz, a harmadikban meg szurok. Mikor már mindenki együtt volt, maga elé rendelte a varázslókat, és rájuk kiáltott:

– Mondjátok meg, mi van ezekben a fazekakban, de jól vigyázzatok, mert aki hamis választ ad, búcsút mondhat a fejének!

Mikor a fiú megtudta, mi vár rá, így szólt anyjához:

– Most már nekem is végem, lenyakaztat a király!

– Menj csak el, fiacskám, Alláh legyen irgalmas hozzád! – biztatta az özvegyasszony.

El is ment a fiú, és leült a többiek közé a palotában. Egyik varázsló a másik után vonult el a király előtt. Az első azt mondta, hogy alma van a fazekakban – nyomban lerepül a feje. A második azt gondolta, hogy gránátalma – neki is ez lett a sorsa. A fiú maradt utolsónak, és mikor már minden varázslót lenyakaztak, előlépett, ránézett a fazekakra és felkiáltott:

– Mit is mondjak neked, uram, királyom! Az első olyan volt, mint a gyenge vaj, a második, mint az édes méz, de ez a harmadik sötét, mint a szurok!

A legény ugyanis arra a három esetre gondolt, amikor a király kérdezett tőle valamit. Az első kérdésre könnyű volt a válasz, mert tudta, hol a kendő. Olyan volt, mint a vaj, hiszen azt is fáradság nélkül nyelik le. A másodikra szívesen felelt, mert már megszerezte a kincseket. Olyan édes volt mint a méz. Ez a harmadik azonban olyan sötétnek rémlett előtte, mint a szurok, mert maga sem hitte, hogy megmenekül.

És hogy így ráhibázott a fazekak tartalmára, a király felemelte a fedőket. Ámult-bámult a fiú. A király pedig nekiadta a lányát és az ifjú feleségül vette. Akkor láttam őket utoljára, onnan aztán rögtön idejöttem, hogy elmondjam a történetüket.

MESE DRÁ LAKÓIRÓL

Volt egyszer egy ember Drá tartományban. Elhatározta, hogy elmegy Marokkó városába munkát keresni. Útközben találkozott egy földijével; az meg éppen Marokkóból jött. Mindjárt megkérdezte tőle:

- Mondd, mennyibe kerül Marokkóban egy lepény?
- Négy uzsúba.
- És mekkora?
- Ekkora – mutatta a kezével a másik.
- Nem lehetne egy kicsit nagyobb? – kiáltotta a hazulról jövő.
- Hát még mit nem! – ordította a hazatérő.

És addig veszekedtek, míg az első kardot rántott, és ledöfte földijét.

EGY MÁSIK MESE DRÁ LAKÓIRÓL

Volt egyszer három ember Drá tartományban, azok is Marokkóba mentek. Csodálkozva bámulták, hogy a városiak mézes lepényt esznek. Amikor aztán egy szatócshoz értek, és meglátták a boltjában a kenőszappant, szentül meg voltak győződve róla, hogy az méz.

– Adj egy fonttal ebből, és tedd ide az edénybe! – szóltak rá a boltosra, az pedig úgy tett, ahogy kívánták.

Vettek egypár lepényt, magukkal vittek mindent a szabadba, és elkezdték mártogatni a szappant a lepénnyel. Nem is vették észre, hogy keserű a nyalánkság, csak mikor már alig volt belőle az edény fenekén. Egy városi ember ment arra és megkérdezte:

– Tudjátok-e, mit esztek?

– Mézet! – felelték.

És kinevette őket a városi ember, és rájuk kiáltott:

– Szappant zabáitok, szerencsétlenek, és mind egy szálíg a fűbe haraptok tőle!

A FAVÁGÓ

Volt egyszer egy favágó. Egy napon az erdőre ment fát vágni, és mikor fejszéjével egy fa törzsére sújtott, abban egy szellem szólalt meg:

– Én Alláh védelme alatt állok, kíméld hát életemet, és hagyj békében. Talán bizony valami bűnt akarsz megtorolni rajtam? Te semmit sem torolhatsz meg, sem ezen, sem a másvilágon.

– Adj valamit ennem, akkor békében hagylak – felelte a favágó.

– Jól van – mondta a szellem –, itt van egy kézimalmom. Mondd neki, hogy „Tedd, amit a malmok tesznek!”, és majd lisztet fog örölni neked.

– Rendben van – szólt a favágó, és hazavitte a malmot.

– Mit hoztál nekem? – kérdezte felesége, mikor hazaért.

– Ezt a kézimalmot hoztam. Annyit mondj csak neki, hogy „Tedd, amit a malmok tesznek!”, és nyomban örölni kezd.

– Jól van – felelte örömmel az asszony –, add ide hát!

Azzal fogta a malmot, letette a földre és rákiáltott:

– Tedd, amit a malmok tesznek!

Az pedig rögtön örölni kezdett, és annyi lisztet adott nekik, amennyit csak akartak. Jutott bőven főzésre is, dagasztásra is, szóval kedvük szerint élhettek.

Történt egy napon, hogy töpörödött öregasszony zörgetett be hozzájuk.

– Kérlek, adjatok valami ennivalót! – könyörgött

Megesett rajta az asszony szive, és így szólt neki:

– Menj oda a malomhoz, és mondd neki: „Tedd, amit a malmok tesznek!”

Oda is ment az anyóka, úgy tett, ahogy mondták neki, és a malom őrölt. A vénasszony összeszedte a lisztet, és útjára ment. Másnap ismét a favágó házába sietett, de egy kézimalmot is vitt magával, amelyik szakasztott mása volt a favágó malmának.

Belépett a házba, és így szólt:

– Emberek, adjatok valamit ennem!

– Menj csak a malomhoz, és mondd neki: „Tedd, amit a malmok tesznek!”

A vénasszony úgy is tett, a malom őrölt, ő pedig összegyűjtötte a lisztet. Aztán gyorsan előkapta saját kézimalmát, letette a földre,

a favágóét pedig toldott-foldott gúnyája alá rejtette és elsietett.

Mikor pedig a favágó feleségének újra lisztre volt szüksége, így szólt a malomhoz: „Tedd, amit a malmok tesznek!” – de az meg sem moccant.

Erre az asszony odahívta férjét, az is megpróbálkozott vele, de hiába. Dühében felkapta és a földhöz vágta. A malom pedig ízzéporrá tört.

És másnap reggel a favágó fogta fejszóját, és az erdőre ment. Elérkezett ugyanahhoz a fatörzshöz, ahol először járt, és fejszójével jókorát csapott rá. Akkor a szellem felkiáltott:

– Én Alláh védelme alatt állok, kíméld hát életemet! Mit akarsz már megint? Hiszen már adtam egy malmot!

– Keríts valami ennivalót nekem – felelte a favágó.

Erre a szellem adott neki egy tálát és hozzátette:

– Ha enni akarsz, mondd a tálnak: „Tedd, amit a tálak tesznek!”

– Jól van – mondta a favágó és hazament.

– Mit hoztál nekem? – fogadta felesége.

– Ezt a tálát hoztam. Csak ennyit mondj neki: „Tedd, amit a tálak tesznek!”

És az asszony úgy tett, ahogy férje kívánta, a tál pedig nyomban roskadásig megtelt kuszkuszuval és mindenféle finom hússal.

Addig lakmároztak a tálból, míg jól nem laktak.

Pár nap múlva ismét megjelent a vénség, és így szólt:

– Alláhra kérlek benneteket, adjatok ennem valamit.

– Menj oda a tálhoz, és mondd neki: „Tedd, amit a tálak tesznek!” – biztatták.

A vén banya úgy is tett, és mikor már eleget evett, elhagyta a házat. Várt néhány napig, aztán szerzett egy tálát, gúnyája alá rejtette, és a favágóhoz indult. Ott pedig, mikor jóllakott, kicserélte a tálakat, és útjára ment.

Érthető, hogy a háziasszony hasztalan biztatta a tálát, az soha többé nem adott nekik ennivalót. Nagy szomorúsággal mesélte el férjének, az pedig felkapta a tálát, és úgy a földhöz teremtette, hogy ezer szilánkra tört.

És másnap reggel a favágó fogta fejszóját, és az erdőre ment. Mikor odaért a már említett fatörzshöz, elkeseredésében hatalmasat

csapott rá. A fatörzs belsejében lakó szellem felkiáltott:

– Mit akarsz már megint?!

– Keríts nekem valami ennivalót – felelte a favágó.

Most egy macskát adott neki a szellem és hozzátette:

– Csak annyit mondj neki: „Tedd, amit a macskák tesznek!” –

és ez nyomban egy aranyat fog pottyantani neked az ülepéből.

– Jól van – mondta a favágó, azzal fogta a macskát, és elindult, hogy a fürdőben megfürödjék.

– Vigyázz erre az állatra, míg megfürdök, de nehogy ezt mondd neki: „Tedd, amit a macskák tesznek!” – szólította meg a fürdőt.

– Rendben van – felelte az. De alig lépett be a favágó a medencébe, így szólt magában a fürdős; „Ejnye, mégiscsak ki kellene puhatolni, hogy áll a dolog ezzel a macskával.”

És már ki is mondta: „Tedd, amit a macskák tesznek!” – az pedig egy aranyat pottyantott ki hátsó feléből.

Volt a fürdősnek egy macskája, mégpedig szakasztott olyan, akár a favágóé. Gondolt egyet a fürdős, és a sajátját adta oda a férfinak, mikor az eltávozott. A favágó pedig, mit sem sejtve, hazavitte a fürdős macskáját.

– Mit hoztál nekem? – fogadta az asszony.

– Ezt a macskát hoztam – felelte és megmagyarázta –, csak ennyit mondj: „Tedd, amit a macskák tesznek!”

Az asszony úgy is tett, de bizony a macska ülepéből nem jött más, csak ürülék. A favágó pedig dühében felkapta a macskát, és kihajította az utcára.

És másnap reggel fogta fejszóját, és az erdőre ment.

Megkereste a már említett fát, és haragjában vadul csapkodni kezdte. A fatörzsben lakó szellem felkiáltott:

– Mit akarsz már megint?!

– Keríts valami ennivalót – mondta neki a favágó.

A szellem pedig adott neki három pálcát és megmagyarázta:

– Mondd a pálcáknak a következőket: „Tedd, amit a pálcák tesznek!”

A favágó nyomban elismételte a hűvös szavakat, s abban a pillanatban a pálcák kegyetlenül ütni kezdték. Mikor a szellem megelégette már, így szólt:

– Most mondd nekik: „A könyörületes és irgalmas Allábra, megbántam tettemet!”

A favágó gyorsan elmondta, a pálcák pedig abbahagyták az ütlegelést.

Mikor hazaért, felesége így fogadta:

– Mit hoztál nekem?

– Ezt a három pálcát hoztam – mutatta a favágó. – Mondd nekik: „Tedd, amit a pálcák tesznek!”

Az asszony elmondta, és a pálcák irgalmatlanul csépelni kezdték. Az asszony kiáltozni kezdett, férje pedig így szólt:

– Mondd a pálcáknak: „A könyörületes és irgalmas Alláhra, megbántam tettemet!”

Az asszony gyorsan elhadarta, amit a férje mondott, és a pálcák nyomban békében hagyták.

És akkor ismét eljött a vén banya. Bekopogott és így könyörgött:

– Adjatok valamit ennem!

– Mondd ezeknek a pálcáknak: „Tedd, amit a pálcák tesznek!”
– tanácsolták neki

Az anyóka meg is fogadta a tanácsot, de pórul járt, mert a pálcák iszonyúan csapkodni kezdték. Rémülten kiáltott segítségért, de a favágó így fogadkozott:

– Alláhra, biz én addig meg nem szabadítlak a pálcáktól, míg a malmomat és a tálamat vissza nem adod!

– Ott vannak a házamban, ezen és ezen a helyen – kiáltotta a vénasszony sietve.

A favágó elment a banya házába, és mikor mindent hazahozott, így szólt a vénasszonynak:

– Mondd a pálcáknak: „A könyörületes és irgalmas Alláhra, megbántam tettemet!”

És ahogy a vénség elmondta ezt, a pálcák abbahagyták a verést.

Aztán a favágó elment a fürdőbe, de mielőtt a medencébe lépett volna, így szólt a fürdőshöz:

– Kérlek, vigyázz ezekre a pálcákra, míg visszajövök. De nehogy ezt mondd nekik: „Tedd, amit a pálcák tesznek!”

Azzal fogta magát, és bement a medencébe.

– Alláhra mondom, nem nyugszom, míg a pálcák titkát ki nem kutattam – mondta magában a fürdőös és megszólalt: – „Tedd, amit a pálcák tesznek!”

Ekkor a pálcák kegyetlenül ütni-verní kezdtek, úgyhogy a fürdőös kétségbeesetten segítségért kiáltott. Meghallotta a favágó, és hozzá sietett.

– Alláhra, biz én addig nem szabadítalak meg ettől a gyötrelemtől, míg a macskámat vissza nem adod! – fogadkozott keményen.

– Ott van a macskád, vidd a pokolba – kiáltotta a fürdőös.

És a favágó így szólt akkor:

– Mondd a pálcáknak: „A könyörületes és irgalmas Alláhra, megbántam tettemet!”

A fürdőös utána mondta, és a pálcák megszelídültek.

A favágó pedig fogta pálcáit és macskáját, aztán házába tért.

AGGELAMUS

Volt egyszer egy ember meg egy asszony. Nagyon szerették kislányukat, és nem tudták egyetlen kívánságát sem megtagadni. Nagyon szegények voltak, ez volt a bánatuk.

Íd al Adhá közeledett, mikor Alláh akarata szerint mindenki bárányhúst eszik. A mi szegényünknek azonban nem volt báránya. Törte a fejét váltig, mit tegyen. A nagy nap reggelén így kiáltott fel:

– Majd csak megsegít Alláh, hiszen benne a mi bizodalunk!

Ezzel kiment kertecskéjébe, és egy nyulat vett észre. Rávetette magát, megragadta, a hóna alá csapta, és beszaladt a házba. Odaadta a zsákmányt feleségének, és az asszony egy fazék alá dugta a nyulat. Egypár perc múlva a kislány is odaszaladt, és ugrándozott örömeiben. Megcsókolta apját, és ezt mondta:

– Ma nagy ünnep van, még mi is húst eszünk! Mondd, hol van a mi ünnepi pecsenyénk?

Az ember félt, hogy megszorítja a gyereket, és ezért így válaszolt:

– Kérdezd meg anyádtól, kislányom.

A gyerek anyjához szaladt, őt is megcsókolta és megkérdezte:

– Mondd, hol van a mi ünnepi pecsenyénk?

Félt az asszony is, hogy megríkatja a kislányt, és ezért így válaszolt:

– Kérdezd meg apádtól, kicsikém.

Erre a gyerek visszaszaladt apjához és sírt. Az ember vigasztalni kezdte:

– Ne sírj, kislányom, megmutatom a pecsenyét! Ott van a szobában a fazék alatt.

A gyerek bement, és felemelte a fazekat, hogy megnézzé a pecsenyét. Nagyon megijedt, a fazék a kezében maradt, a nyúl pedig megszökött. Az asszony sikítozni kezdett, és a szökevény után vetette magát, pedig már közvetlenül szülés előtt állt. A kislány sírva anyja után szaladt. Ez azonban akkor történt, amikor minden az ég alatt tudott még beszélni: és beszéltek ebben az időben a kövek, a fák, az utak – minden teremtett dolog a világon.

De térjünk csak vissza az asszonyra! Addig szaladt kislányával a nyúl nyomában, míg egy elhagyatott vidéken rájuk nem szakadt az este. A nyulat elvesztették szemük elől.

– Másszunk fel erre a fára, nehogy megegyenek a vadállatok – mondta az asszony kislányának.

Fel is másztak, és a fa tetejéről figyelték, mi történik. Éjfélkor mennydörgéshez hasonló robajt és ordítózást hallottak a fa alól. Itt tanította ugyanis az oroszlán a többi állatot: a leopárdot, a hiénát, a madarakat – röviden a világ valamennyi állatát. Ott volt az állatok között a farkas is, az csak ült és szimatolt. A kislány nagyon megijedt az állatoktól, és így fordult anyjához:

– Nagyon félek, anyácskám! Mondd, hol végezzem el a dolgomat?

– Vedd le a jobb cipőcskédet, az nem lyukas. Végezd el abba – súgta az asszony.

A kislány azonban ijedtében a bal cipőcskéjét húzta le, és a nedvesség a lyukas cipőből lecsöpögött, sőt, egy csepp éppen a farkas orrára esett. Mindjárt tudta a gonosz állat, hogy valaki van a fa tetején, és az oroszlán felé fordulva, felüvöltött:

– Emberszagot érzek, uram!

– Olvass, te zabigyerek, vagy megkapod a magadét! – kiáltott rá az oroszlán.

Tovább olvasott a farkas, de egy pillanat múlva megint koppant egy csepp az orra hegyén.

– Emberszagot érzek, ó, uram! – üvöltötte újra.

Az oroszlán csendet parancsolt és megkérdezte:

– Melyikőtök tudja megmondani, ki van a fa tetején?

A varjú ajánlkozott, hogy felrepül és megnézi. Meg is tette, amit mondott, és a fa tetején leülve, így szólította meg az asszonyt:

– Ne sírj, ne sírj! Rajtad ugyan nem tudok segíteni, de megígérem, hogy megmentem a lányod, megmentem a még meg sem született fiad, és megmentem a jobb melled.

Ezzel visszaszállt az oroszlánhoz, és így szólt:

– Megmondom, mit láttam, ha két dolgot nekem adsz a zsákmányból.

– Szent esküvel fogadom, hogy megkapod, amit kérsz! – felelte az oroszlán.

– Egy terhes asszony rejtőzik a fa tetején – mondta a varjú.

– Aki lehozza az asszonyt élve vagy halva, nagy jutalmat kap!

– kiáltotta az oroszlán.

A fa azonban nagyon magas volt, csak a vipera tudott felmászni rá. Felért az asszonyhoz, és így szólította meg:

– Kedvesem, add ide a lábad kisujját.

Az asszony odanyújtotta a lábát, és a vipera szívni kezdte.

A méreg gyorsan hatolt felfelé az asszony testében. A kislány ijedten kérdezte:

– Édesanyám, meddig jutott a méreg?

– A térdemig, kicsikém.

Egy kis idő múlva megint megkérdezte a kislány:

– Édesanyám meddig jutott a méreg?

– A derekamig, kicsikém.

És megkérdezte a kislány harmadszor is:

– Édesanyám, meddig jutott a méreg?

– Már a fejemig, kicsikém – kiáltott az asszony és elnémult

A kígyó tovább szívta az asszony kisujját, míg végre az asszonyból elröppent a lélek, teste pedig lezuhant a fáról. Az állatok felüvöltöttek örömben, és zsákmányukra vetették magukat. Hát ahogy felszakítják az asszony testét, egy fiút találnak benne. Ekkor azonban előlépett a varjú.

– Varjú barátom, vedd el a két dolgot amit kértél – mondta az oroszlán.

A varjú megfogta a csecsemőt, levágta az asszony jobb mellét és a gyerek szájába adta. Az állatok felfalták az asszonyt, utána pedig hazatértek.

Forduljon vissza a mese a kislányhoz! A varjú lesegítette a lányt a fáról, karjára tette a csecsemőt és így szólt:

– Fogd öcsédet és gyere utánam. Majd én megmutatom, mit tegyél.

A varjú nyomában egy réges-régi kastélyhoz értek.

– Maradjatok itt – mondta a varjú, majd így folytatta: –

Kezdetek neki, és vájjátok keresztül ezt az óriás szemétdombot. Ha egy árpamagot találsz benne, edd meg, ha búzaszemre bukkansz, add öcsédnek. Ha árpacipóra találsz, edd meg, ha búzacipóra bukkansz, add öcsédnek. Ha az egész halmon keresztül vájtátok magatokat, Aggelamus, a szörny házához értek.

– Bocsásson rád Alláh minden jót – felelte a kislány.

– Gyere és sírj, míg könnyeid meg nem töltik ezt a gödröt. Könnyekkel mosom le a vért tollamról – kiáltotta a varjú.

És a kislány a gödörhöz sietett, és megtöltötte könnyeivel. A varjú beleugrott, tisztára mosta magát, majd ezzel búcsúzott a lánytól:

– Gondoskodj öcsédről, majd meghálálja!

– Óvjon az Úr, ó, varjú. Jó voltál hozzánk, mintha apánk-anyánk lennél – hálálkodott a lány.

Ezen az elhagyatott helyen lakott a két gyermek. A lányka fogta öccsét, kivitte a szemétdombhoz, és nekiállt, hogy átássa magát a szemeten. És ha árpamagot talált, megette, és ha búzaszemre bukkant, öccsének adta. És ha árpacipót talált, megette, és ha búzacipóra bukkant, öccsének adta. Addig-addig ásott, míg keresztül vájta magát a dombon egész Aggelamus házáig. Látta, hogy a szörnyeteget tíz rőf vastag szőr borítja. Elrejtette öccsét, és azon törte a fejét, mitévő legyen. Mikor megéhezett, várt, míg Aggelamus nyugovóra tér, aztán lopott tőle egy kis vajat, mézet és lisztet, egy csöbörbe rakta, és öccséhez szaladt vele. Továbbra is a réges-régi házban éltek, és nemsokára mindent megtudtak Aggelamusról.

Hadd mondjam el, mi mindent csinált a szörnyeteg! Rengeteg birkája, marhája és tevéje volt, rengeteg búzája, árpája, vaja, méze – rövidre fogva a szót, mindene volt bőven. Sőt, nem kellett dolgoznia sem. Elég volt, ha kimondott valamit, mindjárt teljesedett a kívánsága. Ha a juhokat akarta megfejni, csak ezt mondta: – Tejet, tejet, juhocskák – és a juhok maguktól adtak tejet.

Vagy így kiáltott: – Tejet, tejet tevécskék! Tejet tejet, tehénkék! – és minden ment magától.

Ha azt mondta: – Folyj ki, folyj ki, tejecském! – a tej magától a vajastömlőbe csurgott

Ha azt mondta: – Rázkódj, rázkódj, vajastömlő! – a tömlő csak úgy rázta magát.

Végül azt parancsolta Aggelamus: – Alvadj meg, vaj, alvadj meg! – és a vaj rögtön megalvadt.

Minden, amit megparancsolt tüstént teljesedett. A túrónak például azt kiabálta: – Jöjj ki, túró, a zsákból!

Aggelamus ugyanis túrón élt. Hát ilyen volt a szörny élete folyása.

A kislány jól megfigyelte Aggelamus szokásait. Mikor a szörnyeteg elaludt fogta csöbröcskáját, megtöltötte vajjal, lisztet tett hozzá, és gombócokat gyúrt. Megvárta azt a percet, mikor Aggelamus a legmélyebben aludt és óvatosan bekente vajjal a szörnyeteg farkát. Reggel Aggelamus mindig arra ébredt, hogy a farka csupa vaj. Mérgében máglyát rakott, és egy égő hasábfával fenyegette farkát és ordított, ahogy a torkán kifért:

– Megállj, te szégyentelen fark, majd elégetlek! Megvárod, míg elalszom és – átkozott az apád – megzabálsz a vajam! Azt akarom, hogy a vaj csakis az enyém legyen, és a méz is csak az enyém, minden csak az enyém!

A lány jól megjegyezte ezeket a szavakat. Ezután még szemtelenebb lett: mikor a szörny aludt vajból és lisztből hatalmas gombócokat gyúrt, kereken tízet. Megvárta azt a percet, mikor Aggelamus a legmélyebben aludt és rákente a gombócokat: egyiket az orrára, másikat a farkára, a harmadikat az oldalára – míg mind a tízzel nem végzett. Akkor elszaladt öccséhez.

Most már rövidebbre fogom a mondókám! Addig-addig kenegette a szörnyet, míg az egyszer arra ébredt hogy egész teste csupa tészta. Iszonyatos haragra gerjedt Aggelamus, megint máglyát gyújtott, és belerakta a farkát. Egy szempillantás alatt lángra lobbant a tíz rőfös szőre, és fellobogott, mint a tűzvész. Csak erre várt a lány, és odakiáltott a szörnyetegnek: – Szalmát, szalmát, Aggelamus!

Az ostoba szörny azt hitte, hogy maga az Úr szólt hozzá, és nagy sebbel-lobbal a szalmába rohant. Persze a szalma is lángra lobbant, a lány pedig odafutott, és olajjal locsolta az égő Aggelamust. Egyszerre azt vette észre, hogy öccse közeledik, és vizet cipel. Gyorsan útját állta, kiborította a vizet, és addig öntözte olajjal Aggelamust, míg a szörny porrá nem égett. Akkor kézen fogta öccsét, beköltöztek Aggelamus palotájába, és ettek-ittak kedvükre.

A lány azonban hiába parancsolgatott az állatoknak, nem adtak tejet. Mit tehetett mást – fogta csöbröcskáját, és megfejté őket sorban. A vajat is maga készítette, mikor pedig a fiú is felnőtt, rábízta az állatokat. A fiú minden reggel kihajtotta a birkákat, tevéket és marhákat. Egy szó, mint száz – értelmes, helyre legény lett belőle.

– Drága Mohammed öcsém – mondta neki a nénje –, ezentúl minden hajnalban, mikor kitereled az állatokat, sütök egy gombócot, és ide dugom a kapu melletti repedésbe. Ha este hazajössz, vedd elő, és ha meleg még, akkor itthon találsz, ha nem, nem. Mert a ház kapuja mától fogva csak akkor nyílik ki, ha egy dalt füttyölök.

– Drága néném, vigyázz magadra! Ne hagyd el a házat, nehogy meglásson és elraboljon valaki! – intette nénjét Mohammed.

Ezzel a fiú kihajtotta az állatokat, és vígan fújta nádsípját. Este hazatért, megkereste a meleg gombócot és felkiáltott:

– Füttyülj, néném, hadd nyíljon ki a kapu!

Így is történt: a lány füttyült, a ház kapuja kinyílt, és a fiú behajtotta az állatokat. Megint füttyült a lány, erre a kapu becsukódott – No, ennyit a házról!

Hát egyszer csak azt hallja a lány, hogy zörögnek. Lenézett a tetőről, és egy zsidó kalmárt pillantott meg a kapu előtt. A zsidó jó illatú szerekkel kereskedett. Mikor észrevette a lányt, annyira megtetszett neki a lány hibátlan szépsége és annyira megkívánta, hogy majdnem megbolondult.

– Mi van a batyudban? – kérdezte a lány a zsidótól.

– Amit csak parancsolsz, szépséges úrnőm. Csak azt a kegyet kérem tőled cserébe, hogy adj egy kis írórt, mert nagyon megszomjaztam.

A lány megmondta, hogy nincs kulcsa, a zsidó pedig mérgesen szamarára csapott és eltávozott.

Nem tudom, mondtam-e, hogy ennek a zsidónak egy szultán volt a gazdája. Mikor a zsidó visszatért a szultán palotájába, berohant a tanácssterembe, és torkaszakadtából ordítani kezdett. A szultán rákiáltott vezírére:

– Hozzátok ide a zsidót, hadd tudjam, meg, miért ordítózik.

A vezír a szultán elé vezette a zsidót.

– Mi bajod van, kedves zsidóm, hogy így ordítózol?

– Allah a tanúm, uram, hogy olyan szép lányt láttam ma, mint még soha. Nincs ilyen szépség sem a lányaid, sem az asszonyaid közt – mondta a zsidó.

– Ha megszerzed, mindent megkapsz, amit akarsz! Vezíremmé fogadlak, és ehetsz-ihatsz kedvedre!

Volt a zsidónak egy nagyon okos szamara. Mindent megértett, amit a gazdája mondott. Felrakott rá a zsidó mindenféle illatszert, és megint elment a lány háza elé.

– Ha azt kiáltom: „Állj!” – rohanj, ahogy a lábad bírja. És ha azt kiáltom: „Fuss!” – állj meg azonnal! – súgta oda szamarának.

Ezzel a zsidó kinyitottaládáját és bekopogott. Megint lenézett a lány a tetőről, és mihelyt meglátta a selyemmel bélelt ládát és benne a sok, nőknek való holmit, majd elájult örömében.

– Mit parancsolsz, úrnőm? – hajlongott a zsidó.

– Egy szép tömjénező kellene.

– Esedezem, úrnőm, adj egy kis írótt innom. Ha adsz, neked adom a felszerelést ingyen!

Több se kellett a lánynak! Kérült-fordult és hozott egy egész vödör írótt.

– Az a baj, hogy a kapu zárva van, és nincs kulcsom – szólt le a kalmárnak.

– Kérlek, ó, úrnőm, engedd le a vödröt a hajadon. Én pedig megmutatom, hogyan kell a füstölőt használni.

A lány rákötötte a vödröt hosszú hajára, és leeresztette az írótt. A zsidó közben teljesen kitérte a ládát, aztán úgy tett, mintha inna, és hirtelen lerántotta a lányt a hajánál fogva. Bevágta a lány feje fölé a ládát, és rákiáltott a szamárra:

– Állj! Állj! Leesik a szép lány!

És elrohant a szamár, mint a villám. Egyenesen a szultán palotájába nyargalt, a zsidó pedig futott utána, ahogy csak bírta a lába. Rögtön a szultán elé járult, és kinyitotta a ládát. Megtalálták benne a lányt: soha még ilyen szépet nem látott a szultán! Az Úr a holdhoz és a naphoz tette hasonlatossá a lányt. A szultán azonnal feleségül vette, a zsidót pedig vezírévé tette, és együtt evett-ivott vele.

Itt az idő, hogy visszatérjünk a fiúhoz! Este – mint rendszeren – hazaterelte az állatokat, és észrevette, hogy hideg a gombóc. Nénje után kiáltozott, de hiába. Csak a macska felelt neki: – Rara, rara! A szultán elvitette a nénéd!

És szegény fiú sírt, mert nem tudta, hol háljanak az állatai, és hol fog aludni ő maga. Az állatokhoz fordult, és így szólt hozzájuk:

– Ó, tevéim és marháim! Egy teknő búzát kap, aki ki tudja nyitni a kaput!

Egyik állat a másik után próbálkozott: nekirohantak a kapunak, és dőngették a fejükkel, de hiába erőlködtek. Végül egy bárány jött oda: rühös volt szegény, sovány, és folyása volt. A fiú nevetve kiáltott fel, mikor látta, hogy a bárány is próbát akar tenni:

– A dühös urak együtt sem mentek semmire, mit akarsz hát te, te futkározó!

A bárány azonban ügyet sem vetett rá, nekirohant a kapunak és reccs! átszakította, és berohant az udvarra. A fiú is bement a házba, de ott sem találta a nénjét. Sírt szegény keservesen, a macska pedig egyre dorombolta neki:

– Rara, rara, a szultán vitette el a nénéd!

Két évig a fiú egyedül élt Aggelamus házában. Mikor a két év letelt, felkerekedett, magához vett egy ezüst és egy arany botot, meg egy ezüst és egy arany fésűt, majd nekivágott a világnak, hogy nénjét megkeresse. Vándorútja során egy folyóban egy döglött rühös tevét talált. Elővette kését, kivágott egy darabot az állat bőréből, és sapkát készített belőle. A sapkát a fejére tette, és máris olyan volt, mint az ótvarosok. Tovább vándorolt a következő folyóig. A folyó mellett volt egy forrás. Négy szép asszony mosta a fejét a forrás vizében. Odaballagott hozzájuk, és megállt fent, a forrás szélénél. Az egyik asszony megszólította:

– Mi szél hozott erre, te ótvaros? Ha meglát a szultán, fejedet véteti!

– Kérlek benneteket, ó, asszonyok, adjatok egy fésűt, hadd fésülöm meg a hajam – felelte a fiú.

– Nem adjuk oda a fésűnk, mert ótvaros vagy! Mi Afán szultán asszonyai vagyunk, nem akarunk ótvarosok lenni!

A négy asszony közt volt a fiú néje is. Nem ismerte meg az öccsét, de odaadta a fésűjét. A fiú megfésülködött, de véletlenül eltörte a fésűt. Kacagni kezdtek az asszonyok, és kigúnyolták a fiú nénjét.

– No, ezt elmeséljük a szultánnak! – mondták.

Mikor a fiú hallotta, milyen gonoszul nevet a három asszony, elővette arany fésűjét, és nénjének adta. Mihelyt meglátták az arany fésűt, kiabálni kezdtek a hopponmaradtak:

- Vedd el az enyém is!
- Békesség nektek – felelte az ifjú és továbbment.

Egy játszótéren gyerekek labdázta. Közöttük volt a szultán fiacskája is. Mikor Mohammed a labdázókhoz ért, így szólította meg őket:

- Melyikőtök adja ide a botját? Hadd üssek egyet én is!
- Nem, nem! – kiáltozták a gyerekek.

A szultán fiacskája mégis odaadta a botját. Mohammed azonban akkorát ütött hogy a bot eltört. Kacagni kezdtek a többiek, és kigúnyolták a szultán fiát:

- No, ezt elmeséljük a szultánnak! – mondták.

És kinevették a kicsit. A gyerek sírni kezdett. Mohammed pedig elővette arany botját és neki ajándékozta. Mihelyt meglátták az arany botot kiabálni kezdtek a hopponmaradtak:

- Vedd el az enyém is!
- Békesség nektek – felelte az ifjú és továbbment.

Mohammed továbbra is Aggelamus házában lakott. Egy szép napon megint elment a forráshoz, és felmászott a forrás melletti fára. Egy szerecsen rabszolganő jött oda vizet merni. Meg akarta meríteni korsóját, és észrevette a víz tükrén az ifjú arcát Tetszett neki a szép fehér arc és felkiáltott:

- Ha valóban ilyen csábító vagyok, nem leszek szolgál!

Éppen oda akarta csapni a korsóját, mikor Mohammed rákiáltott:

- El ne törd a korsót, Maszúda!

A fekete lány feltekintett, és észrevette az ifjút. Nagyon megijedt, mert a fiú szép arca szakasztott mása volt úrnője arcának. Mohammed leugrott a fáról, és megszólította a rabszolganőt:

– Otthon a víznek csak a felét öntsd ki a korsóból. Akkor mondd meg úrnődnek, hogy a többi ő öntse ki.

- Parancsodra, uram – felelte a fekete lány.

- Holnap itt találsz a fánál – fejezte be Mohammed.

Mindketten útjukra mentek. A rabszolganő fogta a korsót, kiöntötte a fele vizet, aztán így fordult úrnőjéhez:

- Jöjj, ó, úrnőm, öntsd ki te a többi

Csodálkozott az asszony ezen a merészségen, de azért elvette a korsót, és kiöntötte a maradékot. Egyszerre csak öccsének

a gyűrűje esett ki a korsóból. A szultán felesége könnyekben tört ki, de a rabszolganő vigasztalni kezdte:

– Ne sírj, úrnőm! Ha látni akarsz öcsédet, idehozom holnap!

Az asszony megcsókolta a fekete lányt és felkiáltott:

– Ha ide tudod hozni, de úgy, hogy senki sem veszi észre, szabaddá nyilvánítalak ezen és a másvilágon.

Másnap a fekete lány fogott egy kosarat, és ezt mondta társainak:

– Na, én elmegyek füvet hozni!

A megbeszélte helyen találkozott a fiúval, a kosárba bújította, füvet rakott rá, és a palotába hurcolta a hátán. A palotában Mohammedet néni fogadta, és egy nagy halom gyapjú alá rejtette. Félt, hogy a szultán megneszeli a dolgot, és lenyakasztja az ifjút.

Az asszony már két fiút szült a szultánnak. A gyerekek még aprók voltak és selypítettek.

Egyszer látták, hogy Mohammed előmászik a gyapjúból, és megkérdezték anyjuktól:

– Ti az a dapjában?

– A bácsikátok, kicsikéim – felelte az anya.

A szultán egy szép napon éppen gyerekeivel játszott.

Látta, hogy a kisebbik mondani akar valamit ezért megszólította:

– Mit akarsz, kisfiam?

– Bácsikátok a dapjában! – mondta a gyerek.

– Mit mond ez az apróság? – csattant fel a szultán.

– Semmit, játsszatok csak nyugodtan – felelte az asszony.

– Magyarázd meg, miről beszél a gyerek! – kiáltozott a férfi.

– Előbb fogadd meg szent esküvel, hogy a hajaszála sem fog meggörbülni a gyapjúba bújó embernek! Ha megfogadod, megmutatom!

– Legfeljebb az történik veled, mint veled!

Az asszony félt is, örült is, megcsókolta hát a szultánt és felkiáltott:

– Az öcsém jött meg!

– Hozd csak ide, hadd üdvözljem! Legyen az én házam az övé is!

Mohammed előmászott. A szultán tüzetesen szemügyre vette, és látta, hogy Alláh olyan szépséggel ajándékozta meg az ifjút, mint a jácintkövet és a gyöngyöt. A fiú megcsókolta a szultánt.

– Majd te legelteted a tevéket – parancsolta az uralkodó.

Az ifjúnak megvolt még a nádsípja. Olyan szépen játszott rajta, hogy aki csak hallotta, sírt gyönyörűségében. Kihajtotta a tevéket és furulyázott: a tevék pedig sem enni, sem inni nem tudtak, csak a furulyára figyeltek. Este, mikor Mohammed hazaterelte az állatokat, mind olyan vékony volt az éhségtől, mint a sarló.

– Miért ilyen soványak ezek a tevék, Mohammed? Csak nem etetsz velük mérget? – kérdezte meg a szultán.

– Igazad van, uram, soványak, pedig hidd el, oda hajtom őket, ahol ehetnek kedvükre – mentegőzött Mohammed.

Egy szép napon a szultán így szólította meg az ifjút:

– Gyere, vágd le a hajam!

A fiú hajvágás közben észrevette, hogy a szultánnak szarva van. Nagyon nézett, a szultán pedig szigorúan így szólt:

– Rajtad kívül senki sem tudja, hogy szarvam van. Ha elárulod a titkomat, keserű halállal lakolsz!

Nem is merte Mohammed senkinek sem elmondani, mit látott, csak a sípba súgta bele: – A szultánnak szarva van!

Másnap azonban nagy baj történt. Alig kezdett el furulyázni Mohammed a víztartó mellett, kicsúszott a furulya a kezéből, és beleesett a vízbe, de ott is tovább fújta magától: – A szultánnak szarva van!

Szomorúan bámult a vízbe a fiú, de hiába. A furulya egyre fújta: – A szultánnak szarva van!

Senki sem tudott lemászni a víztartóba, a furulya pedig egyre nőtt, és egyre fújta: – A szultánnak szarva van!

A szultán és vezírje éppen aznap kimentek, hogy meggyőződjenek róla, miért soványodnak a tevék. Látták, hogy az állatok a víztartó körül táncolnak a furulya hangjára, se nem esznek, se nem isznak, csak a muzsikára figyelnek. Ahogy közelebb értek, meghallották, mit fúj a furulya szakadatlanul. Elkeseredett a szultán, maga elé parancsolta az ifjút, és sírva kiáltott rá:

– Alláhra mondom, ha nem ígértem volna meg nénédnek, hogy nem bántalak, leütném a fejed!

A vezír leereszkedett a víztartóba, és kivágta a nádsípot, de hiába, mert az megint kivirágzott, és fújta a nótáját. A vezír újra kivágta a nádat, és a csonkot szurokkal kente be. És a furulya nem szólalt meg többé.

A szultán azonban mégis elhatározta, hogy ígéret ide, ígéret oda, végezni fog a fiúval. Alig telt el egypár nap, így szólt feleségéhez:

- Le kellene vágni a hajam.
- Majd Mohammed levágja.
- Hogyisne! Megint csak azt dalolná, hogy a szultánnak szarva van!

- Hagyd csak rá, hiszen a múltkor is jól levágta.

Ezzel az asszony az becséhez sietett és kioktatta:

- Vágd le a szultán haját, és mikor a nyakához érsz, nyomd meg a borotvát jó erősen, és ne félj semmitől!

A fiú olyan élesre fente a borotvát, hogy a követ is ketté tudta vágni vele. Elkezdte vágni a szultán haját, megint megcsodálta a szarvakat, aztán, mikor a nyakán az érhez ért, megnyomta a kést, és megölte a szultánt. Utána a vezír fejét is levágta.

Az ország lakói Mohammedet tették meg szultánnak. Így írták le ezt a történetet a régmúlt idők tudós emberei, és én is így meséltem el.

Békesség nektek.

EGYSZER MINDENKI MEGLAKOL

Volt egyszer egy király, s annak volt egy parlagon heverő kertje. Gondolt egyet, maga elé hívatott egy fellahot, és így szólt hozzá:

– Neked adom ezt a kertet, csak műveld meg és vedd be. Ha pedig az első gyümölcs megérett benne, hozd el nekem, s én megjutalmazlak fáradságodért.

A fellah pedig megművelte és beültette a kertet. Először fügét ültetett. És három esztendő elteltével meghozta az első gyümölcsöt a fügefa. A fellah éjjel-nappal a fügét őrizte, míg aztán egy napon úgy látta, hogy az már teljesen megérett

„Reggel leszakítom a gyümölcsöt és elviszem a királynak, bizonnyal gazdagon megjutalmaz érte” – gondolta örömmel.

Igen ám, de egy madár éppen arra szállott és jókora darabot kicsippentett a fügéből. És mikor a fellah odament hogy leszakítsa, megdöbbenve látta, hogy hiányzik belőle egy darab. Nem értette a dolgot, ezért elhatározta:

– Elviszem a királynak, hadd lássa ő is.

El is vitte, és így szólt az uralkodóhoz:

– Ez a füge arról a fáról való, melyet a te kertedben ültettem, de egy madár belecsípett.

– Rendben van. Hanem az a madár meg fog lakolni – felelte a király.

A fellah pedig visszatért kertjébe. És másnap reggel, amikor a fügefához ment, csodák csodája, ott találta a madarat döglötten, ugyanis egy kígyó marta meg. Elment hát megint a királyhoz, és így szólt hozzá:

– Megdöglött az a madár, aki belecsípett a fügédbe, megmarta egy kígyó.

– A madár, aki megcsípte a fügét, már meglakolt, és a kígyó, aki megmarta a madarat, szintén meglakol egyszer – felelte a király.

A fellah visszatért kertjébe, és ott dolgozgatott, mikor déltájban egyszerre csak előjött a kígyó. Ahogy a fellah észrevette, nosza odarohant, és baltájával akkorát csapott rá, hogy az menten szörnyethalt. Aztán ismét elment a királyhoz, és elmondta neki:

– Megöltem azt a kígyót aki megmarta a madarat.

– A madár, aki megcsípte a fügét, már meglakolt a kígyó, aki megmarta a madarat, már meglakolt és aki a kígyót elpusztította, az

is meglakol egyszer – felelte a király.

Telt-múlt az idő. Egy napon az uralkodó maga elé hívatta a fellahot és mondta neki:

– Feleségeimnek az a kívánságuk, hogy láthassák a kertet. Ezért seperd tisztára, és locsold meg gondosan, aztán távozz el onnan.

A fellah pedig szépen kiséperte és meglocsolta a kertet, de közben elálmosodott és az egyik fa árnyékában elaludt. Ekkor megérkeztek a király feleségei, és beléptek a kertbe. Ugyancsak megrémült a fellah, mikor a kapu csapódását meghallotta, és ijedten felugrott. És mikor észrevette a király feleségeit olyan félelem fogta el, hogy átugrotta a kerítést és elinalt

Mikor a király asszonyai hazatértek, megkérdezte tőlük a király:
– Ott volt-e a fellah a kertben?

– Igen, ott volt de mikor észrevett bennünket, rémülten elmenekült – felelték az asszonyok.

Erre a király rögtön maga elé hívatta a fellahot és így szólt neki:

– Hát nem azt parancsoltam neked, hogy locsold meg és seperd tisztára a kertet, aztán pedig távozz el?!

– Uram! Én felsepertem és meglocsoltam a kertet, de elaludtam az egyik fa árnyékában – felelte az egész testében remegő fellah.

A király pedig behívatta a hóhért, hogy a fellah fejét leüttesse. És mikor az belépett, a fellah felkiáltott:

– Irgalmazz, uram! Valamit szeretnék mondani neked!

– Beszélj – felelte kegyesen a király.

– A madár, aki megcsípte a fügét, már meglakolt, a kígyó, aki megmarta a madarat, már meglakolt, annak, aki a kígyót elpusztította, most kell meglakolnia, de te, uram, ha megölsz engem, szintén meg fogsz lakolni – mondta a fellah.

És félelem szorította össze a király szívét. Behívatta vezírjét, és megparancsolta neki:

– Adj ennek a fellahnak pénzt, aztán menjen dolgára.

Így tudom én, azonban Alláh mégis csak jobban tudja.

A GAZELLÁK KÖZT ÉLŐ LÁNY

Volt egyszer egy ember, annak meg egy fia és egy lánya. Mikor Mekkába akart zarándokolni, vágott egy lyukat a ház falába. Aztán megkérte a müezzint:

– Megkérnélek – itt van pénz rá –, gyere el reggelenként ehhez a lyukhoz, és kérdezd meg a lányom, nincs-e szüksége valamire. Míg vissza nem térek zarándokutamról, lásd el mindennel, amit kér.

Ráállt az alkura a szent férfiú, így a mi emberünk felkerekedhetett fiával. A müezzinben azonban csakhamar csillapíthatatlan vágy ébredt, és próbálta megkönyékezni a lányt, de fáradozása hiábavaló volt. Tehetetlen dühében kiáltozni kezdett:

– Megállj, majd megkeresem a módját, hogy atyád elkergessen, vagy akár meg is öljön, ha hazajön!

– Tedd, amit akarsz! – felelte a lány.

– No, várj csak! – fenyegetőzött a müezzin.

Végre-valahára apa és fia hazatért a zarándokltról. A ravasz müezzin azonban még útközben eljuttatott hozzájuk egy levelet. Ezt írta levelében:

„Lányod nevetségessé lett, és szégyent hozott tisztos nevedre. Jobb, ha haza sem térsz – mindenki tudja már, mi történt.”

A lány apja megkapta a levelet, és bűnnek eresztette a fejét. Sokat kesergett szegény. Végül előreküldte a fiát:

– Menj haza, jó fiam, támassz egy létrát a ház falához, mássz be a lyukon, és parancsold meg húgodnak, hogy tartson veled. Vidd ki a sivatagba, öld meg, hozd el nekem a ruháit és egy kortyot a véreből, hogy a vérével csillapíthassam a szívemben égő kínokat!

– Megteszem, atyám – felelte a fiú.

Útnak indult, haza is ért nemsokára, odatámasztotta a létrát a falhoz és bemászott.

Húga odaszaladt hozzá.

– Békesség neked, bátyám – köszöntötte.

A fiú először nem is felelt, várt egy kicsit, aztán rászólt a húgára:

– Atyánk azt parancsolta, hogy vigyelek ki a sivatagba, és öljelek meg.

A lány rendbeszedte öltözékét, és engedelmesen követte bátyját. Eljutottak a sivatagba, ott a fiú leszaggatta a lány ruháit és

elkergette.

– Sose térj vissza a házukba, húgom! – kiáltott utána.

– Rendben van, bátyám – felelte a lány.

Szegényke egyre messzebb tévedt a sivatagba, a fiú meg hazafelé vette útját. Egy nyúl került elébe, azt ölte meg, és annak a véreből vitt egy kortyot apjának. Az apa megitta a vért, azzal mindketten hazatértek, és régi házukban laktak – de az egész faluban nem találtak egy teremtetett lelket sem, aki valami rosszat tudott volna a lányról.

De hadd folytassam a lány történetét! A pusztaságban egy gazellacsapatra bukkant. Hozzájuk szegődött, és velük együtt legelészett. Haja egyre hosszabbra nőtt, végül egészen betakarta.

Most meg egy királyról kell beszélnünk! Ez a király egy szép napon feltette magában, hogy vadászni megy embereivel.

Történetesen éppen abba a sivatagba jutottak, ahol a gazellák tanyáztak, és megpillantották a lányt a csapat közepén. Erre valamennyien hazatértek, és a király kikiáltatta;

– Ki tudja megszerezni számomra a gazellák közt élő lányt?

Egy zsidó sietett a király elé.

– Uram, ha asszony szülte azt a lányt, én megszerezem számodra, de ha a szellemektől származik, nincs hatalmam rajta – mondta a zsidó.

– Jól van, láss munkához, hadd lássam, mit tudsz – válaszolta a király.

Nekigyürkőzött a zsidó, először is megtöltött két tálat kuszkuszuval. Az egyikbe sót is rakott, a másikba nem. Aztán egy tűzhelyet állított fel a sivatagban, tüzet rakott benne, és mellé tette a két tálat. Oda is csábult a lány, melengette magát a tűznél és eszegetett, de csak a megsózott kuszkusuból. Mikor jóllakott és átmelegedett, elment. Nyolc nap egymás után így történt a dolog, addigra a tűz kiszívta a lány lábából az erőt, a lesben álló lovasok utolérték, megfogták és a király elé vitték. A király feleségül is vette, és hét nap, hét éjszaka tartott a lakodalom.

Mire egy esztendő elmúlt, a királynő egy szép fiúcskát hozott a világra. A király azonban csak bánkódott, mert a felesége néma volt. Elő is hívatta a zsidót és ráripakodott:

– Csinálj valamit hogy beszélni tudjon a lány!

– Jól van, uram! – hagyta rá a zsidó.

Megint nekigyürkőzött, és éppen mikor az asszony altatódalt énekelt fiacskájának, berontott a szobájukba. Megragadta a gyereket, és úgy tett, mintha ki akarná hajítani az ablakon. Felpattant az asszony, kiáltani próbált és egyszerre kiesett a szájából a kis fűcsomó, amelyik eltömte a torkát. Most már beszélni is tudott. A zsidó rögtön eltávozott a király pedig ujjongva sietett feleségéhez. Megint nagy ünnepséget tartottak, hét nap és hét éjszaka, annak öröme, hogy az asszony beszélni tud.

Fuss el, ó, idő és térj vissza, ó, idő! Egyszer aztán az történt, hogy a vezír szemet vetett a királynéra, és kegyeiért esedezett. Az asszony rákiáltott, hogy hordja el magát, de a vezír nem tágított:

– Ha most nem, majd máskor, de eljön az én napom is!

– Soha, míg világ a világ! – mondta az asszony.

– Ha nem engedsz az akaratomnak, megölöm a fiad!

– Nem, nem hagyom magam!

A vezír megfogta a fiút, a falhoz csapta, és kirohant a szobából.

A királyasszony felöltözött, és kiszökött a palotából. Egyre messzebb és messzebb vándorolt, végül egy elhagyatott vidékre ért. Egy pásztor legeltette ott a juhait.

– Kérlek, add nekem ezt a vén birkát neked adnám a gyűrűm érte – szólította meg a pásztort

Nem kellett soká kérnie, megkapta a juhot le is vágta, kiszedte a hashártyáját, megmosta és a fejére kötötte, hogy ótvarosnak nézzék. A következő városba érve, boltot bérelt és peracet árult. Elcserélte a ruháit és férfigúnyában járt. Mindenki szentül meg volt győződve, hogy férfi.

Most megint az apára és fiára kell fordítanom a szót. Itt is elmúlt egy év – de csak nem akadt senki, aki a lányról akár jót akár rosszat beszélt volna.

– Mondd, fiam, megölted a húgod vagy nem? – fordult fiához az apa.

– Nem, atyám, csak kikergettem a sivatagba.

– Akkor meg kell keresnünk, hová lett!

Felkerekedtek és el is jutottak abba a bizonyos városba. Az történt azonban, hogy a müezzin is odaérkezett meg a király is, vezírjével együtt. Mindnyájan a lányt keresték. Nem elég, hogy mind

ugyanabba a városba jutottak, Alláh akaratából össze is találkoztak, mégpedig éppen a perces boltjában. A lány megszólította őket:

– Halljátok, emberek! Meghívnálak benneteket, töltsétek nálam az éjszakát. Idegenek vagytok ti is, én is csak idegen vagyok itt: elbeszélgetnénk, meséket mondhatnánk.

– Jól van – felelték a férfiak és eltávoztak.

Az esti ima után visszamentek a boltba és letelepedtek.

Megvacsoráztak, a lány pereccel kínálta őket, sőt, még teát is főzött látogatóinak.

– Ki mondja hát az első mesét? – kérdezte a lány.

– Ugyan mit meséljünk? Nincs semmi elmondanivalónk! Mesélj inkább te valamit – válaszolták a férfiak.

– Rendben van, elmondok egy történetet.

És a lány szépen, rendre elmondott mindent, ami vele történt.

Mikor befejezte, felkiáltott:

– Te az apám vagy, te meg a bátyám! Te a férjem, te a müezzín, te meg a vezír, aki megölte a fiam!

Lekapta a sapkáját, és hosszú-hosszú haja leomlott.

Összeölelte a férjével, apjával, bátyjával. Aztán az apja megragadta a müezzint, a király megragadta a vezírt, és ledöfték a gonoszakat. A király pedig mindhármukat magával vitte országába. A lány apját megtette helyettesének, és megint hét nap és hét éjszaka vigadtak, mézet osztogattak, vajjal kínálgattak engem is, mert ott voltam, de szép csendben elsomfordáltam és ide szaladtam.

JEGYZETEK

afrit, ifrit ~ arab: dzsinn, szellem,

biljun ~ kisebb értékű arab pénznem

Bismillah ~ Isten nevében

dinár ~ arab pénznem, neve a római denariusból származik

dirhem ~ arab ezüstpénz-fajta, neve bizánci görög drakhma
pénzsúlyból ered

dublún ~ arab pénznem

dúró ~ arab pénznem

fellah, falláh ~ arab: paraszt, földműves

hammám ~ törökfürdő

Íd al-Adhá ~ az áldozat ünnepe, kötelező, rendszerint
háromnapos vagy még hosszab ünnep

kuszkusz ~ arab: hántolt gabona (főleg köles) darájából készült
kása

Marhaba! ~ Jó reggelt!

mithkál, mithkal, miskal, miszkál ~ 1) mértékegység, kb. 4,6
gramm, 2) arab pénznem

riál ~ arab pénznem

szálem, szálám, salam ~ arab: béke. Köszöntési formula,
találkozáskor és búcsúzaskor is használható.

uzsú ~ arab pénznem